ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ИНДУСТРИЯ ЖӘНЕ
ИНФРАҚҰРЫЛЫМДЫҚ
ДАМУ МИНИСТРЛІГІ

ИДУСТРИЯЛЫҚ ДАМУ КОМИТЕТІ

ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН
ДАМЫТУ ЖӘНЕ ЭНЕРГИЯ
ҮНЕМДЕУ ИНСТИТУТЫ

«ЭДЭИҚ» АҚ 2021 жылға

ЖЫЛДЫҚ ЕСЕБІ

ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМЫТУ ЖӘНЕ ЭНЕРГИЯ ҮНЕМДЕУ ИНСТИТУТЫ

МАЗМҰНЫ

ДК төрағасының үндеуі . . . 3

Басқарма Төрағасының үндеуі . . . 4

Оқиғалар күнтізбесі . . . 6

1. ҚОҒАМ ТУРАЛЫ: . . . 9

1.1 Қоғамның атауы, Қоғамның заңды мекен жайы мен орналасқан жері . . . 9

1.2 Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына және қоғамның жарғысына сәйкес Қоғамның қызметі, мемлекеттік тіркелуі туралы мәліметтер . . . 9

1.3 Шығарылған акциялардың саны мен номиналдық құны туралы мәліметтерді, акциялар беретін құқықтардың сипаттамасын, жарияланған, бірақ орналастырылмаған акциялардың саны мен номиналдық құнын қоса алғанда, жарғылық капиталдың құрылымы, Жалғыз акционер, өзіне тиесілі жай акциялардың саны . . . 9

1.4 Миссия, пайымдау, мақсаттары . . . 10

1.5 Ұйымдастыру құрылымы . . . 11

2. ҚОҒАМНЫҢ 2021 ЖЫЛҒЫ ҚЫЗМЕТІНІҢ НӘТИЖЕЛЕРІ . . . 12

2.1 Өндірістік қызметке шолу . . . 12

3. ҚАРЖЫЛЫҚ ЖӘНЕ ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТ НӘТИЖЕЛЕРІ . . . 24

3.1 Қызметтің операциялық және қаржылық көрсеткіштерін орындау туралы . . . 24

3.2 Негізгі маңызды корпоративтік оқиғалар мен жетістіктер туралы . . . 25

3.3 Байланысты тараптармен елеулі мәмілелер мен міндеттемелер туралы . . . 25

3.4 Гранттық қаражат . . . 25

4. БОЛАШАҚ КЕЗЕҢДЕРГЕ АРНАЛҒАН МАҚСАТТАР МЕН ЖОСПАРЛАР . . . 27

5. КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ ТУРАЛЫ ЕСЕП . . . 28

5.1 Корпоративтік басқару құрылымы . . . 28

5.2 Активтердің қрылымы . . . 28

5.3 Дивидендтік саясат . . . 29

5.4 Директорлар кеңесі (құрамы, Директорлар кеңесі мүшелерінің өмірбаяны, Директорлар кеңесінің қызметі туралы есеп, Директорлар кеңесінің сыйақасы) . . . 30

5.5 Корпоративтік басқару кодексін сақтау туралы есеп . . . 33

5.6 Басқарма (құрамы, Басқарма мүшелерінің өмірбаяны, Басқарма қызметі туралы есеп, Басқарма мүшелерінің сыйақасы) . . . 36

5.7 Ішкі аудит . . . 39

5.8 Комплаенс . . . 39

5.9 Тәуекелді басқару және ішкі бақылау . . . 39

6. ТҰРАҚТЫ ДАМУ . . . 42

7. АУДИТОРДЫҢ ҚОРЫТЫНДЫСЫ ЖӘНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕРІ БАР ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК . . . 44

8. ГЛОССАРИЙ . . . 88

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ ТӨРАҒАСЫНЫҢ ҮНДЕУІ

Құрметті әріптестер мен серіктестер!

Біз сіздердің назарларыңызға Компания қызметінің экономикалық, әлеуметтік және экологиялық аспектілері туралы өзекті ақпаратты қамтитын «Электр энергетикасын дамыту және энергия үнемдеу институты (Қазақэнергиясараптама)» АҚ-ның 2021 жылғы жылдық есебін ұсынуға қуаныштымыз.

Өткен жыл біздің қоғам үшін табысты болды: негізгі қаржылық және стратегиялық көрсеткіштердің оң серпіні сақталуда, Қоғам қызметінің негізгі бағыттары бойынша барлық міндеттердің жоспарлы орындалуы жалғастырылуда.

Бүкіл әлемдегі, сондай-ақ Қазақстандағы жаһандық климаттың өзгеруіне байланысты жоғары назар мен сезілетін тәуекелдер бізді төмен көміртекті сценарий жолына бағыттайды.

Мемлекет Басшысы Қасым-Жомарт Кемелұлы Тоқаев өндіруші өнеркәсіпті «экологияландыруды» Қазақстанның тұрақты даму ісіндегі бірінші кезектегі міндет және абсолютті басымдық деп атады.

Парасатты саясат пен инвестициялардың көмегімен біз Сіздермен бірлесе отырып, неғұрлым жасыл жаһандық экономикаға жол белгілей аламыз.

Өздеріңіз білетіндей, осындай негізгі бағыттардың бірі энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру болып табылады.

Оның ішінде Қазақстан Үкіметі стратегиялық міндет қойды, онда энергия сыйымдылығын тиісінше 2025 және 2050 жылдарға қарай 25% - ға және 50% - ға төмендету қажеттігі туралы атап өтіледі.

Қойылған мақсаттар мен міндеттерге сәйкес қазіргі заманғы энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру жүйесін енгізудің белсенді процесі басталды.

Осыған байланысты 2013 жылдан бастап Қоғам электр энергетикасын және энергия үнемдеуді дамытудың ұлттық салалық институты ретінде жұмыс істейді, сондай-ақ осы салалардағы индустриялық-инновациялық қызметті мемлекеттік қолдау шараларын іске асыруға уәкілетті. «ЭДЭИҚ» АҚ қызметі сізді энергия үнемдеу саясатының ағымдағы жағдайымен және Қазақстан Республикасында энергия үнемдеуді ілгерілетуді қолдау саласындағы шаралармен таныстырады.

Бұл жылдық есеп қоғамның 2021 жылғы жұмысының негізгі нәтижелері туралы ақпаратты көрсетеді, ол аудиторияның кең ауқымы үшін пайдалы және қызықты болады деп үміттенемін.

Қоғамның Директорлар кеңесі, өз тарапынан, «ЭДЭИҚ» АҚ алдында ҚР ИИДМ Индустриялық даму комитеті тұлғасындағы оның жалғыз акционері қойылған мақсаттарға қол жеткізуге бағытталған стратегиялық басқарушылық шешімдер қабылдауға арналған.

Компания менеджментіне және ұжымына 2021 жылы атқарған жұмысы үшін алғыс білдіре отырып, қоғамға болашақта да табыс тілеймін.

Бірлескен күш-жігерімізбен, корпоративтік басқарудың жоғары стандарттарын сақтай отырып, біз Қазақстанда электр энергетикасын дамыту және энергия үнемдеу саласындағы өзекті Мемлекеттік мәселелерді одан әрі табысты шешуді жалғастыра беретінімізге сенімдімін.

Құрметпен,
Директорлар Кеңесінің Төрағасы
О. Әлібеков

БАСҚАРМА ТӨРАҒАСЫНЫҢ ҮНДЕУІ

Құрметті әріптестер мен серіктестер!

Қазақстанның қазіргі жағдайындағы ең маңызды және рентабельді бағыттардың бірі энергия үнемдеу болып табылады. Бүгінде энергия үнемдеу — бұл энергетиканың және тұтастай алғанда «жасыл» экономиканың әлемдік тренді, ол экономиканы технологиялық дамытудың, жаңғыртудың және әртараптандырудың, ең бастысы - бәсекеге қабілеттіліктің өсуінің барлық аспектілерін қамтиды, бұл ретте экологиялық және климаттық мақсаттарға қол жеткізіледі.

Жаһандық деңгейде климаттың өзгеруін болдырмау үшін, біз бәріміз бірлесіп, Қоршаған ортаны қорғау мен экономикалық дамуда тиімділікке қол жеткізуіміз керек.

Біздің еліміз экономиканы жаңғырту және оның энергия тиімділігін арттыру бойынша мақсаттар мен міндеттер қойып отыр.

Қазақстан Республикасының «жасыл экономикаға» көшуі жөніндегі тұжырымдамада жалпы ішкі өнімнің энергия сыйымдылығын 2030 жылға қарай кемінде 30% - ға және 2050 жылға қарай 2 есе (2008 жылғы деңгейден) төмендету бойынша мақсаттар айқындалған.

2019 жылдың қорытындысы бойынша жалпы ішкі өнімнің энергия сыйымдылығы 2008 жылғы деңгейден 33% - ға төмендеді (2015 жылғы бағамен 0,52 тнэ-ден 2015 жылғы бағамен мың долларға 0,35 тонна мұнай эквиваленті).

Энергетикалық қауіпсіздікті қамтамасыз ету жөніндегі міндеттерді іске асыру үшін Үкімет Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру саласындағы нысаналы саясатты әзірлеп, іске асыруда.

2011 жылдан бастап энергия тиімділігінің жаңа саясаты басталды, 2012 жылы заңнамалық негіз құрылды және Мемлекеттік энергетикалық тізілім, энергия аудиті, энергия тиімділігінің Картасы ретінде реттеудің негізгі құралдары қалыптастырылды.

Қазақстанның энергия тиімділігін арттырудың кешенді жоспары және энергия үнемдеудің 16 өңірлік жоспары іске асырылды. Халықаралық ынтымақтастық жолға қойылған. Энергия-сервистік қызмет көрсету нарығын дамыту жөнінде шаралар кешені қабылданды. 2015 жылдан бастап Дүниежүзілік банкпен бірлесіп «Қазақстанда энергия тиімділігін арттыру» жобасы іске асырылуда. Жоба аясында 96 әлеуметтік маңызы бар нысан (ауруханалар, мектептер, бақтар, көшелерді жарықтандыру) жаңғыртылды. Сондай-ақ, соңғы жылдары басталған көше жарығын жаңғырту трендінің көрінісі. Бүгінгі таңда Қазақстан көшелерінің басым бөлігі энергия үнемдейтін шамдармен жарықтандырылуда.

Ағымдағы жыл қоғам үшін белсенді және жемісті болды. «» АҚ 2021 жылға қойылған мақсаттар мен міндеттерге қол жеткізді.

Биыл Парламент Мәжілісінде энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру саласында реттеудің жаңа тәсілдерін енгізуді көздейтін заң жобасы қаралуда.

Заң жобасы шеңберіндегі негізгі реформа бюджет секторын реттеуді күшейту, энергия аудиті саласында жаңа тәсілдерді енгізу, бармай профилактикалық бақылауды енгізу, энергия үнемдеу саясатын іске асыруда жергілікті атқарушы органдардың рөлін арттыру болып табылады.

Бүгінгі таңда ҚР энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру бойынша Жол картасы әзірленді. Жол картасы Энергетика, өнеркәсіп, бюджет секторы мен ғимараттар, көлік секторларының, сондай-ақ әрбір облыс үшін нақты қол жеткізілетін көрсеткіштері бар өңірлердің жаңа шындықтары мен сын-қатерлерін ескере отырып әзірленеді. Жаңа өндірістерді іске қосумен байланысты энергия ресурстарына қажеттілікті ұлғайту жағдайында Жол картасын іске асыру Қазақстанда энергия тиімділігін қамтамасыз ету үшін пәрменді шаралардың бірі болады.

Оның ішінде энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру саласындағы шетелдік компаниялармен, сондай-ақ отандық компаниялармен бірлескен қызмет туралы келісімдер жасалды. Қол жеткізілген уағдаластықтар жинақталған білім мен тәжірибенің ауқымды базасына қол жеткізуге, бірлескен форумдар, конференциялар, ғылыми және білім беру бағдарламаларын өткізуге мүмкіндік береді. 2021 жылы біз энергия үнемдеу бойынша үшінші халықаралық форум мен Қазақстанда энергия үнемдеу күніне арналған конференция өткіздік.

Бұдан басқа, БҰҰДБ-мен бірлесіп Екінші деңгейдегі банктер энергия үнемдеу жөніндегі жобаларды қаржыландыру үшін компанияларға беретін кредиттерге кепілдік беруге бағытталған (қарыз сомасының 80% - на дейін) байланысты грантты іске қосу бойынша жұмыс жүргізілуде.

Жаңа 2022 жылы қоғам да жұмысты жалғастыруға және барлық жоспарланған іс-шаралар мен жобаларды жоғары деңгейде дамытуға ниетті.

Қорытындылай келе, стратегиялық серіктестерге, әріптестеріме бірлескен жұмыс үшін шынайы алғысымды білдіргім келеді.

Біздің алдымызда әлі де көптеген қызықты жобалар, жетістіктер мен табыстар болатынына сенімдімін!

Құрметпен,

«ЭДЭИҚ» АҚ Басқарма Төрағасы

Б. Смағұлов

ОҚИҒАЛАР КҮНТІЗБЕСІ

қаңтар	2021 жылғы 27 қаңтардан 2021 жылғы 02 наурызға дейінгі кезеңде энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру мақсатында «ЭДЭИҚ» АҚ облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың және астананың әкімдіктерімен бірлесіп, еліміздің 17 өңірінде кеңестер ұйымдастырды және өткізді
	2021 жылғы 20 қаңтарда «ЭДЭИҚ» АҚ Германия мен Қазақстан арасындағы энергетикалық диалог шеңберінде Германия Федералдық экономика және энергетика министрлігінің қолдауымен неміс энергетикалық агенттігі (dena) веб-конференцияға қатысты
наурыз	2021 жылғы 17 наурыз бен 19 наурыз аралығында қоғам қызметкерлері Инвестициялар және энергетика және қоршаған орта бойынша серіктестерді іздеу жөніндегі онлайн форумға қатысты. Форум Италияның экологиялық қайта құру министрлігі қаржыландыратын және UNIDO ITPO жүзеге асыратын «энергетикалық және экологиялық секторларда жұмыс істейтін компаниялар мен мекемелер арасындағы халықаралық әріптестікті дамытуға көмектесу» жобасы шеңберінде ұйымдастырылды
	«ҚЭДЭИ» АҚ италъяндық spitecno srl және Eemaxx Engineering компанияларымен меморандумдар жасасты, олар жалпы белгіленген қуаты 20 МВт аспайтын, жаңартылатын көздерде немесе жоғары тиімді когенерацияда жұмыс істейтін электр станцияларына арналған шешімдердің толық портфелін ұсынады, сондай-ақ энергия үнемдейтін жабдықтар өндіреді
	2021 жылғы 30 наурызда Қоғам қызметкерлері энергия тиімділігі жөніндегі халықаралық энергетикалық агенттіктің (IEA) алтыншы онлайн жыл сайынғы жаһандық конференциясына қатысты (Франция, Париж) Энергия тиімділігі жөніндегі жаһандық конференция ұлттық үкіметтің, азаматтық қоғамның және Бизнестің көшбасшыларын энергия тиімділігінің жаңа буынының саясаты мен бағдарламалары өршіл Климаттық мақсаттарға қол жеткізуді және таза энергияға көшуді қалай тездететінін талқылау үшін жинады
сәуір	2021 жылғы 12 сәуірде Еуразиялық экономикалық комиссия алаңында Еуразиялық экономикалық комиссияның (ЕЭК) көлік және инфрақұрылым департаментінің бастамасы бойынша «экологиялық аспектілерге, энергия тиімділігіне қатысты Одаққа мүше мемлекеттердің табиғи монополиялар салаларындағы тәжірибе. Аталған іс-шараға «ЭДЭИҚ» АҚ баяндамасымен қатысты.
	2021 жылғы 28 сәуірде «ЭДЭИҚ» АҚ Павлодар облысындағы орта мектеп оқушылары үшін «Қазақстанда Энергия үнемдеу» тақырыбында сынып сағатын өткізді. Сынып сағатының мақсаты халық арасында тұрмыста үнемдеу, энергия үнемдеуді насихаттау және дәріптеу болды. Сондай-ақ орта мектеп оқушыларының назарын энергияны пайдалану және энергия ресурстарын ұтымды пайдалану проблемаларына аудару.

мамыр	2021 жылғы 28 мамырда ҚР ИИДМ Институтының бастамасы бойынша Нұр-Сұлтан қаласында Дүниежүзілік Банктің қолдауымен Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру саласындағы мәселелерді талқылау үшін жыл сайынғы басты диалогтық платформаны нығайту мақсатында III халықаралық энергия үнемдеу форумы өтті. Форумның күн тәртібіндегі негізгі мәселелер 10 жылдың қорытындысы бойынша Қазақстанда энергия үнемдеу саясаты, энергия үнемдеудегі заманауи шындықтар мен сын – қатерлер, цифрландыру және энергия үнемдеу мен энергия тиімділігін арттыру факторы-энергия тиімділігі стандарттары, сондай-ақ энергия тиімді ғимараттар мәселелері болды. Өткізілген Халықаралық форумның қорытындысы бойынша «ЭДЭИҚ" АҚ ірі отандық және халықаралық компаниялармен 3 меморандумға қол қойды: ▪ Атырау мұнай өңдеу зауыты ЖШС ▪ Энергия тиімділігін сараптау орталығы"ЖШС ▪ GCE Group халықаралық компаниясы
маусым	2021 жылғы 28 маусымда Қарағанды қаласында АЭА аумағында орналасқан «Изоплюс Централъная Азия» ЖШС зауыты алаңында қоғамның бастамасы бойынша «Энергия үнемдеудегі жобаларды іске асыру (энергия сервистік шарттар және МЖӘ)» тақырыбында дөңгелек үстел өтті. Кеңес қорытындысы бойынша «Изоплюс Централъная Азия» ЖШС-мен меморандумға қол қойылды. Компания жылумен жабдықтауға арналған оқшауланған құбырларды өндірумен айналысады.
тамыз	«ЭДЭИҚ» АҚ бастамасымен 2021 жылғы 5 тамызда «Қарашығанақ Петролиум Оперейтинг Б.В.» (КПО) халықаралық компаниясының алаңында «мектептердегі жарықтандыруды жаңғырту» тақырыбында дөңгелек үстел өтті. Дөңгелек үстел өткізудің негізгі мақсаты-Дүниежүзілік банктің «Қазақстанда энергия тиімділігін арттыру» жобасы мысалында энергия үнемдеу саласындағы жобаларды масштабтау. Дөңгелек үстел аясында мектептердегі жарықтандыруды жаңартудың қаржылық және техникалық аспектілеріне қатысты қарқынды пікірталастар өтті.
қыркүйек	2021 жылғы 28-30 қыркүйек аралығында Павлодар қаласында «MinTech-Павлодар 2021» 27-ші Халықаралық көрмесі ұйымдастырылды. Дөңгелек үстел жұмысына «Павлодар облысының энергетика және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық басқармасы» тұлғасында жергілікті атқарушы органның өкілдері, қазақстандық және халықаралық компаниялардың өкілдері қатысты: «RIZA GLOBAL» ЖШС, «РЗА СИСТЕМЗ-KZ» ЖШС, «біріккен энергосервистік Компания» АҚ ШҚ АЭК, GCE Group.
	2021 жылғы 22-24 қыркүйек аралығында қоғам Қазақстандағы өңдеу өнеркәсібі апталығы

қазан	2021 жылдың 13 қазанында «ЭДЭИҚ» АҚ үздік әлемнің жалпы көрінісі. Стандарттау жөніндегі халықаралық, өңірлік және шетелдік ұйымдардың қатысуымен «Қазақстан стандарттау және метрология институты» РМК. Форум бағдарламасында БҰҰ-ның Орнықты даму мақсаттарын іске асыруға қолдау көрсетудегі ISO стандарттарының рөлі, БҰҰ-ның Қазақстанда және Еуропада орнықты даму мақсаттарын іске асыру мәселелері, Қазақстанның стандарттау жөніндегі ұлттық органының қызметі туралы ақпарат талқыланды
	2021 жылғы 13 қазанда Мәжіліс «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» заң жобасын бірінші оқылымда мақұлдады
	2021 жылғы 27-29 қазан аралығында Алматы қаласында «Атакент» көрме орталығында «Энергетика, электротехника және энергетикалық машина жасау»-Powerexpo Almaty 2021 19 - шы Қазақстандық халықаралық көрмесі өтті. Энергетика, Электротехника, жарық техникасы, энергия үнемдеу, энергетикалық машина жасау саласындағы соңғы жетістіктерді әлемнің 10 елінен 77 отандық және шетелдік компания ұсынды. Көрменің іскерлік бағдарламасы аясында «көміртекті бейтараптыққа қол жеткізу бойынша бірлескен күш-жігер» тақырыбында дөңгелек үстел өтті. Іс-шараны «ЭДЭИҚ» АҚ ұйымдастырды.
	2021 жылдың 25 қазанында ҚР Президенті жанындағы Орталық коммуникациялар қызметінің алаңында ҚР экология, геология және табиғи ресурстар министрі Серікқали Брекешев «Жасыл Қазақстан» ұлттық жобасын таныстырды. Қазақстан Республикасы 2025 жылға қарай сарқынды суларды ағызу көлемін азайтуға қол жеткізуді, қалдықтарды өңдеу үлесін ағымдағы 18% - дан 35% - ға дейін арттыруды, сондай-ақ елдің ЖІӨ-нің энергия сыйымдылығын азайтуды жоспарлап отыр
қараша	2021 жылғы 8-9 қараша аралығында «ЭДЭИҚ» АҚ energy Transition Congress конгресіне қатысты. Dena Energy Transition Congress конгресі Германияның жаңа федералды үкіметінің климат жөніндегі жол картасы, Еуропа мен Азия арасындағы Халықаралық энергетикалық байланыс стратегиялары, қалаларды декарбонизациялау тұжырымдамалары, шығарындылары төмен және ресурстарды үнемдейтін инновациялық өнеркәсіптік шешімдер және т. б. сияқты өзекті тақырыптарды қамтиды
	Қазақстанда 10 жыл ішіндегі энергия үнемдеу қорытындылары 11 қарашада энергия үнемдеу күніне арналған конференция шеңберінде талқыланды. Іс-шара ҚР Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігінің қолдауымен «ҚЭДЭИ» АҚ және қазақстандық энергоаудиторлар қауымдастығымен бірлесіп ұйымдастырылды
	2021 жылғы 12 қарашада қоғам ұйымдастырған «энергия үнемдеу әдеттері» челленджін
	2021 жылдың 18 қарашасында Жапон халықаралық ынтымақтастық агенттігі (JICA)ұйымдастырған «өнеркәсіптік секторда энергия үнемдеуді дамыту - энергия аудиторлық және энергия үнемдеуші қызмет» оқу курсының аяқталуы бойынша «ҚЭДЭИ» АҚ қызметкерлеріне сертификаттар табысталды
жлтоқсан	2021 жылғы 8 желтоқсанда қоғам алаңында «Зоря»-«Машпроект» Газтурбостроения ғылыми-өндірістік кешені» мемлекеттік кәсіпорнының инвесторларымен/өкілдерімен кездесу өтті (Украина)

1.ҚОҒАМ ТУРАЛЫ:

1.1 Қоғамның атауы, Қоғамның заңды мекенжайы

Толық атауы: «Электр энергетикасын дамыту және энергия үнемдеу институты (Қазақэнергиясараптама)» акционерлік қоғамы

Қысқартылған атауы: «ЭДЭИҚ» АҚ

Заңды мекенжайы: Қазақстан Республикасы, Нұр-Сұлтан қаласы, Алматы ауданы, Шарлъ де Голлъ көшесі, 3а, 6-7-қабат.

1.2 Мемлекеттік тіркеу туралы мәліметтер, Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес Қоғамның функциялары

«Электр энергетикасын дамыту және энергия үнемдеу институты (Қазақэнергиясараптама)» АҚ
БСН 020640002119
Әділет органдарында алғашқы тіркелген күні: 2002 жылғы 3 маусым
Соңғы қайта тіркеу күні: 2014 жылғы 31 қаңтар

Қоғам қызметінің негізгі мақсаты энергетика, энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру саласында қызметтер көрсету және бағдарламаларды іске асыру болып табылады.

Көрсетілген мақсатқа қол жеткізу үшін қоғам келесі қызмет түрлерін (функцияларды) жүзеге асырады:

1) Электр энергетикасы, энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру саласындағы бағдарламаларды әзірлеуге және іске асыруға қатысу;

2) Жаңартылатын энергия көздері жөніндегі бағдарламаларды әзірлеуге және іске асыруға қатысу;

3) Мемлекеттік энергетикалық тізілімді (бұдан әрі – МЭТ) қалыптастыру және жүргізу;

4) Мемлекеттік энергетикалық тізілім субъектілері жүзеге асыратын энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру жөніндегі іс-шаралардың тиімділігіне бағалау мен талдау жүргізу;

5) Энергетикалық сараптама жүргізу (оның ішінде энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру саласында);

6) Энергия тиімділігі картасын іске асыру шеңберінде ақпараттық, талдамалық және консультациялық қызметтер көрсету;

7) Энергия аудиттерінің қорытындыларына талдау жүргізу;

8) Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру саласында сараптамалық қорытындылар мен ұсынымдар беру;

9) Энергия тиімділігі картасын қалыптастыру және жүргізу;

10) Энергия үнемдеуді дамытуды ынталандыру үшін ақпараттық, білім беру және қаржы ресурстарын тарту мақсатында халықаралық ұйымдармен ынтымақтастық;

11) Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру саласында кәсіптік біліктілікті арттыру курстарын өткізу;

12) энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру саласында ақпараттық, талдамалық және консультациялық қызметтер көрсету.

1.3 Жарғылық капиталдың құрылымы

«Электр энергетикасын дамыту және энергия үнемдеу институты (Қазақэнергиясараптама)» АҚ құрылтайшысы Қазақстан Республикасының Үкіметі атынан Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті болып табылады.

«ЭДЭИҚ» АҚ акцияларының мемлекеттік пакетінің 100% иелену және пайдалану құқығын жүзеге асыратын мемлекеттік орган және Жалғыз акционер Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігінің Индустриялық даму комитеті болып табылады.

«Электр энергетикасын дамыту және энергия үнемдеу институты (Қазақэнергиясараптама)» акционерлік қоғамының жарғылық капиталы 69 069 000 (алпыс тоғыз миллион алпыс тоғыз мың) теңге мөлшерінде қалыптастырылды.

Бағалы қағаздар шығарылымын мемлекеттік тіркеу туралы 2011 жылғы 14 қыркүйектегі куәлік. Шығарылымның мемлекеттік тіркеу нөмірі А4923.

Акциялар жай, Бағалы қағаздың халықаралық сәйкестендіру коды KZ1C00011519. Жарияланған және орналастырылған бағалы қағаздардың жалпы саны - 690690 дана жай акциялар, оның ішінде ауыртпалықтан босатылғаны 690690 дана. Құрылтайшылар төлейтін бір акцияның номиналдық құны – 100 (жүз) теңге.

1.4 Миссиясы, пайымдауы, мақсаттары

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2013 жылғы 30 қарашадағы № 1294 қаулысымен «Қазақэнергиясараптама» АҚ атауын «Электр энергетикасын дамыту және энергия үнемдеу институты» АҚ өзгерту жолымен – электр энергетикасын дамытуды және энергия үнемдеуді ұлттық салалық, сондай-ақ осы салалардағы индустриялық-инновациялық қызметті мемлекеттік қолдау шараларын іске асыруға уәкілетті институт ретінде құрылды.

«Электр энергетикасын дамыту және энергия үнемдеу институты» АҚ «Қазақстан Республикасы Энергетика және минералдық ресурстар министрлігі Мемлекеттік энергетикалық қадағалау комитетінің «Мемэнергиясараптама» республикалық мемлекеттік кәсіпорнын қайта ұйымдастыру туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2002 жылғы 23 қаңтардағы № 93 қаулысына сәйкес құрылды және Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2013 жылғы 30 қарашадағы №1294 «Қазақэнергиясараптама» акционерлік қоғамының кейбір мәселелері туралы» қаулысына сәйкес атауын өзгертті.

Қоғам қызметінің негізгі мақсаты энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру саясатын іске асыруға жәрдемдесу болып табылады.

Қоғам Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігі Индустриялық даму және өнеркәсіптік қауіпсіздік комитетінің 11.09.2017 жылғы № 85 бұйрығымен бекітілген Жарғы негізінде келесі функцияларды жүзеге асырады:

1) МЭТ қалыптастырады және жүргізеді;

2) Мемлекеттік энергетикалық тізілімнің ақпарат беруден жалтаратын немесе анық емес ақпарат беретін субъектілері туралы ақпаратты уәкілетті органға береді;

3) Мемлекеттік энергетикалық тізілім субъектілерінен және аккредиттеу туралы куәлігі бар заңды тұлғалардан, сондай-ақ энергия сервистік компаниялардан (бұдан әрі – ЭСКО) Мемлекеттік энергетикалық тізілім және Энергия тиімділігі картасын қалыптастыру және жүргізу үшін қажетті ақпаратты сұратады және алады;

4) Уәкілетті органға Мемлекеттік энергетикалық тізілімді және Энергия тиімділігі картасын қалыптастыру және жүргізу жөнінде ұсыныстар енгізеді;

5) Мемлекеттік энергетикалық тізілім субъектілері жүзеге асыратын энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру жөніндегі іс-шаралардың тиімділігін бағалауды және талдауды, Мемлекеттік энергетикалық тізілім субъектілерінің энергетикалық ресурстарды тұтынуын талдауды, өткен жылмен салыстырмалы талдауды, жалпы ішкі өнімнің энергия сыйымдылығы және Қазақстан Республикасында энергетикалық ресурстарды пайдалану тиімділігі бойынша талдамалық зерттеуді, Мемлекеттік энергетикалық тізілім субъектілерінің энергия тұтынудың үлестік шығыстары мен нормативтері бойынша талдауды жүргізеді; осы Заңның практикалық іске асырылуына талдау жүргізеді, уәкілетті органға энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөнінде ұсынымдар береді және жиынтық ақпарат береді;

6) Энергия тиімділігі картасын қалыптастырады және жүргізеді, энергия тиімділігі картасына жобаларды іріктеуді және енгізуді жүзеге асырады;

7) Энергия аудиттерінің қорытындыларына талдау жүргізеді және уәкілетті органға ақпарат ұсынады;

8) Энергия тиімділігі картасын іске асыру шеңберінде ақпараттық, талдамалық және консультациялық қызметтер көрсетеді;

9) Энергия үнемдеуді дамытуды ынталандыру үшін ақпараттық, білім беру және қаржы ресурстарын тарту мақсатында халықаралық ұйымдармен ынтымақтастық жасайды;

10) Уәкілетті органға энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру саласында сараптамалық қорытындылар және (немесе) ұсынымдар береді.

1.5 Ұйымдық құрылымы

«Электр энергетикасын дамыту және энергия үнемдеу институты (Қазақэнергиясараптама)» АҚ ұйымдық құрылымы

Жалпы саны: 97 бірлік

2.ҚОҒАМНЫҢ 2021 ЖЫЛҒЫ ҚЫЗМЕТІНІҢ НӘТИЖЕЛЕРІ

2.1 Өндірістік қызметке шолу

Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру саясатының негізгі құралдарының бірі МЭТ болып табылады.

Қазақстан Республикасының 2012 жылғы 13 қаңтардағы № 541-IVГЭР «Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру туралы» Заңына сәйкес МЭТ – бұл Мемлекеттік энергетикалық тізілім субъектілері туралы ақпараттың жүйелендірілген жинағы.

МЭТ 2012 жылы әлемнің озық елдерінің тәжірибесі бойынша құрылды. Қазақстанда МЭТ енгізудің негізі ретінде энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру мәселелері бойынша әлемдегі үздік елдердің бірі ретінде Жапонияның тәжірибесі қабылданды.

МЭТ энергетикалық ресурстарды жылына шартты отынның 1500 және одан да көп тоннасына барабар көлемде тұтынатын энергияны көп қажет ететін кәсіпорындар, сондай-ақ энергетикалық ресурстарды жылына шартты отынның 100 және одан да көп тоннасына барабар көлемде тұтынатын мемлекеттік мекемелер, квазимемлекеттік сектор және табиғи монополиялар субъектілерінің тізбесінің дерекқорын білдіреді.

Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру саласын цифрландыру мақсатында 2016 жылы МЭТ субъектілерінен ақпаратты электрондық жинауды қамтамасыз ететін автоматтандырылған ақпараттық жүйе (бұдан әрі – МЭТ ААЖ) іске қосылды.

Аталмыш заманауи жүйе порталды шешім, ыңғайлы навигациясы бар ақпаратты құрылымдық сақтау және МЭТ қатысушыларының өзара әрекеттесу процестерін оңтайландырудың аналитикалық мүмкіндіктерін білдіреді.

МЭТ ААЖ «Қазақстанда энергия тиімділігін арттыру» жобасы шеңберінде Дүниежүзілік Банктің гранттық қаражатына әзірленді.

МЭТ ААЖ енгізу деректерді жинау және өңдеу процесін оңтайландыруға, сондай-ақ МЭТ субъектілерінің қоғаммен өзара байланысының тиімділігін арттыруға мүмкіндік берді.

2021 жылы МЭТ құрамына 23794 субъекті кірді, ақпарат жинау 2020 есепті жыл үшін жүргізілді.

1-суретте 2017 жылдан бастап 2020 жылға дейінгі кезеңде МЭТ субъектілері санының динамикасы көрсетілген.

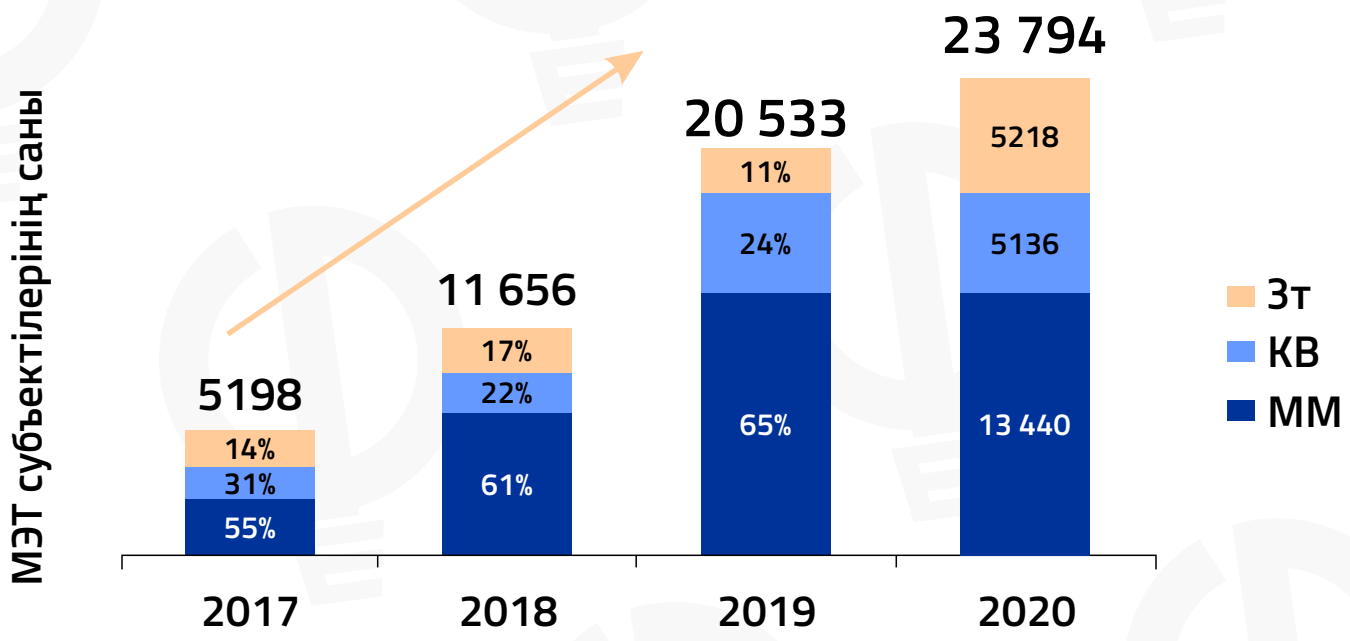

1-сурет. Жылдар бойынша МЭТ субъектілері санының өзгеруі

МЭТ субъектілерінің тізбесінен деректерді өңдеу қорытындылары бойынша МЭТ 14 616 субъектісі тізімнен шығарылды, оның ішінде жылына 100 ш.о.т. аз тұтынатын 8 355 мемлекеттік мекеме және 2 978 квазимемлекеттік сектор субъектісі, жылына 1 500 ш.о.т. аз тұтынатын 2 493 заңды тұлға және 4 жеке кәсіпкер, 2020 жылы таратылған, қайта ұйымдастырылған 772 МЭТ субъектілері, 9 қайталанатын МЭТ субъектілері, 5 дербес жеке заңды тұлғалар болып табылмайтын МЭТ субъектілері. Осылайша, МЭТ 9178 субъектіден тұрады.

Қазақстан Республикасының Стратегиялық жоспарлау және реформалар жөніндегі агенттігі Ұлттық статистика бюросының деректеріне сәйкес Қазақстан Республикасында жұмсалған энергия ресурстарының көлемі 2020 жылы 159 826 312,8 ш.о.т. құрады. МЭТ субъектілерінің энергия ресурстарын тұтынуы республиканың жалпы тұтынуынан 36%-ды құрайды (1.2-сурет).

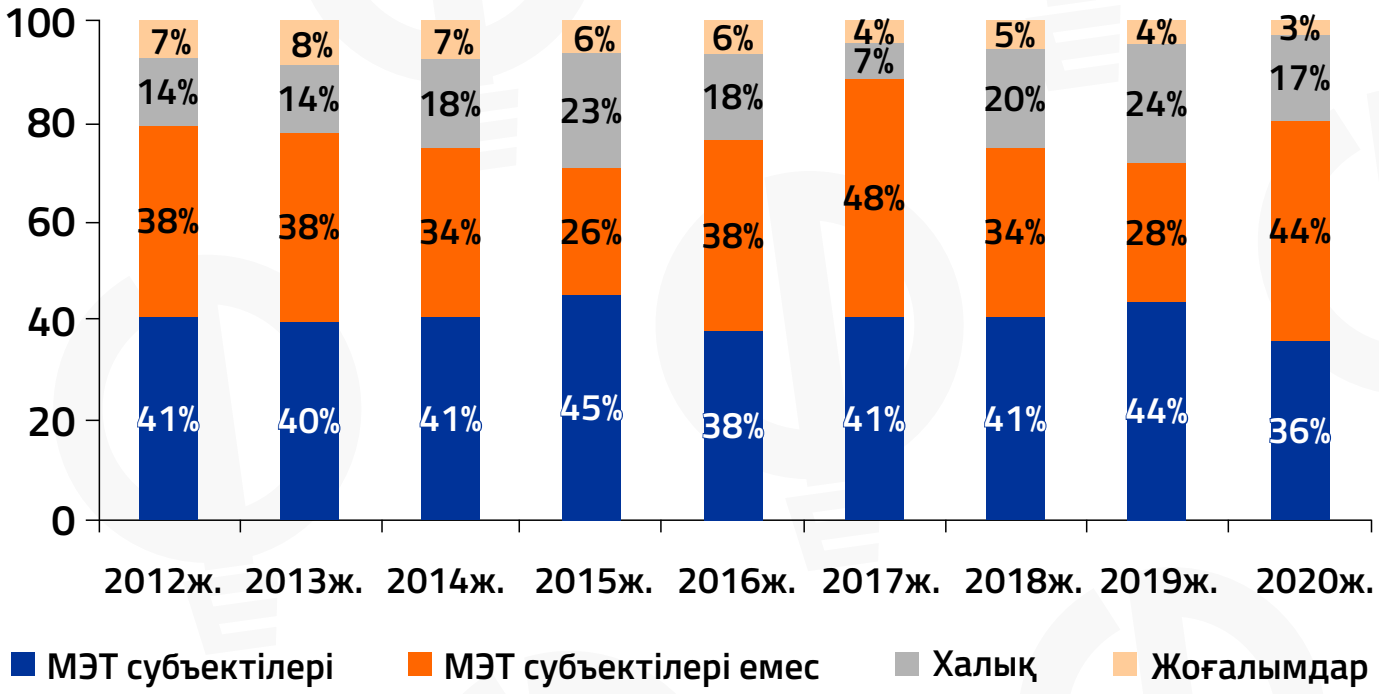

1.2-сурет – Қазақстан Республикасы бойынша энергия ресурстарын тұтыну құрылымы

2020 жылы жалпы республика бойынша жұмсалған ресурстар көлемінің 16%-ға ұлғаюы байқалады. 2019 жылмен салыстырғанда МЭТ субъектілерінің жалпы тұтынуы 2 917 358,9 ш.о.т. немесе 5% төмендеді.

МЭТ субъектілерінің меншік нысандары бойынша жылдар қиылысындағы энергия ресурстарын тұтыну құрылымы 1.3-суретте көрсетілген.

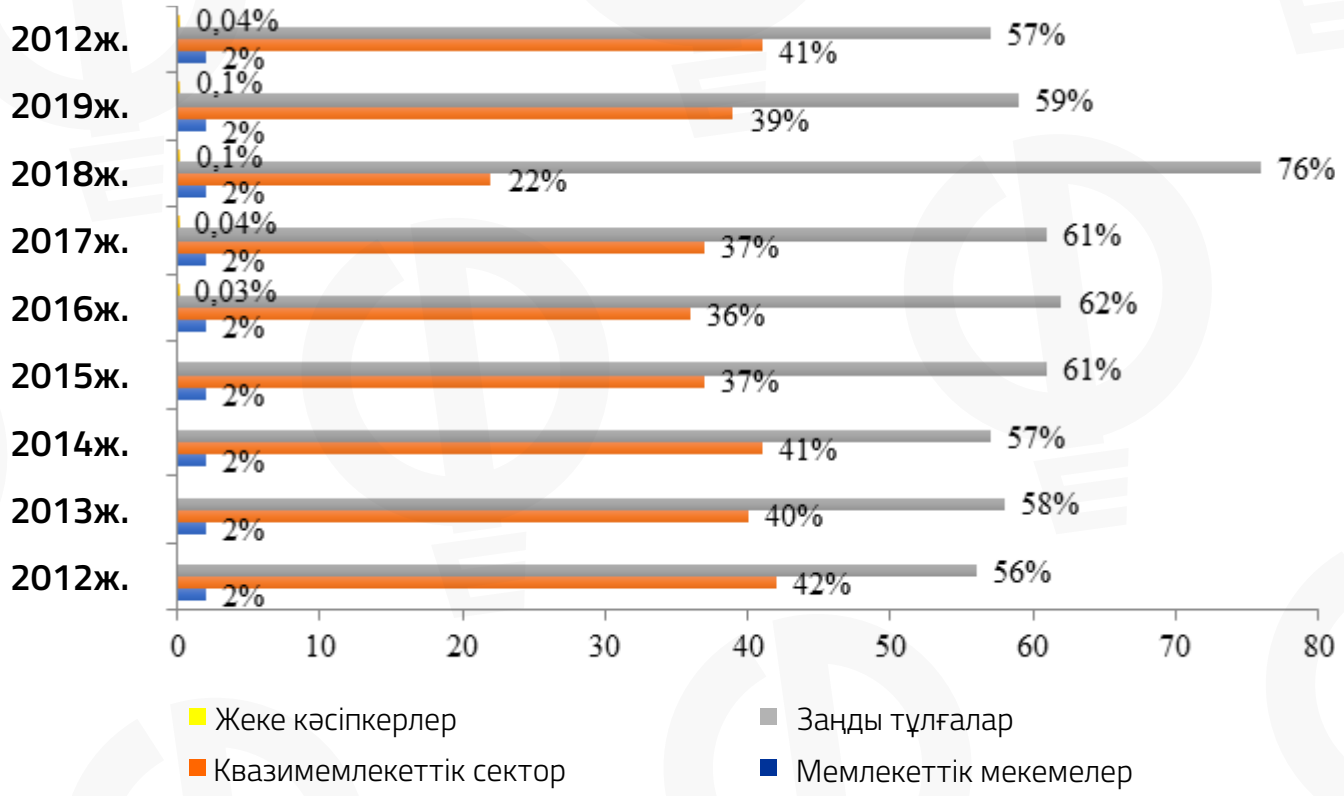

1.3-сурет – МЭТ субъектілерінің меншік нысандары бойынша энергия ресурстарын тұтыну құрылымы

Сонымен қатар МЭТ субъектілерінің жалпы тұтынуының ең көп үлесі МЭТ субъектілерінің барлық тұтынуының 47,8%-ы - «Электрмен жабдықтау, газ, бу беру және ауа баптау» саласына (МЭТ субъектілерінің жалпы санының 2,1% үлесі кезінде), «Өңдеу өнеркәсібіне» - 23,9% (МЭТ субъектілерінің жалпы санының 7,1% үлесі кезінде), «Тау-кен өнеркәсібі және каръерлерді қазу» саласына - 16,2% (МЭТ субъектілерінің жалпы санының 1,6% үлесі кезінде) тиесілі.

Қазақстан Республикасында МЭТ субъектілері тұтынатын негізгі энергия ресурстары тас көмір болып табылады, оның үлесіне 51% және табиғи газға – 21% келеді. Энергия ресурстарын тұтыну құрылымы 1.4-суретте көрсетілген.

1.4-сурет – 2020 жылы энергия ресурстарын түрлері бойынша тұтыну құрылымы

МЭТ субъектілерін тұтынуды талдау кезінде МЭТ субъектілерінің жалпы санының 0,8%-ын ғана қамтитын, жылына 100 мың ш.о.т. астам тұтынатын 72 МЭТ субъектісі анықталды. Бұл ретте олардың тұтыну үлесіне МЭТ субъектілерінің энергия ресурстарын жалпы тұтынуының 84%-ы немесе 2020 жылы Қазақстан Республикасының жалпы тұтынуының 35%-ы тиесілі.

Энергия аудитін жүргізуге міндетті МЭТ субъектілерінің жалпы саны 4 464 МЭТ субъектісін құрайды, оның ішінде 1 954 квазимемлекеттік сектор субъектісі, 2 505 заңды тұлға және 5 жеке кәсіпкер. Энергия аудитін жүргізуге міндетті МЭТ субъектілерінің арасында 1 555 МЭТ субъектісі энергия аудитін өткізді, оның ішінде 727 МЭТ субъектісі энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірледі.

МЭТ-те 914 субъект өндіруші немесе кен өндіруші ұйымдар болып табылады (өңдеуші өнеркәсіптің 222 субъектісі, 184 жылу және электр энергиясын өндіру субъектісі, 111 тау-кен өндіру өнеркәсібі субъектісі, 116 ауыл шаруашылығы өнімдерін өсіру субъектісі, 141 сумен жабдықтау субъектісі, 74 тасымалдау қызметі субъектісі, 66 құрылыс – монтаждау жұмыстары субъектісі, қалған 8 264 МЭТ субъектісі тек энергия ресурстарын тұтынушылар болып табылады.

Өнім өндіруге жұмсалатын электр энергиясының үлестік шығыстарына толық талдау өнеркәсіптің 183 субъектісі арасында жүргізілді және оның негізгі салалары бойынша тренд шығарылды.

Қазақстан Республикасының Стратегиялық жоспарлау және реформалар жөніндегі агенттігінің Ұлттық статистика бюросының деректеріне сәйкес тау-кен өндіру және мұнай-газ өнеркәсібі саласындағы өндіріс көлемі 2020 жылы ақшалай мәнде 11,7 трлн теңгені құрады, бұл 2019 жылмен салыстырғанда 27,3%-ға аз. Бұл ретте соңғы бес жылда тау-кен өндіру және мұнай-газ өнеркәсібі кәсіпорындарының өндіріс көлемі 2,3 трлн теңгеге (немесе 24,9%-ға) ұлғайды.

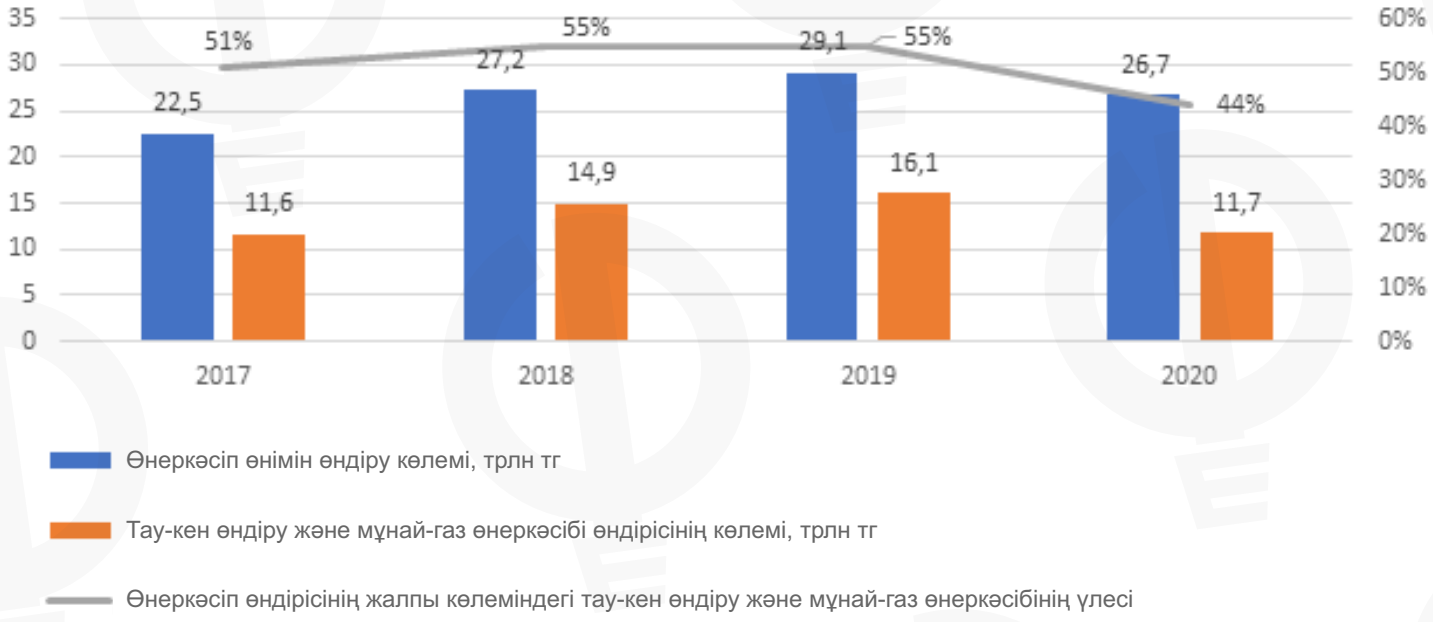

1.5-сурет – ҚР өнеркәсіп өнімінің жалпы көлеміндегі тау-кен өндіру және мұнай-газ өнеркәсібі өндірісінің үлесі

Тау-кен өндіру өнеркәсібінің 14 субъектісін және экономикалық қызметі мұнай өңдеу болып табылатын 27 субъектіні қарап, трендті және өзгеру себептерін анықтай отырып, жылдар бойынша меншікті тұтынудың өзгеруіне талдау жүргізілді.

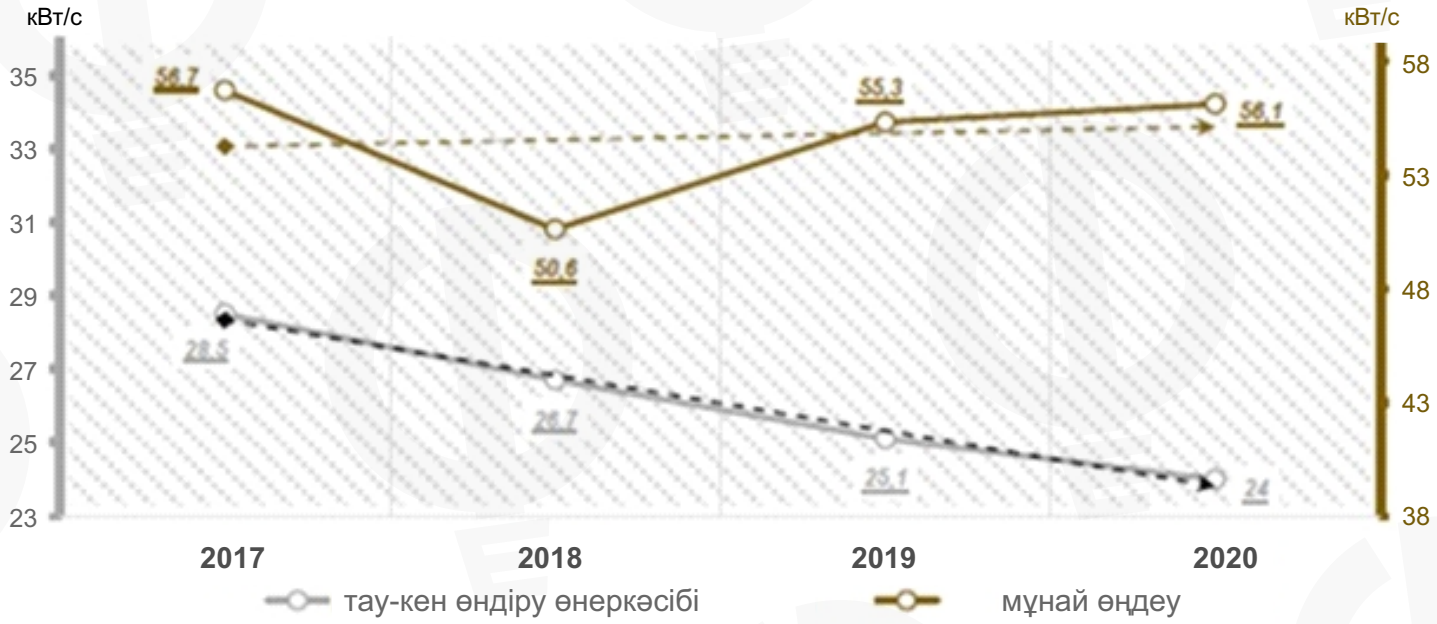

1.6-сурет – Жылдар бойынша меншікті тұтынудың өзгеруі

2020 жылы мұнай өңдеу субъектілері саласындағы меншікті тұтынудың ең жоғары төмендеу себебі шикі мұнай өндіруді сандық түрде 10,5%-ға төмендеуі, оның ішінде COVID-19 пандемиясының салдарынан төмендеуі болды.

Ұсынылған деректерді талдау жалпы өңдеуші өнеркәсіптің энергия тиімді іс-шараларды енгізу жолымен қол жеткізілетін энергия үнемдеу әлеуеті бар екенін көрсетеді.

Мұның себептерінің бірі инвестициялардың жетіспеушілігі екені анық, өйткені қаржы қаражаттарынан басқа секторға жаңа технологиялар, инновациялық шешімдер мен бизнес-процестер қажет.

Инвестициялар кәсіпорындарға капиталды ұлғайтып қана қоймай, инновациялық шешімдерді қолдану есебінен артықты азайтуға, экспорт географиясын кеңейтуге, бизнес-процестерді жақсартуға және шикізат сатып алудың жаңа нарықтарын айқындауға мүмкіндік береді.

Өнім бірлігін өндіру үшін электр энергиясын нақты тұтынудың нақты көрінісін анықтау үшін шаралардың бірі өндірістік бағыттар бойынша электр энергиясын бөлек тұтыну болып табылады.

Кәсіпорындардың бәсекеге қабілеттілігін арттыру үшін өнімнің өзіндік құнындағы энергия шығындарының үлесін едәуір төмендету арқылы өнеркәсіптің энергия тиімділігін арттыру қажет.

Халықаралық энергетикалық агенттіктің 2019 жылғы деректеріне сәйкес ЖІӨ-нің энергия сыйымдылығы деңгейі бойынша Қазақстан 144 елдің ішінде 111-орынды алады. 2.1-суретте ЭЫДҰ, ТМД, Қазақстан елдерінің ЖІӨ энергия сыйымдылығының және орташа әлемдік көрсеткіштің салыстырмалы диаграммасы көрсетілген.

Қазақстанның ЖІӨ-нің энергия сыйымдылығы орташа әлемдік көрсеткішпен салыстырғанда 2 есе (орташа әлемдік – 2015 жылғы бағамен 0,17 м.э.т./мың АҚШ доллары), Экономикалық ынтымақтастық және даму ұйымының елдерімен салыстырғанда 3,2 есе (2015 жылғы бағамен 0,11 м.э.т./мың АҚШ доллары) жоғары. ТМД елдерінің ішінде Қазақстан 3-ші орында.

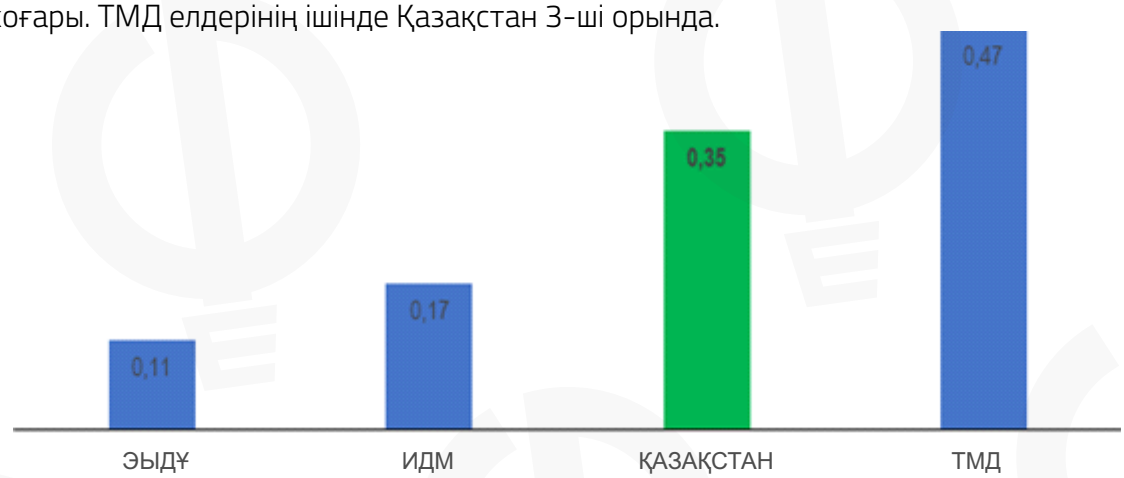

2.1-сурет – ЖІӨ энергия сыйымдылығы (2019), м.э.т,/мың АҚШ доллары

Энергия үнемдеу саясатының екінші негізгі құралы – Энергия тиімділігі картасы.

2021 жылы энергия үнемдейтін материалдарды, жабдықтар мен технологияларды отандық өндірушілер мен жеткізушілердің тізілімін қалыптастыру және жүргізу шеңберінде Энергия тиімділігі картасы іске қосылды. Бүгінгі таңда тізілім 73 отандық компаниядан тұрады.

Энергия тиімділігі картасы шеңберінде инвестициялардың жалпы сомасы 92,4 млрд. теңгеге барлығы 181 жоба іске асырылуда, күтілетін үнемдеу жылына 6,6 млрд. теңгені құрайды. 2021 жылы жоспарланған 948 млн. теңгені үнемдеумен 29,2 млрд. теңге инвестициялар сомасына 32 жоба енгізілді. Оның ішінде 10 жоба ЭСКО/МЖӘ тетігі арқылы жылына жоспарланған 556,8 млн.теңгені үнемдеумен 25,7 млрд. теңге инвестициялар сомасына іске асырылды.

Соның ішінде көшені жарықтандыру бойынша Қазақстан Республикасының 87 қаласын қамтитын деректер базасы қалыптастырылды. Талдау көрсеткендей, Республикалық маңызы бар қалалар мен өңірлерде орнатылған жарықдиодты шамдардың үлесі 2018 жылғы 29,16%-дан 2020 жылы 38,15%-ға дейін өсті.

Мәселен, орнатылған шамдардың 54,6%-ы энергия үнемдейді, ал 13 қала толығымен жарықдиодты жарықтандыруда. Ескірген шамдарды кейіннен жаңғырту және ауыстыру, сондай-ақ тиісті басқару жүйесі бар заманауи форматтағы шамдарды орнату 106 млн.кВт*сағатты немесе 2,3 млрд. теңгені үнемдеуі мүмкін.

Қоғам кейіннен «Энергия тұтыну нормативтерін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2015 жылғы 31 наурыздағы 394 бұйрығына (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде 11319 болып тіркелген) өзгерістер мен толықтырулар енгізу үшін климаттық аймақтар мен межелі объектілер бөлінісінде энергия тұтыну нормативтерін әзірлей отырып, бюджет секторының энергия тұтынуына талдау жүргізді.

Бюджет секторы үшін энергия тұтыну нормативтерін есептеу әдістемесі әзірленді. Бюджеттік ұйымдардың жылу тұтыну нормаларын айқындау мақсатында мынадай өлшемшарттар пайдаланылды:

* температура мәндерін ескере отырып, Қазақстанның климаттық аймақтары (Солтүстік-Шығыс аймақ, Орталық аймақ, Оңтүстік-Батыс аймақ);
* бюджеттік ұйымдардың түрлері (әкімшілік мекемелер, денсаулық сақтау мекемелері, мектепке дейінгі балалар мекемелері, оқу орындары (жоғары, орта және арнайы);
* ғимараттар мен құрылыстарды пайдалануға беру кезеңі (1980 жылға дейін ,1980 жылдан 2000 жылға дейін, 2000 жылдан кейін);
* бюджеттік ұйымдардың жылыту алаңы (2 000 м2 дейін, 2 000-нан 5 000 м2 дейін, 5 000 м2 жоғары);
* жылыту түрлері (орталықтандырылған, автономды).

«Қазақстанда энергия тиімділігіне инвесторларды тарту үшін жағдайлар жасау» жобасын іске асыру шеңберінде банк кредиттерін және/немесе басқа да қаржыландыруды алу өтінімдерінде пайдалану үшін жарамды экономиканың түрлі секторлары үшін энергия тиімділігі саласындағы 10 үлгілік инвестициялық жоба үшін құжаттама әзірлеу бойынша жұмыс жүргізілді.

ІСКЕ АСЫРЫЛҒАН ЖОБАЛАРДЫҢ МЫСАЛДАРЫ

Көкшетау қ., Щучинск қ. көшені жарықтандыруды жаңғырту

жарықтандыру жүйесін жаңғырту

инвестициялар (млн.тг)	446,015
үнемдеу (млн.тг)	43,790
өтелу мерзімі (жыл)	10

МЖӘ

«ССКӨБ» АҚ

жарықтандыру жүйесін жаңғырту

инвестициялар (млн.тг)	211,60
үнемдеу (млн.тг)	41,37
өтелу мерзімі (жыл)	4,5

ЭСКО

"БОГАТЫРЬ КӨМІР" ЖШС

жарықтандыру жүйесін жаңғырту

инвестициялар (млн.тг)	207,81
үнемдеу (млн.тг)	107,00
өтелу мерзімі (жыл)	2,0

ЭСКО

"АҚСУ ФЕРРОҚОРЫТПА ЗАУЫТЫ" - "Қазхром" трансұлттық компаниясы

жарықтандыру жүйесін жаңғырту

инвестициялар (млн.тг)	747,10
үнемдеу (млн.тг)	349,00
өтелу мерзімі (жыл)	2,3

ЭСКО

3-сурет – Іске асырылған жобалар

Елбасының 2015 жылғы 20 мамырдағы бағдарламасы - «Ұлт жоспары – бес институционалдық реформаны іске асыру жөніндегі 100 нақты қадам»

2016 жылғы 1 қаңтардан бастап «5 институционалдық реформаны іске асыру жөніндегі 100 нақты қадам» Ұлт жоспарын орындаудың практикалық кезеңі басталды. Мемлекетті, экономика мен қоғамды дамыту үшін қағидатты жаңа құқықтық орта құруға бағытталған 59 заң күшіне енді.

Осылайша, 59 қадаммен ұлттар жоспарында халықаралық танылған энергия сервистік шарттар тетігі арқылы энергия үнемдеу саласына стратегиялық инвесторларды тарту бойынша міндет айқындалды. 59-шы қадамның негізгі міндеті - жеке энергия сервистік компанияларды дамытуды ынталандыру.

ҰЛТ ЖОСПАРЫНЫҢ 59 ҚАДАМЫН ІСКЕ АСЫРУ ТУРАЛЫ ЕСЕП

59-қадам

«Халықаралық танылған энергия сервистік шарттар тетігі арқылы энергия үнемдеу саласына стратегиялық инвесторлар тарту»

4 стратегиялық серіктес

ДБ
техникалық жәрдемдесу, әлеуметтік нысандарды жаңғырту, 20,8 трлн теңге сомасына 84 жоба

АДБ
ЭСКО / МЖӘ жобалары бойынша әдіснаманы әзірлеу үшін 500 мың доллар сомасына техникалық қолдау көрсетілді

БҰҰДБ
ЭСКО / МЖӘ жобалары үшін 3 млн. доллар сомасына қаржылық қолдау тетігі құрылды

DENA
энергосервистік шарттардың халықаралық танылған тетігінің моделі әзірленді және енгізілді

«Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру туралы» Заңға түзетулер қабылданды

14 стратегиялық инвестор тартылды

Нарықта 30 отандық ЭСКО компания бар

Энергия тиімділігі картасы аясында 84,7 млрд теңге сомасына 100 жоба іске асырылды

ҚОЛ ЖЕТКІЗІЛГЕН НӘТИЖЕЛЕР

- ЖІӨ-нің энергия сыйымдылығы **33%-ға** төмендеді (2008 жылғы деңгейден)
- **175 млн доллар** инвестиция тартылды
- **2 млрд теңге** көлемінде бюджет қаражаты үнемделді

59-ҚАДАМ. 2015-2020 ЖЫЛДАРЫ ҚОЛ ЖЕТКІЗІЛГЕН НӘТИЖЕЛЕР

59 ҚАДАМҒА ДЕЙІН (2015Ж.)	59 ҚАДАМДЫ ІСКЕ АСЫРУ НӘТИЖЕСІ
«Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру туралы» Заң қабылданды	Стратегиялық серіктестер тартылды: DENA, Дүниежүзілік банк, АДБ, БҰҰДБ
	«Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру туралы» Заңға өзгерістер мен толықтырулар енгізілді
Заңда «Энергосервистік компания» ұғымы жоқ	✓ Заңда «Энергия сервистік компания» ұғымы айқындалды ✓ Энергия сервистік келісімшарттардың нысандары бекітілді ✓ Энергия тиімділігі картасының қағидалары бекітілді
Энергия сервистік компаниялар – 2	14 стратегиялық инвестор тартылды
	Энергия сервистік компаниялар – 30
ЖІӨ энергия сыйымдылығының төмендеуі - 18,5% (2008 жылғы деңгейден)	ЖІӨ энергия сыйымдылығының төмендеуі - 33% (2008 жылғы деңгейден)
Энергия үнемдеу саласындағы жобалар – 17	Энергия үнемдеу саласындағы жобалар – 232
9 млн доллар инвестицияланды	178 млн доллар инвестицияланды
Бюджет қаражатын үнемдеу - 32 млн теңге	Бюджет қаражатын үнемдеу - 2 млрд теңге

ҚР ИИДМ-нің жәрдемі «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасының Заң жобасын әзірлеу шеңберінде Мемлекет Басшысының 2018 жылғы Қазақстан халқына Жолдауын орындау мақсатында кәсіпорындардың энергия тиімділігі жөніндегі талаптарын күшейту бөлігінде Үкіметпен бастамашылық етілді, сондай-ақ Президенттің 2021 жылғы 17 наурыздағы Алматы қаласының ЖЭО-2-ін көмірден газға ауыстыруды қамтамасыз ету және Алматы қаласы мәслихаты мен әкімдігінің сәулет-қала құрылысы қызметі саласындағы құзыретін кеңейту жөніндегі тапсырмасын іске асыруға негізделді.

Заң жобасында **келесі актілерге** өзгерістер мен толықтырулар енгізу қарастырылған:

1. «Қазақстан Республикасының Жер кодексі» 2003 жылғы 20 маусымдағы Қазақстан Республикасының Кодексі;
2. 2015 жылғы 29 қазандағы Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік Кодексі;
3. «Жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы» 2017 жылғы 27 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Кодексі;
4. «Алматы қаласының ерекше мәртебесі туралы» 1998 жылғы 1 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңы;
5. «Электр энергетикасы туралы» 2004 жылғы 9 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңы;
6. «Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру туралы» 2012 жылғы 13 қаңтардағы Қазақстан Республикасының Заңы;
7. «Рұқсаттар және хабарламалар туралы» 2014 жылғы 16 мамырдағы Қазақстан Республикасының Заңы;
8. «Қазақстан Республикасының Мемлекеттік шекарасы туралы» 2013 жылғы 16 қаңтардағы Қазақстан Республикасының Заңы;
9. «Табиғи монополиялар туралы» 2018 жылғы 27 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Заңы.

Энергия үнемдеудің негізгі бағыттары – МЭТ, энергия аудиті, мемлекеттік бақылау, бюджет секторы және өңірлік саясат.

1) Ел тұтынуының үштен бірі келетін **ірі кәсіпорындарда** энергия менеджерінің рөлін орындау үшін **энергия үнемдеу бойынша жауапты тұлғаларды енгізу** (жылына 1 500 тонна шартты отынды тұтынатын, саны – 928),

2) энергия аудиторларына кандидаттарды **аттестаттау жөніндегі функцияларды персоналдың сәйкестігін растау жөніндегі органдарға беру** (бүгінгі күні аттестаттауды уәкілетті орган жүргізеді).

3) энергия үнемдеудің елеулі әлеуетіне ие **бюджет секторын** реттеуді күшейту мақсатында (энергия үнемдеу әлеуеті 40%-ға дейін жетеді) мыналар ұсынылады:

- Мемлекеттік энергетикалық тізілім шеңберінде энергия тұтыну деңгейіне қарамастан, барлық мемлекеттік мекемелер мен квазимемлекеттік сектор мен табиғи монополиялар субъектілерін **қамту.**

- мемлекеттік мекемелерде энергия тұтынуды азайтуды қамтамасыз ететін, сондай-ақ энергия тұтынатын жабдықтың қазақстандық нарығын қайта құруға серпін беретін **энергия тиімді мемлекеттік сатып алуды енгізу.**

Бұдан басқа, мемлекеттік сатып алу бірыңғай портал арқылы жүзеге асырылатынын атап өту қажет. Мысалы: Қазақстан Республикасының энергия үнемдеу саласындағы қолданыстағы заңнамасы жарықтандыру мақсатында ауыспалы ток тізбектерінде пайдаланылуы мүмкін, қуаты 25 Вт және одан жоғары электр қыздыру шамдарын мемлекеттік мекемелер мен квазимемлекеттік сектор субъектілері үшін сатып алуды жүзеге асыруға жол бермейді. Қыздыру шамдарын сатып алу мониторингі үшін уәкілетті орган жылына екі рет қуаты 25 Вт және одан жоғары электр қыздыру шамдарын мемлекеттік сатып алу бойынша ақпарат беру туралы ҚР Қаржы министрлігіне сұрау жібереді.

- энергия тұтыну **нормативтерін белгілеу,** оларды сақтау **мониторингі, бенчмаркинг** және **энергия тиімділігі бойынша** тиісті **ұсынымдар** беру.

4) бұзушылықтарды өз бетінше жою мүмкіндігін беру үшін мемлекеттік бақылаудың жаңа тетігін – оны жүргізу тәртібін айқындай отырып, **жеке бармастан профилактикалық бақылауды** енгізу көзделеді.

5) ЖАО-ның энергия үнемдеу жөніндегі жол карталарын 3 жыл мерзімге әзірлеу және бекіту.

6) Экспресс-энергоаудит және мақсатты энергоаудит

Заң жобасында энергоаудиттердімақсатты және экспресс-энергоаудит-жіктеуді енгізу көзделген.

Экспресс-энергоаудит белгілі бір шарттарды орындау кезінде жылына 1 500 т.ш.о. астам тұтынатын Мемлекеттік энергетикалық тізілім субъектілері үшін міндетті Энергоаудит жүргізудің баламасы болып табылады.

Тұрғын үй-коммуналдық, бюджеттік және басқа секторлар (міндетті энергия аудитінен өтуге міндетті емес) үшін мақсатты энергия аудитін **ерікті негізде** жүргізуді көздеу ұсынылады.

7) Энергия тиімділігі бойынша нысаналы индикаторлар (ТОП-100)

Мемлекет Басшысының энергетика мен инженерлік инфрақұрылымды дамыту мәселелері жөніндегі 2022 жылғы 2 наурыздағы кеңесінің қорытындысы бойынша берген энергия сыйымдылығын төмендету жөніндегі нақты көрсеткіштерді бекіте отырып, неғұрлым энергия сыйымды кәсіпорындарға (ТОП-100) энергия тиімділігі жөніндегі талаптарды әзірлеу қажеттігі туралы тапсырмасына сәйкес неғұрлым энергия сыйымды кәсіпорындар үшін нақты нысаналы индикаторларды белгілеу жөніндегі уәкілетті органның тиісті құзыретін көздеу қажет.

2021 жылғы 13 қазандағы Мәжілістің жалпы отырысына шығару. Заң жобасы Қазақстан Республикасының «Жасыл экономикаға» көшуі жөніндегі тұжырымдамада көзделген ЖІӨ-нің энергия сыйымдылығын одан әрі төмендетуді қамтамасыз ету мақсатында әзірленді.

Қазақстанда энергия үнемдеу мен энергия тиімділігін арттыруға халықаралық ұйымдар елеулі үлес қосуда.

2014 жылдан бастап Дүниежүзілік банкпен бірлесіп «Қазақстанда энергия тиімділігін арттыру» жобасы іске асырылуда. 21,7 млн доллар көлемінде жобаны іске асыруға грантты Швейцария даму және ынтымақтастық агенттігі Дүниежүзілік банк әкімшілендіретін Траст қоры арқылы берді.

Қоғам атынан Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігі жобаның Атқарушы агенттігі болып табылады.

«Қазақстанда энергия тиімділігін арттыру» жобасын табысты іске асыру шеңберінде әлеуметтік саланың 96 объектісін жаңғырту бойынша жұмыстар жүзеге асырылды. Жаңғырту нәтижесінде әрбір объект бойынша энергия ресурстарын 40%-ға дейін үнемдеуге қол жеткізілді, екі мыңнан астам жұмыс орындары құрылды, тауарлар мен жұмыстардағы жергілікті қамту үлесі 85%-ды құрады.

Жоба нәтижелі ,болды және Дүниежүзілік банкпен осы бағытта оны масштабтау арқылы ынтымақтастықты жалғастыру қажеттілігін көрсетті. Себебі әлеуметтік нысандарды энергиялық модернизациялау мультипликативті әсерге ие.

ҚР Үкіметінің бірлескен күш-жігерінің маңызды және ажырамас бөлігі және **БҰҰ даму бағдарламасы** тиімді мемлекеттік басқаруды дамыту болып табылады.

ИИДМ Қоғаммен бірлесіп энергия үнемдеу жөніндегі жобаларды қаржыландыру үшін ЭСКО – компанияларға екінші деңгейдегі банктер беретін кредиттерге кепілдік беруге бағытталған «Қазақстанда энергия үнемдеу саласына инвесторлар тарту үшін жағдайлар жасау» байланысты грантын (бұдан әрі – Байланысты грант) іске асыру бойынша жұмыс жүргізуде.

Байланысты гранттың болжамды доноры БҰҰДБ болып табылады.

Байланысты гранттарды іске асыру рәсімі ҚР Бюджет кодексінің 167-бабымен және Байланысты гранттарды тартуға өтінімдер ұсыну өағидаларымен реттеледі (ҰЭМ-нің 2014 жылғы 11 қарашадағы № 76 бұйрығы).

Жобаның **жалпы сомасы** (6 жыл ішінде) **3 496 500 (үш миллион төрт жүз тоқсан алты мың бес жүз) мың теңге**/9 450 000 $ (тоғыз миллион төрт жүз елу мың) АҚШ долларын құрайды, оның ішінде:

- РБ-тен **2 331 000 (екі миллион үш жүз отыз бір мың) мың теңге**/ 6 300 000 $ (алты миллион үш жүз) АҚШ доллары;
- 1 165 500 (бір миллион бір жүз алпыс бес мың бес жүз) мың теңге/3 150 000 $ (үш миллион жүз елу мың) АҚШ доллары – БҰҰДБ салымы.

Жыл	БҰҰДБ	РБ
2021	111 млн. теңге / $ 300 мың АҚШ доллары	**370 млн. теңге** / $1 000 мың АҚШ доллары
2022	203,5 млн. теңге / $ 550 мың АҚШ доллары	**555 млн. теңге** / $ 1 500 мың АҚШ доллары
2023	259 млн. теңге / $ 700 мың АҚШ доллары	**555 млн. теңге** / $ 1 500 мың АҚШ доллары
2024	222 млн. теңге / $ 600 мың АҚШ доллары	370 млн. теңге / $1 000 мың АҚШ доллары
2025	185 млн. теңге / $ 500 мың АҚШ доллары	240,5 млн. теңге / $ 650 мың АҚШ доллары
2026	185 млн. теңге / $ 500 мың АҚШ доллары	240,5 млн. теңге / $ 650 мың АҚШ доллары

Байланысты грант шеңберінде 10 үлгілік құжаттарды әзірлеу және энергия тиімділігі саласындағы ШОК-тың әлеуетті қызметін бағалау бойынша жұмыс жүргізілді.

Қазақстан Республикасы Президентінің 2013 жылғы 30 мамырдағы № 577 Жарлығымен бекітілген Қазақстан Республикасының «жасыл экономикаға» көшуі жөніндегі тұжырымдамада стратегиялық көрсеткіш ретінде ЖІӨ-нің энергия сыйымдылығын 2030 жылға қарай 2008 жылғы деңгейден 30%-ға және 2050 жылға қарай 50%-ға төмендету айқындалған.

Оның ішінде Берлинге ресми сапармен келген Мемлекет Басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың сапары аясында «dena» Неміс энергетикалық агенттігі, Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігі және «Атамекен» Қазақстан Республикасы Кәсіпкерлерінің ұлттық палатасы арасында энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру саласындағы стратегиялық әріптестік туралы Меморандумға қол қойылды.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2020 жылғы 29 шілдедегі № 479 қаулысымен бекітілген **Қазақстан Республикасының «жасыл экономикаға» көшуі жөніндегі тұжырымдаманы іске асыру жөніндегі 2021-2030 жылдарға арналған іс-шаралар жоспарын** орындау мақсатында 2021 жылы **Қазақстан Республикасында энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру жөніндегі 2022-2026 жылдарға арналған Жол картасын (Мастер-жоспар) әзірлеу және бекіту** міндеті қойылды. Мастер-жоспарды әзірлеуге және бекітуге жауаптылар – ИИДМ, тиісінше – ЭГТРМ, ЭМ, ҰЭМ, Қаржымині, облыстардың, Нұр-Сұлтан, Алматы және Шымкент қалаларының әкімдіктері, «Атамекен» ҚР ҰКП, «Электр энергетикасын дамыту және энергия үнемдеу институты» АҚ.

Бұрын 2013 жылғы 29 тамыздағы «Энергия үнемдеу-2020» бағдарламасы құрылғанын, бірақ ол өз күшін 2016 жылғы 25 шілдедегі № 434 Қазақстан Республикасы Үкіметінің қаулысымен жойғанын атап өту қажет. Осыған байланысты Мастер-жоспар жаңа бағдарлама ретінде әрекет етеді және экономиканың басым секторларында энергия сыйымдылығын едәуір төмендетуге ықпал ететін болады.

Мастер-жоспардың **мақсаты** энергетика, өнеркәсіп, көлік және бюджеттік басым секторларда энергия тұтынуды азайту және отын-энергетикалық ресурстарды тиімсіз пайдалануды қысқарту арқылы Қазақстан Республикасы ЖІӨ-нің энергия сыйымдылығын төмендету үшін жағдайлар жасау және энергия тиімділігін арттыру, сондай-ақ қаржы құралдарын құру болып табылады.

Мастер-жоспарды **іске асыру** экономикалық басым бағыт болып табылатын ЖІӨ өнімінің бірлігіне энергетикалық ресурстарды тұтынудың төмендеуіне әкеледі, өйткені өнеркәсіптік кәсіпорындардың өнімділігі, рентабельділігі және бәсекеге қабілеттілігі артады; тұрғын үй-коммуналдық секторда тұрғын үй қорының және инженерлік желілердің жай-күйі мен инфрақұрылымы жақсарады, бұл әрбір адамның әл-ауқаты мен жайлылығы деңгейінде көрініс табады; көлік секторында көлік жүйесінің тиімділігі жақсарады, көлік құралдарының негізгі қоры ішінара жаңартылады, экологиялық жағдай жақсарады және т. б.

Қазақстанда жобаны дайындау мақсатында Қоғам мемлекеттік органдардың, салалық ұйымдар мен қауымдастықтардың сарапшыларын, сондай-ақ «Атамекен» ҚР ҰКП өкілдерін және Мемлекеттік энергетикалық тізілімнің ірі субъектілерін тарта отырып, **«Энергетика», «Өнеркәсіп», «Көлік», «Бюджеттік сектор мен ғимараттар» және «Қаржы құралдары» бағыттары бойынша кіші жұмыс топтарын** құрды. Кіші жұмыс топтарындағы қатысушылардың жалпы саны 197 адамды құрады, оның ішінде «Энергетика» – 67 адам, «Өнеркәсіп» – 61 адам, «Көлік» – 26, «Бюджет секторы және ғимараттар» – 19 және «Қаржы құралдары» – 24. 2020 жылғы желтоқсанда, 2021 жылғы наурызда, шілдеде және қыркүйекте онлайн-форматта жұмыс топтары өткізілді.

Сондай-ақ, ИИДМ ЭГТРМ, ЭМ, ҰЭМ, әкімдіктер, «Атамекен» ҚР ҰКП және техникалық серіктестер – Дүниежүзілік банк пен «DENA» Неміс энергетикалық агенттігі қатарынан Қадағалау кеңесін құрды. 2020 жылдың қыркүйек және желтоқсан айларында онлайн-форматта 2 отырыс өткізілді.

2020 жылғы желтоқсаннан бастап Қазақстан Республикасы экономикасының басым секторларының энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру саласындағы ағымдағы ахуалын талдау үшін қажетті деректерді жинау жүргізілді. 2021 жылы ағымдағы жағдайға талдау жүргізілді және Мастер-жоспарға қосу үшін іс-шараларды алдын ала іріктеу, сондай-ақ энергетикалық сценарийлерді модельдеу процесі аяқталды.

Мастер-жоспардың соңғы жобасы дайындалды және 2021 жылдың желтоқсанынан бастап Мастер-жоспардың жобасы мемлекеттік органдармен және «Атамекен» ҚР ҰКП-мен келісуден өтуде.

Мастер-жоспардың жобасында 63 іс-шара ұсынылған: «Технологиялық қамтамасыз ету» бөлімі (14 іс-шара), «Ұйымдастыру шаралары» (20 іс-шара), «Талдамалық қамтамасыз ету» (15 іс-шара), «Нормативтік-құқықтық қамтамасыз ету» (9 іс-шара), «Қаржылық қамтамасыз ету» (2 іс-шара), «Кадрлық қамтамасыз ету» (3 іс-шара).

Қоғам базасында Қазақстан Республикасы Индустрия және жаңа технологиялар министрлігі Техникалық реттеу және метрология комитетінің (бұдан әрі – уәкілетті орган) 2012 жылғы 26 маусымдағы № 320-НҚ бұйрығына сәйкес құрылған № 80 «Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру» стандарттау жөніндегі техникалық комитеті (бұдан әрі – ТК) жұмыс істейді.

№ 80 ТК негізгі мақсаттары:

1) кейіннен уәкілетті мемлекеттік органдарда қарай және бекіте отырып, энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру саласындағы нормативтік құқықтық актілерді және нормативтік техникалық құжаттарды әзірлеу;

2) техникалық реттеу жүйесін дамыту, энергия үнемдеу саласындағы стандарттауды дамыту жөніндегі жұмыстың негізгі бағыттарын айқындау;

3) мемлекеттік стандарттау саласында және комитетке бекітілген стандарттау объектілері мен қызмет салалары бойынша жұмыстар жүргізу;

4) қазақстандық нормативтік техникалық құжаттарды халықаралық стандарттармен үйлестіру жөніндегі жұмысты қоса алғанда, мемлекетаралық және Халықаралық стандарттау жөніндегі жұмысқа қатысу;

5) энергия үнемдеу саласындағы нормативтік техникалық құжаттар жобаларының сараптамалары;

6) техникалық реттеу және метрология саласындағы уәкілетті орган және Қазақстан Республикасының энергия үнемдеу саласындағы уәкілетті органы жүргізетін саясатты іске асыру.

2021 жылы ТК № 80 қызметінің шеңберінде, атап айтқанда стандарттау жөніндегі нормативтік құжаттарды әзірлеу және қарау шеңберінде «M.A.D. Astana» ЖШС, «Фирма торговая палата» ЖШС, Қазстандарт, «НИЦ «Көмір» ЖШС, «Атамекен» ҚР ҰКП үшін 7 ұлттық стандарттардың жобалары қаралды, сондай-ақ 3 пікір дайындалды.

Қоғам ККМ жұмысына толық құқықты мүше не байқаушы мүшесі ретінде және халықаралық ТК жұмысына толық құқықты мүше ретінде қатысуды жүзеге асырды.

Жоғарыда аталған іс-шараларды 2021 жылы іске асыру қорытындылары бойынша:

1) Eurasian Resources Group (ERG)- халықаралық компаниялар тобы, минералдық ресурстарды өндіру мен өңдеу саласындағы әлемдегі жетекші топтардың бірімен келісімге қол қойылды;

2) италъяндық SPITECNO srl компаниясымен меморандумға қол қойылды, компания көше және сыртқы жарықтандыруға арналған шамдарды өндірумен айналысады және ЭСКО механизмі бойынша жұмыс тәжірибесі бар;

3) Eemaxx тобының компаниясы италъяндық Eemaxx Engineering компаниясымен меморандумға қол қойылды, ол жаңартылатын көздерде немесе жоғары тиімді когенерацияда, жалпы белгіленген қуаты 20 МВт-тан аспайтын, энергия үнемдейтін жабдықтар өндірісі бойынша жұмыс істейтін электр станцияларына арналған шешімдердің толық портфелін ұсынады;

4) экономиканың басым секторларына шетелдік инвестицияларды тарту және инвестициялық жобаларды кешенді сүйемелдеу мақсатында «KAZAKH INVEST» Ұлттық компаниясы « АҚ-мен келісімге қол қойылды;

5) GCE Group Халықаралық компаниясымен және энергия ресурстарын тұтынудың ақпараттық-талдау жүйесін өндірумен айналысатын GCE Group «Энергия тиімділігін сараптау орталығы» ЖШС-мен меморандумға қол қойылды;

6) жарықтандыру өнімдерін өндірумен және сатумен айналысатын ҚазТехникас ЖШС (Teksan (Түркия) меморандумға қол қойылды;

7) IEK GROUP-пен (ТД ИЭК.КАЗ) меморандумға қол қойылды, ол кеңінен танымал IEK брендімен электротехникалық өнімдерді және ITK брендімен АТ-технологияларына арналған өнімдерді өндіруші жетекші ресейлік компания;

8) «Зоря»-»Машпроект» Газтурбина құрылысы ғылыми-өндірістік кешені» украин мемлекеттік кәсіпорнымен меморандумға қол қойылды.

3. ҚАРЖЫЛЫҚ ЖӘНЕ ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТ НӘТИЖЕЛЕРІ

3.1 Қызметтің операциялық және қаржылық көрсеткіштерін орындау туралы

Қоғамның 2021 жылғы кірістері 2 112 757 мың теңгені құрады, оның ішінде негізгі қызметтен түскен кірістер 429 662 мың теңге. 2021 жылғы шығыстардың жалпы сомасы 2 075 377 мың теңгені құрады. Сатылған тауарлардың, жұмыстардың және қызметтердің өзіндік құны – 390 000 мың теңге, әкімшілік шығыстар – 28 323 мың теңге және өзге де шығыстар – 1 657 054 мың теңге. Қоғам шығындарының негізгі баптары еңбекке ақы төлеу, үй-жайларды жалға алу, салықтар және т.б. шығындар болып табылады.

Атауы	Факт 2020 жылға	Жоспар 2021 жылға	Факт 2021 жылға
Кірістер, оның ішінде:	**976 926**	**2 110 904**	**2 112 757**
бюджеттік бағдарламадан	425 183	411 813	411 813
жарғылық қызметтен	12 632	28 740	17 849
Басқа	539 111	1 670 351	1 683 095
Шығыстар, оның ішінде:	**939 585**	**2 110 786**	**2 075 377**
өткізілген тауарлардың, жұмыстардың және қызметтердің өзіндік құны	388 632	411 813	390 000
әкімшілік шығыстар	35 268	39 841	28 323
басқа	515 685	1 659 132	1 657 054
Салық салынғанға дейінгі пайда	**37 341**	**118**	**37 380**
КТС бойынша шығыстар	**11 394**	**24**	**32 481**
Таза пайда	**25 947**	**94**	**4 899**

Жалғыз акционердің 2022 жылғы «___» _____ № _____ шешіміне сәйкес Қоғамның 2021 жылдың қорытындысы бойынша алынған 4 898 616 (төрт миллион сегіз жүз тоқсан сегіз мың алты жүз он алты) теңге сомасындағы таза табысын бөлудің келесі тәртібі бекітілді:

- 3 429 031 (үш миллион төрт жүз жиырма тоғыз мың отыз бір) теңге сомасындағы 70 (жетпіс) пайыз республикалық бюджет кірісіне Қоғам акцияларының мемлекеттік пакетіне дивидендтер төлеуге жұмсалсын;
- 1 469 585 (бір миллион төрт жүз алпыс тоғыз мың бес жүз сексен бес) теңге сомасындағы 30 (отыз) пайыз Қоғамды дамытуға бағытталсын.

Аудитордың қорытындысы және Қоғамның 2021 жылғы қаржылық есептілігінің негізгі нысандары осы Жылдық есептің 7-бөлімінде ұсынылған.

3.2 Негізгі маңызды корпоративтік оқиғалар мен жетістіктер туралы

Маңызды корпоративтік оқиғалар ретінде Қоғамның іргелі корпоративтік өзгерістерге, соның ішінде акционерлердің құқықтарының өзгеруіне әкелуі мүмкін бірқатар оқиғаларды жасауы аталады.

Есепті жылы келесі корпоративтік оқиғалар жүзеге асырылды:

- «ЭЭДИҚ» АҚ-ның 2020 жылға арналған жылдық қаржылық есептілігі мен таза табысты бөлу тәртібі бекітілді (Жалғыз акционердің 09.07.2021 жылғы № 86-н бұйрығы);
- акциялардың мемлекеттік пакетіне дивидендтер төлеу жүзеге асырылды (2021 жылғы 13 шілдедегі № 422 төлем тапсырмасы);
- «Электр энергетикасын дамыту және энергия үнемдеу институты (Қазақэнергиясараптама)» АҚ-ның 2022-2026 бесжылдық кезеңге арналған Даму жоспарын бекіту (Директорлар кеңесінің 2021 жылғы 18 қарашадағы № 3 шешімі).

3.3 Байланысты тараптармен елеулі мәмілелер мен міндеттемелер туралы

Қоғамның байланысты тараптары Қоғамның Жалғыз акционері және негізгі басқарушы персоналмен ұсынылған.

2021 жылы Қоғам мен «Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігінің Индустриялық даму комитеті» РММ арасында жасалған шарттар негізінде 056 бюджеттік бағдарлама бойынша ҚҚС есебімен жалпы сомасы 461 230 мың теңгеге қызметтер көрсетілді.

(мың теңге)

Байланысты тарап	Шарт мәнінің сипаттамасы	2021 жыл	2020 жыл
«Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігінің Индустриялық даму комитеті» РММ	Қызметтер: энергия-сервистік қызметтер нарығын дамытуды қамтамасыз ету және Мемлекеттік энергетикалық тізілімді қалыптастыру және жүргізу жөніндегі қызметтер	461 230	476 205
Жиыны		**461 230**	**476 205**

Негізгі басқарушы персонал Басқарма мүшелерінен және Директорлар кеңесінің мүшелерінен тұрады. Есепті кезеңде негізгі, басқарушы персоналға сыйақының жалпы сомасы 52 066 мың теңгені құрады (2020 жылы – 46 806,4 мың теңге).

3.4 Гранттық қаражат

Энергия тиімділігін арттыру және жастар бірлестіктерін дамыту бағдарламасы үшін бір донордың Траст қорының әкімшісі ретінде әрекет ететін Халықаралық Қайта Құру және даму банкі (Дүниежүзілік банк) мен Қазақстан Республикасы (Алушы) арасында 2014 жылғы 18 маусымда келісім жасалды, оған сәйкес Дүниежүзілік банк Алушыға энергия тиімділігін арттыру және жастар бірлестіктерін дамыту бағдарламасы үшін энергия тиімділігін арттыру Келісімде баяндалған немесе аталған жиырма бір миллион жеті жүз алпыс үш мың АҚШ доллары (21 763 000$) мөлшеріндегі грант (бұдан әрі – Грант) жобасын қаржыландыруға көмек көрсетіледі. Грант Траст қорының қаражатынан қаржыландырылады, оны толықтыру үшін Дүниежүзілік банк Траст қорының донорынан мерзімді жарналар алады. Қоғам Қазақстан Республикасы Үкіметінің мүддесінде әрекет ететін және Гранттан алынған қаражаттың мақсатты пайдаланылуын қамтамасыз ететін Атқарушы Агент болып айқындалған.

Есепті күнгі ұзақ мерзімді міндеттемелер жобаны іске асыру үшін алынған ақша қаражаты бойынша Қоғамның таза міндеттемелерін білдіреді және мыналарды қамтиды:

Атауы	31.12.2021 жылға
Ақшалай қаражат	31 932
Бюджеттен қайтаруға жататын ҚҚС бойынша аванстар	98 003
Басқа активтер	7 513
Барлығы жоба бойынша активтер	**137 448**
Жеткізушілер алдындағы қысқа мерзімді міндеттемелер	772
Барлығы жоба бойынша таза активтер	**136 676**

Есепті кезеңдегі міндеттемелердің өзгеруі келесідей болды:

Атауы	2021 жылға
2021 жылғы 01 қаңтардағы міндеттемелер	**223 118**
Сальдоны түзету (өткен кезеңдерде орындалған міндеттемелер есептен шығарылды)	0
01 қаңтарға түзетілген сальдо	**223 118**
USD (мың USD) ақша қаражаты алынды	3 620
Алынған қаражаттың теңгелік баламасы (мың теңге)	1 544 580
орташа бағам 1 USD / теңге	426,68
Барлығы алынды (мың теңге)	**1 544 580**
Жобаны іске асыруға пайдаланылған қаражат	(1 624 276)
Қызмет көрсетушілердің тұрақсыздық айыбын/өсімпұлын өтеу	5 110
Айырбастау операцияларынан бағамдық айырма	(11 855)
Барлық пайдаланылған қаражат (мың теңге)	**(1 631 021)**
2021 жылғы 31 желтоқсанға міндеттемелер	**136 677**

4.БОЛАШАҚ КЕЗЕҢДЕРГЕ АРНАЛҒАН МАҚСАТТАР МЕН ЖОСПАРЛАР

Институт Қазақстан Республикасы Президентінің 2013 жылғы 30 мамырдағы № 577 Жарлығымен бекітілген, **Қазақстан Республикасының "жасыл экономикаға" көшуі жөніндегі** тұжырымдаманың 2030 жылға қарай ЖІӨ энергия сыйымдылығын 30% - ға және 2050 жылға қарай 2008 жылғы деңгейден 50% - ға төмендету **мақсаттарын** басшылыққа алады.

Тұжырымдама Үкіметтің 2020 жылғы 29 шілдедегі қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасының "жасыл экономикаға" көшуі жөніндегі 2021-2030 жылдарға арналған Тұжырымдаманы **іске асыру жөніндегі іс-шаралар Жоспарына сәйкес орындалады.**

2021 жылдың 12 қазанынан бастап Институт Үкіметтің №731 қаулысымен бекітілген, **"Жасыл Қазақстан" Ұлттық жобасының мақсаттарымен,** 2015 жылдың деңгейінен 2025 жылға қарай ҚР ЖІӨ энергия сыйымдылығын кем дегенде 20%-ға төмендету бойынша реттеледі:

- 1 көрсеткіш. Өңдеуші өнеркәсіптің басым секторларында (түсті және қара металлургия, химия өнеркәсібі) өнім өндіруге электр энергиясының үлестік шығынының төмендеуі;
- 2 көрсеткіш. Бюджет секторы мен ТКШ-да энергия тұтынуды азайту.

Ұлттық жоба "Жасыл Қазақстан" ұлттық жобасын іске асырудың **жоспар-кестесіне сәйкес іске асырылады.**

Сонымен қатар, Институт Қазақстан Республикасы индустрия және инфрақұрылымдық даму Министрінің 2019 жылғы 28 желтоқсандағы №954 бұйрығымен бекітілген, **Қазақстан Республикасы индустрия және инфрақұрылымдық даму Министрлігінің 2020 - 2024 жылдарға арналған Стратегиялық жоспарының,** ЖІӨ-нің энергия сыйымдылығын (ХЭА деректері бойынша) 2008 жылғы деңгейден 2021 жылы 20% - ға, 2022 жылы 21,3% - ға, 2023 жылы 22,5% - ға және 2024 жылы 23,8% - ға төмендету мақсаттарын басшылыққа алады.

2022 жылға арналған жоспарлар:

- "Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы" Қазақстан Республикасының **Заңын қабылдау;**
- **20 мыңнан астам бюджеттік ұйымдарды талдау және мониторингілеу;**
- "Қазақстанда энергия үнемдеу саласына инвесторлар тарту үшін жағдай жасау" - ға **байланысты грантын іске асыру;**
- ЭСКО-ның дамуы (59 қадам) **30 жобаны іске асыру арқылы,** оның ішінде 10 **МЖС / ЭСКО;**
- **Қазақстан Республикасының энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру жөніндегі 2022-2026 жылдарға арналған Жол картасын бекіту (Мастер-жоспар).**

Болашаққа жоспарлар:

- Энергия үнемдеу саласында жаңа стратегиялық әріптестерді тарту;
- Жергілікті атқарушы органдармен ынтымақтастықты күшейту;
- Қазақстан Республикасы индустрия және инфрақұрылымдық даму Министрлігінің құрылыс және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері Комитетімен бірлескен жұмыс;
- Әлеуметтік маңызы бар объектілерде энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру жөніндегі үлгілік жобаларды масштабтау;
- Энергия үнемдеу бойынша ақпараттық науқан өткізу.

5.КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ ТУРАЛЫ ЕСЕП

5.1 Корпоративтік басқару құрылымы

Тиімділік, жеделділік және ашықтық корпоративтік басқарудың негізі болып табылады. Қоғам корпоративтік басқаруды өз қызметінің тиімділігін арттыру, беделін нығайту құралы ретінде қарайды және жоғары орган – Жалғыз акционер, басқару органы – Директорлар кеңесі және атқарушы орган – Қоғам Басқармасы, сондай-ақ басқа да мүдделі тұлғалар мүдделерінің оңтайлы теңгеріміне қол жеткізу арқылы әрекет етеді. Қоғамның Директорлар кеңесінің құрамы Жалғыз акционердің, мемлекеттік мүлікті басқару жөніндегі мемлекеттік органның өкілдері және тәуелсіз директорлар қатарынан тепе-тең негізде ұсынылған.

Органдардың құзыреті және шешім қабылдау тәртібі «Электр энергетикасын дамыту және энергия үнемдеу институты (Қазақэнергиясараптама)» АҚ Жарғысында нақты белгіленген және бекітілген.

Директорлар кеңесінің құрамына мүшелерді, оның ішінде Тәуелсіз директорларды іріктеу процесі Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасымен айқындалады.

КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ ЖҮЙЕСІ

«ЭДЭИҚ» АҚ атқарушы органы қызметінің тиімділігін бағалаудың негізгі элементі қызметтің негізгі көрсеткіштер жүйесі болып табылады. ҚНК тізбесі мен нысаналы мәндерін Қоғамның Директорлар кеңесі бекітеді.

5.2 Активтердің құрылымы

Қоғамның активтері 2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 619 315 мың теңгені құрады.

(мың теңге)

№	Көрсеткіштердің атауы	2020	2021
1	Ақшалай қаражат	568 853	466 622
2	Тауар-материалдық қорлар (ТМҚ)	6 122	5 318
3	Негізгі құралдар (НҚ)	21 133	31 509
4	Материалдық емес активтер (МЕА)	855	430
5	Дебиторлық берешек	167	1 413
6	Басқа	107 181	114 023
	ЖИЫНЫ	**704 311**	**619 315**

5.3 Дивидендтік саясат

«Электр энергетикасын дамыту және энергия үнемдеу институты (Қазақэнергиясараптама)» АҚ-ның Дивидендтік саясаты дивидендтердің мөлшерін анықтау кезінде Қоғамның және Жалғыз акционердің мүдделерін сақтауға, Қоғамның инвестициялық тартымдылығын арттыруға және оны капиталдандыруға, Қазақстан Республикасының заңнамасында, Қоғамның Жарғысында және ішкі құжаттарда көзделген Жалғыз акционердің құқықтарын құрметтеуге және қатаң сақтауға негізделеді.

Қоғам капиталдандырудың өсуімен қатар бір жыл ішінде алынған таза кіріс мөлшеріне және «ЭДЭИҚ» АҚ өндірістік және инвестициялық қызметін дамыту қажеттіліктеріне қарай төленетін дивидендтердің мөлшерін ұлғайтуға ұмтылады.

Жалғыз акционерге дивидендтер төлеудің негізгі шарттары мыналар болып табылады: Қоғамның есепті кезеңде таза табысының болуы, дивидендтер төлеуге шектеулердің болмауы және Жалғыз акционердің дивидендтер төлеу туралы шешімі.

«ЭДЭИҚ» АҚ Дивидендтік саясаты туралы ереже «Электр энергетикасын дамыту және энергия үнемдеу институты (Қазақэнергиясараптама)» АҚ Жалғыз акционерінің 21.03.2016 жылғы № 31 шешімімен бекітілген. Дивидендтік саясат туралы бекітілген ережеге сәйкес жай акциялар бойынша дивидендтердің мөлшері айқындалған, ол Қоғамның таза табысының кемінде 50 (елу) %-ын құрайды.

«Акциялардың мемлекеттік пакеттеріне дивидендтер және ұйымдардағы қатысудың мемлекеттік үлестеріне кірістер туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2020 жылғы 27 наурыздағы № 142 қаулысын және Қазақстан Республикасы Президентінің жанындағы төтенше жағдай режимін қамтамасыз ету жөніндегі мемлекеттік комиссия отырысының 2020 жылғы 23 наурыздағы хаттамасының 3-тармағын орындау мақсатында, Қоғам 2020 және 2021 жылдардың қорытындылары бойынша Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2020 жылғы таза табыс сомасынан 70 (жетпіс) %-ы дивиденд төлеуге бағытталды.

«ЭДЭИҚ» АҚ ЖАЙ АКЦИЯЛАРЫ БОЙЫНША ЖАРИЯЛАНҒАН ДИВИДЕНДТЕР

Кезең	2021 ж.	2020 ж.	2019 ж.	2018 ж.
Төленген дивидендтің мөлшері (мың теңге)	3 429	18 163	1 571	10 930

5.4 Директорлар кеңесі

Директорлар кеңесі Қоғамның басқару органы болып табылады, ол өз қызметінің стратегиялық бағыттарын айқындайды, бюджетті бекітеді, атқарушы органды сайлайды және өзге де өкілеттіктерді жүзеге асырады. Директорлар кеңесінің қызметі Жарғымен, Корпоративтік басқару кодексімен және Директорлар кеңесі туралы ережемен реттеледі.

«Акционерлік қоғамдар туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 36-бабы 1-тармағының 5) тармақшасына сәйкес Қоғамның директорлар кеңесін Жалғыз акционер сайлайды.

Қоғамның жарғысына сәйкес Директорлар кеңесінің сандық құрамын, өкілеттік мерзімін анықтауды, оның мүшелерін сайлауды және олардың өкілеттігін мерзімінен бұрын тоқтатуды, сондай-ақ Директорлар кеңесінің Мүшелеріне сыйақы төлеу мөлшері мен шарттарын айқындауды Жалғыз акционер айқындайды. Директорлар кеңесі мүшелерінің саны үштен кем болмауға тиіс. Директорлар кеңесі мүшелері санының кемінде 30%-ы тәуелсіз директорлар болуы тиіс.

Директорлар кеңесінің өкілеттік мерзімі Жалғыз акционердің шешімімен де белгіленеді және Жалғыз акционер Директорлар кеңесінің жаңа құрамын сайлау туралы шешім қабылдаған кезде аяқталады.

31.12.2021 жылғы жағдай бойынша «Электр энергетикасын дамыту және энергия үнемдеу институты (Қазақэнергиясараптама)» АҚ Директорлар кеңесінің құрамы

Директорлар кеңесінің төрағасы	Алибеков Олжас Адилович	ҚР ИИДМ Индустриялық даму комитеті төрағасының орынбасары
Директорлар кеңесінің мүшелері	Бердалина Гулъзат Кыстаубаевна	ҚР ҚМ ММЖК мемлекет қатысатын мемлекеттік емес заңды тұлғалармен жұмыс басқармасының бас сарапшысы
	Смагулов Бауржан Амиржанович	«ЭДЭИҚ» АҚ Басқарма төрағасы
Тәуелсіз директорлар	Дюсенов Канат Махметович	Л. Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті,»Жылу энергетикасы» кафедрасының доценті
	Копенов Едил Кудайбергенович	ГРЭС-1 Бас директоры

Алибеков Олжас Адилович
Туған күні: 1984 жылғы 17 ақпан
Азаматтығы – Қазақстан Республикасы
Директорлар кеңесінің құрамына сайланған күні: 2020 жылғы 29 маусым
Мәртебесі: Директорлар кеңесінің төрағасы, Акционердің өкілі – ҚР ИИДМ Индустриялық даму комитеті төрағасының орынбасары
Білімі: жоғары

- Қазақ-Британ Техникалық Университеті, мамандығы – Есептеу техникасы мен желілерді бағдарламалық және аппараттық қамтамасыз ету (2007ж.)
- Т. Рысқұлов атындағы Қазақ Экономикалық Университеті, мамандығы - Қаржы (2010ж.)

Соңғы жеті жылдағы еңбек қызметі туралы мәліметтер:
11.2014 - 07.2017 ҚР ИДМ Индустриялық даму және өнеркәсіптік қауіпсіздік комитеті Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру басқармасының басшысы
07.2017 - 12.2019 «Электр энергетикасын дамыту және энергия үнемдеу институты» АҚ Басқарма төрағасының орынбасары (Қазақэнергиясараптама)
12.2019 - қазіргі уақытқа дейін ҚР ИДМ Индустриялық даму комитеті төрағасының орынбасары.

Бердалина Гульзат Кыстаубаевна
Туған күні: 1962 жылғы 19 желтоқсан
Азаматтығы: Қазақстан Республикасы
Директорлар кеңесінің құрамына сайланған күні: 2022 жылғы 27 мамыр
Мәртебесі: Директорлар кеңесінің мүшесі
Білімі: жоғары
- Сәтбаев ат. ҚазҰТУ, мамандығы – Инженер-машина жасаушы (1981 ж.)
- Еуразия гуманитарлық институты, мамандығы – Құқықтану (2007ж.)

Еңбек қызметі туралы мәліметтер:
- 1996 жылдан бастап қазіргі уақытқа дейін Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитетінде қызмет етеді.

Смагулов Бауржан Амиржанович
Туған күні: 1963 жылғы 11 тамыз
Азаматтығы: Қазақстан Республикасы
Директорлар кеңесінің құрамына сайланған күні: 2017 жылғы 6 наурыз
Мәртебесі: «ЭДЭИҚ» АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі, Басқарма Төрағасы
Білімі: жоғары
- Қарағанды медициналық институты
- Қарағанды экономикалық университеті. Экономист-менеджер
- Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті
- Ресей Федерациясы Президентінің жанындағы Ресей Мемлекеттік қызмет академиясы. Тіршілік қауіпсіздігі және қоршаған ортаны қорғау бакалавры

Ғылыми атақтары, дәрежелері: Экологиялық ғылымдар кандидаты
Соңғы жеті жылдағы ұйымдардағы жұмыс орны және атқаратын лауазымы:
- 21.08.2016-23.10.2016 ҚР Ұлттық экономика министрлігінің Құрылыс және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері комитеті төрағасының орынбасары.
- 29.12.2016 - қазіргі уақытқа дейін «Электр энергетикасын дамыту және энергия үнемдеу институты (Қазақэнергиясараптама)» АҚ Басқарма Төрағасы.

Дюсенев Канат Махметович
Туған күні: 1958 жылғы 21 наурыз
Азаматтығы: Қазақстан Республикасы
Директорлар кеңесінің құрамына сайланған күні: 2018 жылғы 12 сәуір
Мәртебесі: Тәуелсіз директор
Білімі: жоғары
- Павлодар индустриалды институты
- Мәскеу энергетикалық институты

Ғылыми атақтары, дәрежелері: Техника ғылымдарының кандидаты
Соңғы жеті жылдағы ұйымдардағы жұмыс орны және атқаратын лауазымы:
- 03.2016 - қазіргі уақытқа дейін Л. Н. Гумилев атындағы Еуразия Ұлттық Университеті «Жылу энергетикасы» кафедрасының доценті

Копенов Едил Кудайбергенович
Туған күні: 1970 жылғы 28 маусым
Азаматтығы: Қазақстан Республикасы
Директорлар кеңесінің құрамына сайланған күні: 17 Сәуір 2017 жыл
Мәртебесі: Тәуелсіз директор
Білімі: жоғары
Соңғы жеті жылдағы ұйымдардағы жұмыс орны және атқаратын лауазымы:
- 06.2016-10.2019 «ЭҚРҚО» АҚ Басқарма Төрағасы
- 10.2019-05.2021 «Самұрық-Энерго» АҚ Бизнесті трансформациялау жөніндегі Басқарушы директор
- 05.2021 - қазіргі уақытқа дейін «Болат Нұржанов атындағы Екібастұз ГРЭС-1» ЖШС Бас директоры.

Директорлар кеңесінің қызметі туралы есеп

2021 жыл ішінде Қоғамның Директорлар кеңесі 4 отырыс өткізді, бұл ретте барлық отырыстар күндізгі нысанда өткізілді.

Жалпы отырысқа барлығы 25 мәселе шығарылды, олардың барлығы қаралды.

Қоғамның Директорлар кеңесі мүшелерінің 2021 жылғы қаңтар-желтоқсан аралығындағы отырыстарға қатысуы.

Директорлар кеңесінің мүшелері	ДК – 1 15.06.21	ДК -2 20.08.21	ДК – 3 18.11.21	ДК -4 27.12.21	қатысу %-ы
Алибеков О.А.	+	+	+	+	100%
Смагулов Б.А.	+	+	+	+	100%
Бердалиева Г.К.	-	-	-	+	25%
Дюсенов К.М.	+	+	+	+	100%
Копенов Е.К.	+	+	+	+	100%

Директорлар Кеңесінің барлық отырыстарында кворум болды.

Есепті кезең ішінде Қоғамның Директорлар кеңесі өз қызметін 2021 жылға арналған жұмыс жоспарына сәйкес жүзеге асырды (2020 жылғы 17 қарашада бекітілген (№3 хаттама), онда 24 мәселені қарау көзделген.

Сонымен қатар, жоспардан тыс Директорлар кеңесі қосымша 1 мәселені қарастырғанын, ол бойынша Қоғам басқармасына тапсырмалар берілгенін атап өткен жөн.

Осылайша, есепті кезеңде Директорлар кеңесі төмендегі мәселелерді қарап, шешімдер қабылдады:

- қаржылық есептілік, оның ішінде жылдық есептер және жоспарлау бойынша - 8;
- ұйымдастыру құрылымы бойынша - 1 (өзгерістер енгізуден бас тарту);
- ішкі аудит бойынша - 4;
- бақылау және тәуекелдер бойынша - 5;
– стратегиялық сипатта - 2;
- Директорлар кеңесінің қызметі бойынша - 3;
- ішкі құжаттарды бекіту бойынша - 2.

Директорлар кеңесі есепті кезең ішінде өз отырыстарын тұрақты негізде, сондай-ақ қажеттілігіне қарай өткізді.

Директорлар кеңесі мүшелерінің сыйақысы

Қоғам Директорлар кеңесінің қызметіне байланысты белгілі бір шығыстарды, оның ішінде Директорлар кеңесінің отырыстарына шығуға байланысты құжатпен расталған шығыстарды өтеу шығындарын көтереді.

Директорлар кеңесінің мемлекеттік қызметшілер болып табылатын мүшелеріне сыйақы төленбейді. Қоғам Басқармасының төрағасы Директорлар кеңесінің құрамына сайланған жағдайда, Директорлар кеңесіндегі жұмысы үшін сыйақы алмайды. Осылайша, сыйақыны тек тәуелсіз директорлар алады.

Директорлар кеңесінің мүшелеріне сыйақылар мен өтемақыларды төлеу шарттары мен тәртібі Директорлар кеңесі туралы ережеде, тәуелсіз Директорлардың сыйақылары мен шығыстарын өтеу қағидаларында, сондай-ақ Жалғыз акционердің шешімі негізінде Қоғамның Директорлар кеңесінің Төрағасымен жасалған шарттарда айқындалады.

«ЭДЭИҚ» АҚ Жалғыз акционерінің шешіміне сәйкес Тәуелсіз директорға Қоғамның Директорлар кеңесінің әрбір отырысына қатысқаны және оның жұмысы үшін 70 000 (жетпіс мың) теңге мөлшерінде белгіленген сыйақы (салықтар мен Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген басқа да міндетті төлемдерді ескере отырып) белгіленеді. Сондай-ақ директорға оның тұрақты тұратын жерінен тыс өткізілетін Директорлар кеңесінің отырыстарына баруға байланысты шығыстар өтеледі.

Тәуелсіз директорларға тіркелген сыйақыларды төлеуді, сондай-ақ Қоғам шығыстарды өтеуді Қоғамның ішкі құжаттарында белгіленген тәртіппен жүргізеді.

Бұдан басқа, Қоғамның Директорлар кеңесі туралы ереженің 16-тармағының 5) тармақшасы негізінде тәуелсіз директорлар мен Қоғамның Директорлар кеңесінің төрағасы арасында тиісті шарттар жасалды.

Тұтастай алғанда, тәуелсіз директорлардың қызметіне байланысты 2021 жылғы шығыстар 560 000 теңгені құрады, ол Қоғамның Директорлар кеңесінің отырыстарына қатысқаны үшін есептелді.

5.5 Корпоративтік басқару кодексін ұстану туралы есеп

Корпоративтік басқару кодексі Жалғыз акционердің 2019 жылғы 28 тамыздағы № 87-Н шешімімен (бұдан әрі – Кодекс) бекітілген. «ЭЭДИҚ» АҚ Қоғамның ішкі құжаттарын Кодекске сәйкес келтіру бойынша үлкен жұмыс көлемін атқарды. Ішкі нормативтік құжаттарға енгізілген барлық өзгерістер мен толықтырулар өз құзыреті шегінде Қоғамның Директорлар кеңесімен уақытылы қаралып, бекітілді. «ЭЭДИҚ» АҚ саны аз компания болып табылатындығына және оның құрамында тәуелді және еншілес ұйымдары, өкілдіктері мен филиалдары болмауына байланысты Қоғамда тиісті комитеттер жоқ. Жоғарыда көрсетілген себеп бойынша Қоғам орнықты даму саласындағы есептілікті жарияламайды. Алайда, Жылдық есепте «Тұрақты даму» атты 6-бөлімде Қоғамның кадр саясаты және әлеуметтік жауапкершілігі мәселелері көрсетілген.

2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша «Электр энергетикасын дамыту және энергия үнемдеу институты (Қазақэнергиясараптама)» АҚ Корпоративтік басқару кодексін сақтау туралы есеп

№	**Корпоративтік басқару қағидаттары**	**Сақтау дәрежесі**	**Орындау немесе орындамау фактісі және орындау бойынша қолданылатын шаралар туралы ақпарат**
1	Өкілеттіктердің аражігін ажырату қағидаты	Сақталады	«ЭДЭИҚ» АҚ басқару құрылымы шеңберінде Қоғам органдары арасында заңнама мен Қоғам Жарғысына сәйкес міндеттерді бөлу нақты анықталған
2	Акционерлердің құқықтары мен мүдделерін қорғау қағидаты	Сақталады	Жалғыз акционердің құқықтарын сақтау «ЭДЭИҚ» АҚ негізгі міндеттемесі болып табылады. Қоғамда заңнамада және ішкі құжаттарда бекітілген Жалғыз акционердің құқықтары қатаң сақталады. «ЭДЭИҚ» АҚ Жалғыз акционерге Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес, сондай-ақ Жалғыз акционердің сұраулары мен тапсырмалары бойынша Қоғам мәселелері бойынша шешімдер қабылдау кезінде тиісті хабардар болуды қамтамасыз ету үшін Қоғамның қызметі және оның нәтижелері туралы ақпаратты тұрақты түрде ұсынады. «Акционерлік қоғамдар туралы» ҚР Заңына сәйкес дивидендтердің мөлшері мен төленуі туралы мәселе Қоғамның жылдық қаржылық есептілігін бекіту кезінде Жалғыз акционердің қарауына жатады. 2021 жылы Жалғыз акционер Қоғамның қызметіне байланысты 2 шешім қабылдады: 1) Директорлар кеңесінің мүшелерін сайлау/ өкілеттіктерін тоқтату; 2) 2020 жылға аудиттелген жылдық қаржылық есептілікті, таза кірісті бөлу тәртібін бекіту және 2020 жылдың қорытындылары бойынша дивидендтердің мөлшерін айқындау.
3	Директорлар кеңесі мен Басқарманың қоғамды тиімді басқару қағидаты	Сақталады	Директорлар кеңесі Қоғамның Жалғыз акционеріне есеп беретін, ұйымға стратегиялық басшылықты және Басқарма қызметіне бақылауды қамтамасыз ететін басқару органы болып табылады. Басқарма Директорлар кеңесіне есеп береді, ұйымның күнделікті қызметіне басшылықты жүзеге асырады және оның Даму жоспарына және Жалғыз акционер мен Директорлар кеңесі қабылдаған шешімдерге сәйкестігін қамтамасыз етеді. Директорлар кеңесі мен Басқарманың өкілеттіктері нақты бекітілген және бөлінген. Директорлар кеңесін сайлау заңнамада және Қоғамның Жарғысында белгіленген рәсімдер шеңберінде ғана өткізіледі. Директорлар кеңесін сайлау тәртібі, оның өкілеттік мерзімі, қызметі Қоғамның ішкі құжаттарымен регламенттелген.

			Директорлар кеңесі төрағасының және Атқарушы орган басшысының рөлі мен функцияларының аражігі нақты ажыратылған және Қоғам Жарғысында, Директорлар кеңесі мен Басқарма туралы ережелерде бекітілген. Директорлар кеңесінің отырыстарын дайындау және өткізу оның қызметінің барынша нәтижелілігіне ықпал етеді. Директорлар кеңесінің мүшелері өз міндеттерін орындау үшін толық, өзекті және уақтылы ақпаратқа қол жеткізе алады. Директорлар кеңесі өз функцияларын тиімді орындау үшін тұрақты отырыстар өткізеді. Директорлар Кеңесінің отырыстары күнтізбелік жыл басталғанға дейін бекітілетін Жұмыс жоспарына сәйкес өткізіледі. Директорлар кеңесінің қызметін тиімді ұйымдастыру және Директорлар кеңесінің, Басқарманың Жалғыз акционермен өзара іс-қимылы мақсатында Директорлар кеңесі өз функцияларын заңнамаға, Жарғыға және басқа да ішкі құжаттарға сәйкес жүзеге асыратын Корпоративтік хатшыны тағайындады. Корпоративтік хатшы Директорлар кеңесінің отырыстарын талқылау қорытындылары мен қабылданған шешімдерді толық көлемде көрсете отырып, тиісінше хаттамалайды. Басқарма төрағасы Жалғыз акционердің шешімі бойынша лауазымға тағайындалады. Директорлар кеңесі Басқарма мүшелерін сайлайды, өкілеттік мерзімдерін, лауазымдық жалақы мөлшерін, олардың еңбегіне ақы төлеу шарттарын айқындайды. «ЭЭДИҚ» АҚ-да Қоғам Басқармасы мүшелерінің қызметін бағалау қағидалары әзірленді және бекітілді (2017 жылғы 1 қарашадағы № 5 хаттама), жоғарыда көрсетілген қағидаларға сәйкес Директорлар кеңесі жыл сайын Атқарушы орган басшысының және мүшелерінің уәждемелік ҚТК бекітеді. Басқарма Директорлар кеңесінің қарауына шығарылатын мәселелерді алдын ала қарайды және мақұлдайды. Директорлар кеңесі Жалғыз акционердің қарауына шығарылатын мәселелерді алдын ала қарайды. 2021 жылы Директорлар кеңесі 4 отырыс өткізіп, онда 25 мәселе қаралды. 2021 жылы басқарманың 20 отырысы өтті, онда 33 мәселе қаралды. Есепті кезеңнің соңындағы жағдай бойынша Директорлар кеңесінің 5 мүшесінің 2-і Қоғамның Директорлар кеңесі мүшелерінің міндеттерін орындау үшін қажетті кәсіби және басқарушылық құзыреттері бар тәуелсіз директорлар болып табылады.
4	Тұрақты даму қағидаты	Сақталады	1)Ашықтық. Қоғам кездесулерге, талқылауларға және диалогқа ашық, мүдделі тараптармен өзара мүдделерді ескеруге, «ЭДЭИҚ» АҚ және мүдделі тараптардың мүдделері арасындағы құқықтар мен теңгерімді сақтауға негізделген ұзақ мерзімді ынтымақтастық құруға ұмтылады; 2)Есептілік. Қоғам Жалғыз акционерге есеп береді және ұзақ мерзімді кезеңде компанияның ұзақ мерзімді құнының өсуіне және орнықты дамуына жауапты; 3)Айқындық. Қоғамның шешімдері мүдделі тараптар үшін айқын және ашық. «ЭДЭИҚ» АҚ құпия ақпаратты қорғау бойынша нормаларды ескере отырып, ҚР заңнамасында және ішкі құжаттарда көзделген ақпаратты уақтылы ашады; 4)Этикалық мінез-құлық. Қоғамның шешімдері мен іс-әрекеттерін қабылдау кезінде құрмет, адалдық, ашықтық, командалық рух және сенім, адалдық және әділдік сияқты құндылықтар негіз болып табылады;

			5)Құрмет. Қоғам ҚР заңнамасынан, жасалған шарттардан туындайтын немесе жанама түрде іскерлік өзара қарым-қатынастар шеңберінде мүдделі тараптардың құқықтары мен мүдделерін құрметтейді; 6)Заңдылық. Қоғамның қабылданатын шешімдері Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес келеді; 7)Адам құқықтарын сақтау. Қоғам Республика Конституциясында көзделген адам құқықтарын сақтайды, қызметкерлер еңбегінің қауіпсіздігі мен қорғалуын қамтамасыз етеді; қызметкерлерге әлеуметтік қолдау көрсетеді және корпоративтік мәдениетті дамытады; 8)Сыбайлас жемқорлыққа төзбеушілік. Қоғам өз қызметінде кез келген нысанда және көріністерде сыбайлас жемқорлықты қабылдамау қағидатын («Нөлдік төзімділік» қағидаты) ұстанады және сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет деңгейін арттыруға жәрдемдесуді өзінің парызы деп санайды; 9)Мүдделер қақтығысына жол бермеу. Қоғамда мүдделер қақтығысын реттеуді қамтамасыз ету мақсатында Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкес үлестес тұлғалардың тізбесі жүргізіледі.
5	Тәуекелдерді басқару, ішкі бақылау және аудит қағидаты	Сақталады	Қоғамда тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесі бар. Директорлар кеңесі тәуекелдерді басқару саласында белсенді рөл атқарады. Тәуекелдерді басқару саласындағы тоқсан сайынғы есептерді Директорлар кеңесі қарайды. Қажет болса, олар осы саладағы іс-шаралар мен процестерді реттейді. Қоғамда Директорлар кеңесіне есеп беретін ішкі аудит қызметі тиімді жұмыс істейді.
6	Корпоративтік жанжалдар мен мүдделер қақтығысын реттеу саясаты	Сақталады	Корпоративтік жанжалдар туындаған жағдайда қатысушылар ұйым мен мүдделі тараптардың мүдделерін тиімді қорғауды қамтамасыз ету мақсатында оларды келіссөздер жолымен шешу жолдарын іздестіреді. 2021 жылы Қоғамда корпоративтік жанжалдар мен Қоғамның лауазымды тұлғалары мен қызметкерлерінің мүдделер қақтығысы орын алған жоқ. Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкес және Қоғамда мүдделер қақтығысын реттеуді қамтамасыз ету мақсатында үлестес тұлғалардың тізбесі жүргізіледі.
7	Қоғам қызметі туралы ақпаратты ашудың ашықтығы мен объективтілігі қағидаттары	Сақталады	Мүдделі тараптардың мүдделерін сақтау мақсатында Қоғам қаржылық жай-күйін, қызметінің нәтижелерін, басқару құрылымын қоса алғанда, өз қызметінің барлық маңызды аспектілері туралы ақпаратты уақтылы және анық ашады. Тиісті ақпарат түрлі ресурстарда орналастырылады. Қоғам жыл сайын тәуелсіз және білікті аудиторды тарту арқылы қаржылық есептіліктің аудитін жүргізеді. Аудит нәтижелері Жалғыз акционердің шешімімен бекітіледі. Директорлар кеңесінің отырыстарында Қоғамның қызметі туралы ақпарат қаралды: Басқарма мүшелерінің 2020 жылғы нақты мәні бар ҚНК карталары (2021 жылғы 15 маусымдағы 1-2021 хаттама), Қоғамның 2020 жылғы және 2021 жылғы 1 жартыжылдық қызметінің қорытындылары туралы есеп (2020 жылғы 15 маусымдағы 1-2020 хаттама және 2021 жылғы 20 тамыздағы 2-2021 хаттама).

			www.kazee.kz корпоративтік веб-сайтында ақпаратты жаңарту бойынша жұмыс үнемі жүргізіледі. Сайтта Қоғам қызметі туралы ақпарат, жаңалықтар, мүдделі тұлғалар үшін дайджесттер және т. б. орналастырылады. Ақпаратты ашу кезінде коммерциялық және заңмен қорғалатын өзге де құпия туралы ҚР заңнамасының нормалары, сондай-ақ коммерциялық, қызметтік және заңмен қорғалатын өзге де құпияны құрайтын «ЭЭДИҚ» АҚ Ақпаратты қорғау туралы ережесі (Директорлар Кеңесінің 2017 жылғы 16 маусымдағы № 3 шешімімен бекітілген), Ақпаратты ашу туралы 2016 жылғы 26 сәуідегі №3 ережесі ескеріледі.

Ішкі аудит қызметі 2021 жылы корпоративтік басқаруды бағалауды жүргізді, оның нәтижелері бойынша бағалау 85%-ды құрады.

Корпоративтік басқаруды бағалау (%)

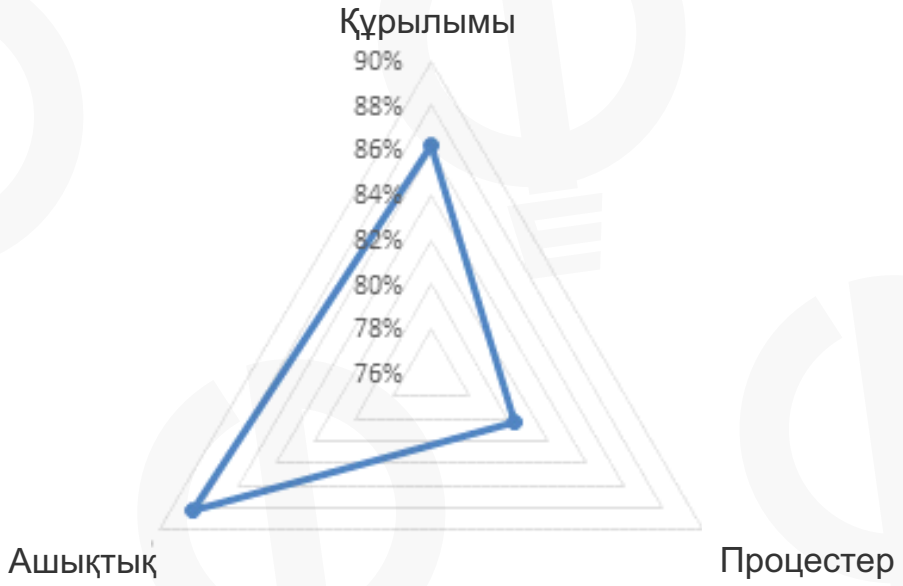

5.6 Басқарма

Басқарма Қоғамның Даму жоспарының міндеттерін орындау және оны іске асыру мақсатында ағымдағы қызметке басшылықты жүзеге асыратын алқалы атқарушы орган болып табылады. Басқарманың қызметі Жалғыз акционердің мүдделерін барынша сақтау қағидаты негізінде құрылады және Жалғыз акционер мен Директорлар кеңесінің шешімдеріне толық есеп береді.

31.12.2021 жылғы жағдай бойынша «ЭДЭИҚ» АҚ Басқармасы 4 мүшеден тұрады:

Басқарма Төрағасы	Смагулов Бауржан Амиржанович
Басқарма Төрағасының орынбасарлары	Курманбаев Дархан Рахымтаевич Турчекенов Серик Амангелъдиевич
Басқарушы директор	Нуржигитов Бекмурат Кемелханович

Басқарма төрағасы «ЭДЭИҚ» АҚ Атқарушы органының басшысы болып табылады және Жалғыз акционер мен Қоғамның Директорлар кеңесінің шешімдерін орындауға жауапты.

Басқарма құрамы (31.12.2021 жылғы жағдай бойынша)

Смагулов Бауржан Амиржанович
Туған күні: 1963 жылғы 11 тамыз
Азаматтығы: Қазақстан Республикасы
«ЭДЭИҚ» АҚ Басқарма құрамына сайланған күні: 2016 жылғы 28 желтоқсан
Мәртебесі: «ЭДЭИҚ» АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі, Басқарма Төрағасы
Білімі: жоғары

- Қарағанды медициналық институты (1986). Дәрігер
- Қарағанды экономикалық университеті. Экономист-менеджер
- Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті
- Ресей Федерациясы Президентінің жанындағы Ресей Мемлекеттік қызмет академиясы (2007).

Тіршілік қауіпсіздігі және қоршаған ортаны қорғау бакалавры
Ғылыми атақтары, дәрежелері: Экологиялық ғылымдар кандидаты
Соңғы жеті жылдағы ұйымдардағы жұмыс орны және атқаратын лауазымы:

- 08.2013-08.2014 Қазақстан Республикасы Өңірлік даму министрлігі Жер ресурстарын басқару комитетінің төрағасы
- 08.2014-11.2014 ҚР Ұлттық экономика министрлігінің тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері және жер ресурстарын басқару комитеті төрағасының орынбасары
- 14.11.2014-02.02.2015 ҚР Ұлттық экономика министрлігінің тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері және жер ресурстарын басқару комитеті төрағасының міндетін атқарушы
- 20.08.2014-21.08.2016 ҚР Ұлттық экономика министрлігінің Құрылыс, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері және жер ресурстарын басқару комитеті төрағасының орынбасары
- 21.08.2016-23.10.2016 ҚР Ұлттық экономика министрлігінің Құрылыс және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері комитеті төрағасының орынбасары
- 29.12.2016-қазіргі уақытқа дейін «Электр энергетикасын дамыту және энергия үнемдеу институты (Қазақэнергиясараптама)» АҚ Басқарма Төрағасы

Курманбаев Дархан Рахымтаевич
Туған күні: 1990 жылғы 6 қараша
Азаматтығы: Қазақстан Республикасы
«ЭДЭИҚ» АҚ Басқарма құрамына сайланған күні: 2019 жылғы желтоқсан
Мәртебесі: «ЭДЭИҚ» АҚ Басқарма мүшесі, Басқарма төрағасының орынбасары
Білімі: жоғары

- Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті: менеджмент

Соңғы жеті жылдағы ұйымдардағы жұмыс орны және атқаратын лауазымы:

- 10.2014 - 01.2016 «Электр энергетикасын дамыту және энергия үнемдеу институты (Қазақэнергиясараптама)» АҚ Энергия үнемдеу және Мемлекеттік энергетикалық тізілім департаментінің бас менеджері
- 01.2016-07.2016 «Электр энергетикасын дамыту және энергия үнемдеу институты (Қазақэнергиясараптама)» АҚ Талдау орталығының бас менеджері
- 07.2016-07.2017 «Электр энергетикасын дамыту және энергия үнемдеу институты (Қазақэнергиясараптама)» АҚ Деректерді жинау және өңдеу орталығы директорының орынбасары
- 07.2017-12.2019 «Электр энергетикасын дамыту және энергия үнемдеу институты» АҚ Жобаларды басқару және мемлекеттік-жекешелік әріптестікті дамыту орталығының директоры
- 12.2019-қазіргі уақытқа дейін «Электр энергетикасын дамыту және энергия үнемдеу институты (Қазақэнергиясараптама)» АҚ Басқарма төрағасының орынбасары

Турчекенов Серик Амангельдиевич
Туған күні: 1970 жылғы 14 мамыр
Азаматтығы: Қазақстан Республикасы
«ЭЭДИҚ» АҚ Басқарма құрамына сайланған күні: 2014 жыл
Мәртебесі: «ЭДЭИҚ» АҚ Басқарма мүшесі, Басқарма төрағасының орынбасары
Білімі: жоғары

- «Еуразия» Батыс Қазақстан тілдер және менеджмент институты: экономика
- Алматы энергетика және байланыс институты: инженер-электрик

Соңғы жеті жылдағы ұйымдардағы жұмыс орны және атқаратын лауазымы:

- 2014-2015 «Электр энергетикасын дамыту және энергия үнемдеу ·институты (Қазақэнергиясараптама)» АҚ Басқарма төрағасының бірінші орынбасары
- 2015-қазіргі уақытқа дейін «Электр энергетикасын дамыту және энергия үнемдеу институты (Қазақэнергиясараптама)» АҚ Басқарма төрағасының орынбасары

Нуржигитов Бекмурат Кемелханович
Туған күні: 1979 жылғы 21 маусым
Азаматтығы: Қазақстан Республикасы
«ЭДЭИҚ» **АҚ Басқарма құрамына сайланған күні:** 2017 жылғы мамыр
Мәртебесі: «ЭДЭИҚ» АҚ Басқарма мүшесі, Басқарушы директоры
Білімі: жоғары

- Қ.И. Сатпаев атындағы ҚазҰПУ, мамандығы: экономист, заңгер

Соңғы жеті жылдағы ұйымдардағы жұмыс орны және атқаратын лауазымы:

- 03.2013-06.2016 ҚР ӨДМ Жер ресурстарын басқару комитеті Ішкі әкімшілендіру басқармасының басшысы
- 06.2016-01.2017 ҚР АШМ Жер ресурстарын басқару комитеті Ішкі әкімшілендіру басқармасының басшысы
- 02.2017-қазіргі уақытқа дейін «Электр энергетикасын дамыту және энергия үнемдеу институты (Қазақэнергиясараптама)» АҚ Басқарушы директоры.

Басқарма қызметі

«ЭДЭИҚ» АҚ Басқармасы ұйымның Даму жоспарына және Жалғыз акционер мен Директорлар кеңесі қабылдаған шешімдерге сәйкестігін қамтамасыз ете отырып, оның күнделікті қызметіне басшылықты жүзеге асырады.

2021 жылы «ЭДЭИҚ» АҚ Басқармасымен 20 күндізгі отырыс өткізілді, онда Басқарманың 33 шешімі қабылданды. Сырттай дауыс беру арқылы қабылданған шешімдер болған жоқ.

Есепті кезеңде Басқарма келесі негізгі мәселелер бойынша шешімдер қарады және қабылдады.

«ЭДЭИҚ» АҚ алдын ала жылдық қаржылық есептілігі, Қоғамның таза табысын бөлу тәртібі және бір жай акцияға шаққандағы дивиденд мөлшері, 2022-2026 жылдарға арналған Даму жоспарының жобасы, 2021 жылға арналған нысаналы мәндері бар Басқарма мүшелерінің уәждемелік ҚТК карталарының жобалары, 2020 жылға нақты мәндері бар Басқарма мүшелерінің уәждемелік ҚТК картасының жобалары мақұлданды, тәуекелдерді басқару бойынша тоқсан сайынғы есептер, Тәуекелдер тіркелімі, Тәуекелдер матрицасы және 2021 жылға арналған тәуекелдер картасы, Тәуекелдерді басқару әдістемесі және Қоғам қызметі туралы есептер және т. б.

Басқарма сыйақысы

«ЭДЭИҚ» АҚ Басқарма мүшелеріне сыйақы беру шарттары мен тәртібі «ЭДЭИҚ» АҚ Басқармасы туралы ережемен, Басшы қызметкерлерге еңбекақы төлеу, сыйлықақы беру туралы ережемен, сондай-ақ «ЭДЭИҚ» АҚ Басқарма мүшелерінің қызметін бағалау қағидаларымен айқындалған.

Жоғарыда көрсетілген құжаттарға сәйкес Директорлар кеңесі лауазымдық айлықақылар мөлшерін, Басқарма Төрағасы мен мүшелеріне еңбекақы және сыйлықақы төлеу шарттарын айқындайды.

«ЭДЭИҚ» АҚ Басқарма мүшелеріне сыйақы Қоғамның Директорлар кеңесі бекіткен қызметтің уәждемелік негізгі көрсеткіштерінің орындалуына байланысты және аудиттелген қаржылық есептілік негізінде «ЭДЭИҚ» АҚ өндірістік-қаржылық қызметінің нәтижелері белгіленген тәртіппен бекітілгеннен кейін қаржы жылының нәтижелері бойынша төленеді. Сыйақы төлеудің негізгі шарты есепті жылдағы қорытынды пайданың болуы болып табылады.

Бір жылғы жұмыс қорытындысы бойынша сыйақы тұрақты сипатта болмайды.

5.7 Ішкі аудит

Ішкі аудит қызметі (бұдан әрі – ІАҚ) Директорлар кеңесіне тікелей бағынатын және есеп беретін, Қоғамда ішкі аудитті ұйымдастыруды және жүзеге асыруды қамтамасыз ететін Директорлар кеңесінің органы болып табылады. ІАҚ қызметі Ішкі аудит қызметі туралы ережеге және «Электр энергетикасын дамыту және энергия үнемдеу институты (Қазақэнергиясараптама)» АҚ ІАҚ Жылдық аудиторлық жоспарларына сәйкес жүзеге асырылады.

ІАҚ өз қызметінде тәуелсіздік, объективтілік, құзыреттілік және жұмысқа кәсіби көзқарас қағидаттарын, ішкі аудиторлар институтының ішкі аудитінің Халықаралық кәсіптік стандарттарымен белгіленген ішкі аудиторлар қызметінің сапалық стандарттарын басшылыққа алады.

Негізгі қызмет шеңберінде 2021 жылы ІАҚ Жылдық аудиторлық жоспарға сәйкес 8 аудиторлық іс-шара өткізді, оның нәтижелері бойынша Қоғам қызметін жетілдіру мақсатында 33 ұсыным берілді. ІАҚ қызметін жетілдіру шеңберінде 2021 жылы Ішкі аудит қызметі қызметінің тиімділігін, ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін, тәуекелдерді басқару жүйесінің тиімділігін, корпоративтік басқаруды және Қоғамның Ішкі аудит қызметінің Кәсіби әдеп кодексін бағалау әдістемелері әзірленіп, бекітілді.

Тоқсан сайынғы негізде берілген ұсынымдардың орындалуына мониторинг жүргізіледі.

5.8 Комплаенс

«Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Заңның (бұдан әрі – Сыбайлас жемқорлық туралы заң) 16-бабы 3-тармағының талаптарына сәйкес «Электр энергетикасын дамыту және энергия үнемдеу институты (Қазақэнергиясараптама)» Акционерлік қоғамының Басқарма Төрағасының 2020 жылғы 9 желтоқсандағы №10-36-54 бұйрығымен Қоғамның әкімшілік және құқықтық жұмыс департаментіне сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызмет функциясы жүктелген.

Қазақстан Президентінің 2021 жылғы 8 маусымдағы «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне квазимемлекеттік сектордың жекелеген субъектілерінің сатып алу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Заңына қол қоюына байланысты Сыбайлас жемқорлық туралы заңға өзгерістер енгізілді, атап айтқанда сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметінің құқықтық жағдайы өзгертілді.

Осылайша, сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметі өз өкілеттігін атқарушы органға, квазимемлекеттік сектор субъектісінің лауазымды тұлғаларына қарамастан жүзеге асырады, Директорлар кеңесіне, байқау кеңесіне (ол болған кезде) немесе өзге де тәуелсіз басқару органына есеп береді және Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңнамасы талаптарының сақталуын қамтамасыз ету кезінде тәуелсіз болып табылады.

Жаңа заң 2022 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізіледі.

Осылайша, сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың талаптарына сәйкес Қоғамның құрылымына Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс қызметін енгізу арқылы өзгерістер енгізілетін болады.

5.9 Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау

«ЭДЭИҚ» АҚ Тәуекелдерді басқару жүйесі Қоғамды басқару элементі ретінде тәуекелдерді басқарудың интеграцияланған процесін құру, сондай-ақ тәуекелдерді басқару әдістері мен рәсімдеріне бірыңғай стандартталған тәсіл негізінде қызметті тұрақты жетілдіру болып табылады.

Тәуекелдерді басқару процесі ықтимал жағымсыз оқиғалардың алдын алуға және азайтуға, ресурстарды пайдалану мен бөлудің тиімділігін арттыруға, сондай-ақ Қоғамның тиімділігін арттыру арқылы шығындар мен залалдардың алдын алуға мүмкіндік береді.

«ЭДЭИҚ» АҚ-да Қоғамның өзінің стратегиялық және операциялық мақсаттарына қол жеткізуін қамтамасыз етуге бағытталған және ұйымдастырушылық саясаттардың, процедуралардың, әдеп нормалары мен әрекеттердің, басқару әдістері мен тетіктерінің жиынтығын білдіретін тәуекелдерді басқару жүйесін құрды және тұрақты негізде жұмыс істейді.

Тәуекелдерді басқару құрылымы Қоғамның келесі органдарын, бөлімшелері мен қызметкерлерін тарта отырып, бірнеше деңгейде ұсынылған:

1) тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесін ұйымдастырудың қағидаттары мен тәсілдерін айқындайтын ішкі құжаттарды бекітетін Директорлар кеңесі;

2) ішкі құжаттарды әзірлеуді, тәуекелдерді басқару саласында рәсімдерді енгізуді, тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесін құруды, тиімді жұмыс істеуін және мониторингін қамтамасыз ететін Басқарма;

3) өздеріне сеніп тапсырылған функционалдық қызмет салаларында ТБЖ-ны әзірлеу, құжаттау, енгізу, мониторингілеу және дамыту және ішкі бақылау бөлігінде Құрылымдық бөлімшелер;

4) тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау процестерін жалпы үйлестіруді, әдістемелік құжаттарды әзірлеуді, тәуекелдерге ден қою жөніндегі іс-шаралар жоспарларын, оларды орындау жөніндегі есептерді қалыптастыруды, Директорлар кеңесі мен Басқарманы ТБЖ мәртебесі туралы хабардар етуді жүзеге асыратын Бас тәуекел-менеджері.

Тәуекелдерді басқару жөніндегі қолданыстағы саясатқа сәйкес Директорлар кеңесі тоқсан сайын «ЭДЭИҚ» АҚ тәуекелдерді басқару жөніндегі есептерін қарайды, ТБЖ тиімділігін жыл сайынғы бағалау және ішкі аудит қызметі жүргізетін ішкі бақылау туралы ақпарат алады.

Қоғамның барлық тәуекел өрісі стратегиялық, қаржылық, операциялық, құқықтық санаттарға жіктеледі. Қоғамда тәуекелдерді басқару процесінің шеңберінде тәуекелдер тіркелімі жүргізіледі, онда Директорлар кеңесі бекіткен ұзақ мерзімді стратегиялық мақсаттарға және даму жоспары қызметінің негізгі көрсеткіштеріне қол жеткізуге ықпал етуге қабілетті тәуекелдер көрсетіледі.

«ЭДЭИҚ» АҚ Директорлар кеңесі жыл сайынғы негізде Қоғамның тәуекелдер тізілімін, Тәуекелдер матрицасын және Картасын бекітеді. 2021 жылдың соңында Тәуекелдер тіркелімі 13 тәуекелді қамтыды.

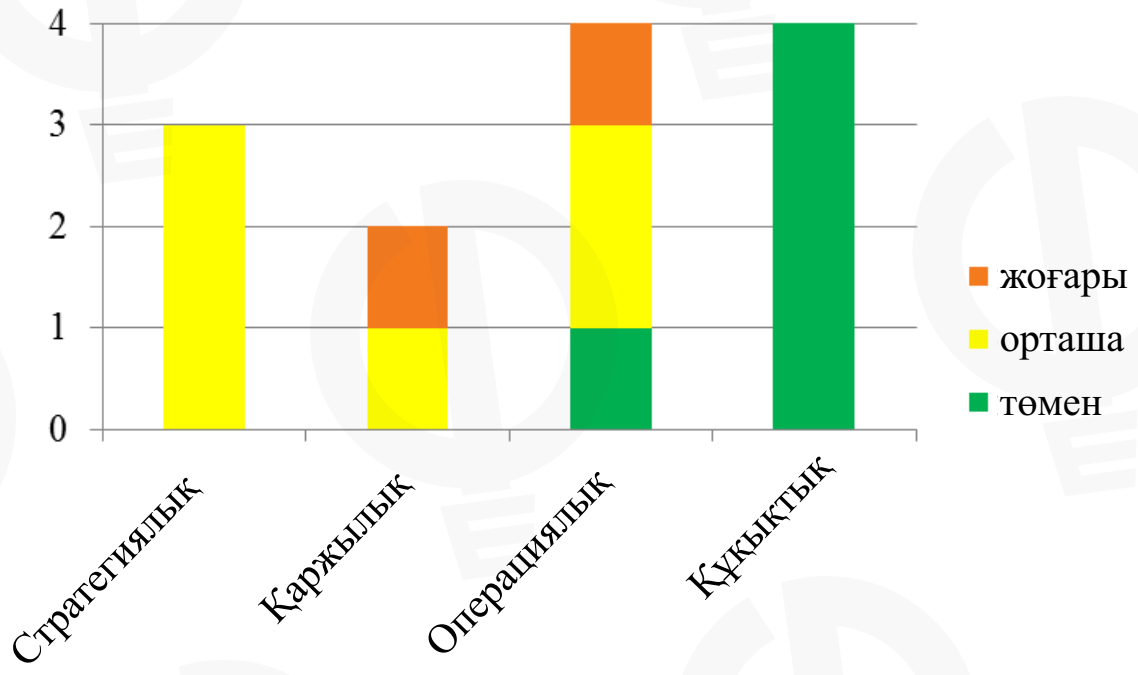

Есепті жылы Директорлар кеңесі Тәуекелдерді басқару әдістемесін, Тәуекелдерді басқару жүйесінің тиімділігін айқындау әдістемесін және Ішкі бақылау жүйесінің тиімділігі әдістемесін әзірледі және бекітті.

«Электр энергетикасын дамыту және энергия үнемдеу институты (Қазақэнергиясараптама)» АҚ-дағы тәуекел-мәдениеті Қоғамның құрылымдық бөлімшелерін тәуекелдерді басқару процесіне тарту арқылы, сондай-ақ Директорлар кеңесі, Басқарма, Бас тәуекел-менеджері және «ЭДЭИҚ» АҚ қызметкерлері арасында тұрақты түрде ақпарат алмасу арқылы дамып келеді.

2022 жылғы I тоқсанда Ішкі аудит қызметі ішкі нормативтік құжаттарға сәйкес ТБЖ және ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін бағалауды жүргізді. Жүргізілген іс – шаралардың нәтижелері бойынша Қоғамның ТБЖ тиімділігін жиынтық бағалау 82%-ды (2020 ж. – 81,5%) және ІАҚ тиімділігін жиынтық бағалау – 84,7%-ды құрады, бұл тиімділіктің жоғары рейтингіне сәйкес келеді.

ТБЖ тиімділігін бағалау 82% құрады

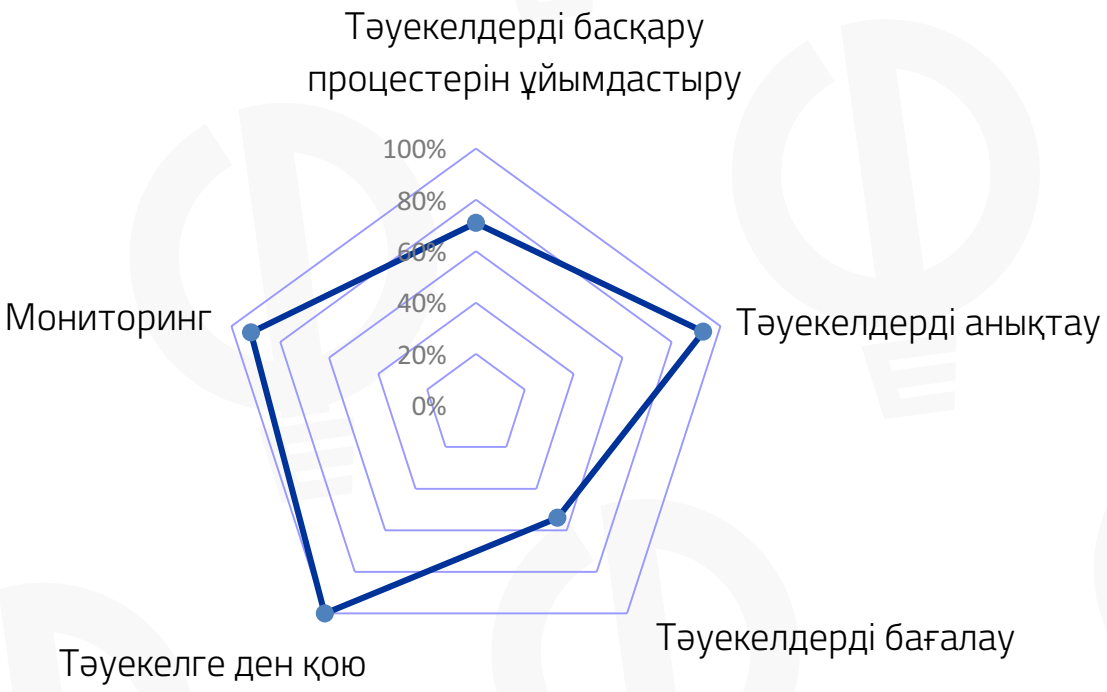

ІБҚ тиімділігін бағалау 84,7% құрады

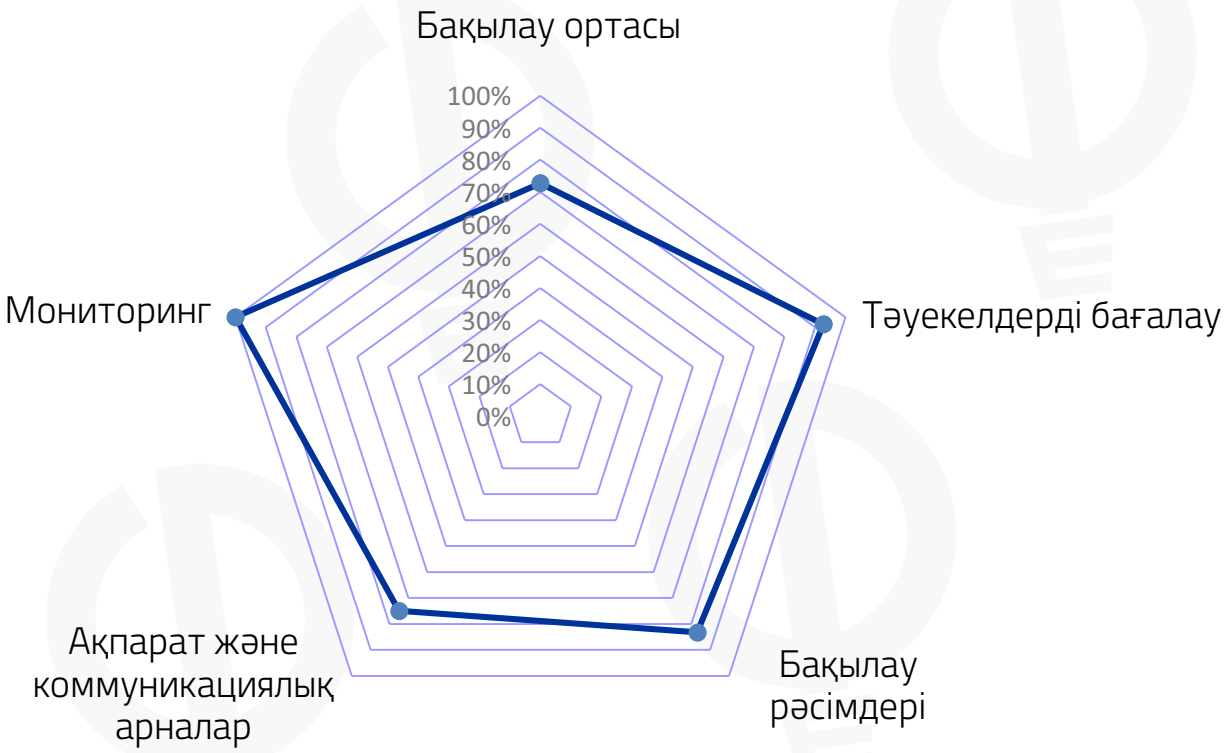

6.ТҰРАҚТЫ ДАМУ

«Электр энергетикасын дамыту және энергия үнемдеу институты (Қазақэнергиясараптама)» АҚ **тұрақты дамуы** келесі үш құрамдас бөлікті қамтиды:

6.1 «ЭДЭИҚ» АҚ тұрақты дамуының экономикалық құрамдас бөлігі Қоғамның операциялық қызметтің шығымсыздығын қамтамасыз ету, Жалғыз акционердің мүдделерін сақтау, процестердің тиімділігін және еңбек өнімділігін арттыру бойынша міндетті талаптарды орындауын көрсетеді.

2018 жылдан бастап қоғамның шығынсыз қызметі және жалғыз акционерге дивидендтерді уақтылы аудару қамтамасыз етіледі.

6.2 Қоғамның тұрақты дамуының экологиялық құрамдас бөлігі қоршаған ортаға әсерді барынша азайтуға, табиғи ресурстарды оңтайлы пайдалануға бағытталған.

Қоғам өз қызметін Қазақстан Республикасының Қоршаған ортаны қорғау саласындағы заңнамасын сақтай отырып жүзеге асыра отырып, еңбек қызметінің экологияға әсерін азайту мәселелерінің ерекше маңыздылығын түсінеді.

Тұтастай алғанда, «ЭДЭИҚ» АҚ операциялық қызметінің әсері кез келген офистік қызметтің экологиялық аспектілеріне тән қоршаған ортаға әсерден аспайды.

Электрондық құжат айналымын қоса алғанда, қағазсыз технологияларға көшу қағаз шығынын қысқартуға мүмкіндік берді.

6.3 Әлеуметтік құрамдас бөлігі корпоративтік әлеуметтік жауапкершілік қағидаттарын сақтауға, оның ішінде қауіпсіз еңбек жағдайларын қамтамасыз етуге және қызметкерлердің денсаулығын сақтауға, әділ сыйақыға және қызметкерлердің құқықтарын сақтауға және олардың жеке дамуына бағытталған.

Қоғамның бос лауазымдарына үміткерлерді іздеу, қабылдау және тағайындау «ЭДЭИҚ» АҚ 16.04.2019 жылғы №10-38-26 бұйрығымен бекітілген «Электр энергетикасын дамыту және энергия үнемдеу институты (Қазақэнергиясараптама)» АҚ Жұмысқа қабылдау және кадр резервін қалыптастыру қағидаларына сәйкес жүзеге асырылады.

2021 жылы санитарлық-эпидемиялық, профилактикалық іс-шаралардың жүргізілуіне байланысты «ЭДЭИҚ» АҚ қызметкерлері арасында коронавирустық инфекция ауруын азайту және инфекцияны болдырмау мақсатында қашықтықтан жұмыс нысанына ауыстырылған қызметкерлердің еңбек процесін ұйымдастыру үшін жағдайларды қамтамасыз ету бойынша шаралар қабылданды.

Құрылымы мен саны

2021 жылы қызметкерлердің тізімдік және нақты саны 82 адамды құрады. 2021 жылы кадрлардың тұрақтамауы өткен жылмен салыстырғанда төмендеді және 18,5% (2020 ж. – 21,4%) құрады, оның ішінде мамандардың тұрақтамауы 17,3% (2020 ж. – 19%) құрады. Жоспарлы жұмыстың нәтижесінде бұл көрсеткіш жылдан жылға төмендеп келе жатқанын атап өту қажет, 2016-2017 жылдары Қоғамда кадрлардың тұрақтамау коэффициенті 40%-дан астам, 2019 жылы – 28,4% және 2021 жылдың нәтижелері бойынша 20%-дан төмен болды. Жұмыстан шығарудың негізгі себептері - жалақысы жоғары жұмысқа

Персоналдың тұрақтамауы, %

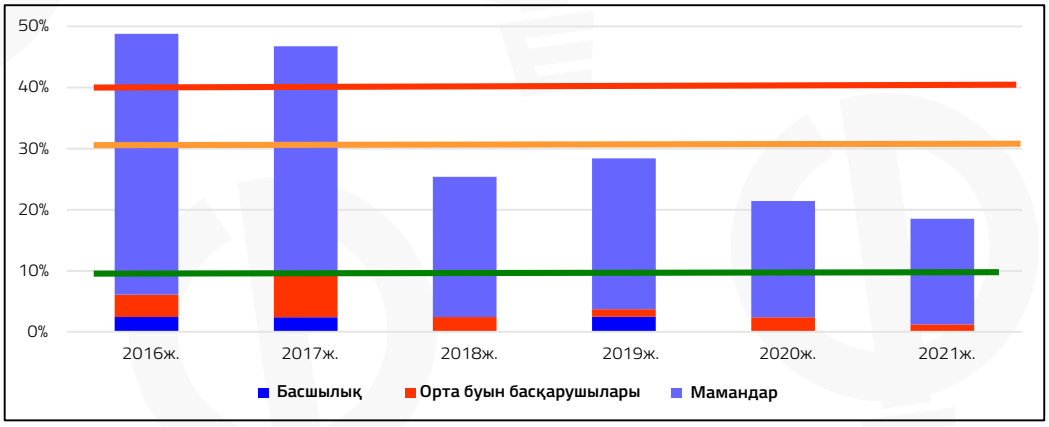

«ЭДЭИҚ» АҚ қызметкерлерін оқыту және дамыту басшылықтың назарында. Оқыту мен дамытудың мақсаты қызметкерлердің стратегиялық мақсаттарға қол жеткізуі үшін Қоғамның қажеттіліктеріне жауап беретін білімдерін, дағдылары мен құзыреттерін қалыптастыру және дамыту арқылы қызметкерлер қызметінің тиімділігін арттыру арқылы Қоғамның тұрақты табысын қамтамасыз ету болып табылады.

2021 жылы Қоғамның барлық қызметкерлері үшін «Энергия тиімділігінің негізгі көрсеткіштері», «Елдің және әрбір саланың энергия сыйымдылығы», «Энергоменеджмент және энергоаудит», «Энергомониторинг және бенчмаркинг», «Энергия тиімді жабдық және мемлекеттік сатып алулар», «Эмоционалды интеллект», «Қарым-қатынас дағдылары», «Уақытты басқару», «Көпшілік алдында сөйлеу», «А-дан Я-ға дейінгі Презентация» сияқты тақырыптар бойынша Қазақстанның жетекші жаттықтырушыларын тарта отырып, кәсіби деңгейді арттыру және өзін-өзі дамыту үшін оқытуға бастамашылық жасалды.

2021 жылғы тамызда Қоғам қызметкерлерін аттестаттау аяқталды, оның нәтижелері бойынша кадрларды ротациялау жүргізілді (20-дан астам қызметкердің лауазымы жоғарылады).

Тиімді еңбекке ынталандыруды арттыру, қызметкерлерді жеке үлесі мен мінсіз жұмысы үшін ынталандыру мақсатында жыл сайын наградалар, құрмет грамоталары мен атақтар берілетін іс-шаралар өткізіледі. 2021 жылдың қорытындысы бойынша Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің Құрмет грамотасымен 1 қызметкер, Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігінің Индустриялық даму Комитетінің Құрмет грамотасымен 3 қызметкер және «ЭДЭИҚ» АҚ Құрмет грамотасымен 12 қызметкер марапатталды.

7.АУДИТОРДЫҢ ҚОРЫТЫНДЫСЫ ЖӘНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕРІ ҚАМТЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК

Акционерное Общество
"Институт развития электроэнергетики и энергосбережения (Казахэнергоэкспертиза)"

Финансовая отчетность,
за год, закончившийся 31 декабря 2021 года
и Аудиторское заключение независимого аудитора

ТОО "ARIP Consulting group"
БИН 200 140 009 942
Для аудиторских отчётов

СОДЕРЖАНИЕ

	Страница
ПОДТВЕРЖДЕНИЕ РУКОВОДСТВА ОБ ОТВЕТСТВЕННОСТИ ЗА ПОДГОТОВКУ И УТВЕРЖДЕНИЕ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ ЗА ГОД, ЗАКОНЧИВШИЙСЯ 31 ДЕКАБРЯ 2021 ГОДА	3-4
АУДИТОРСКОЕ ЗАКЛЮЧЕНИЕ НЕЗАВИСИМОГО АУДИТОРА	5-7
ФИНАНСОВАЯ ОТЧЕТНОСТЬ ЗА ГОД, ЗАКОНЧИВШИЙСЯ 31 ДЕКАБРЯ 2021 года:	
Бухгалтерский баланс	8-10
Отчет о прибылях и убытках	11-12
Отчет о движении денежных средств	13-14
Отчет об изменениях в капитале	15-17
Примечания к финансовой отчетности	18-44
Аудиторское заключение независимого аудитора на казахском языке	46-60

ТОО "ARIP Consulting group"
БИН 200 140 009 942
Для аудиторских отчётов

Подтверждение руководства об ответственности за подготовку и утверждение финансовой отчетности за год , закончившийся 31 декабря 2021 года

Нижеследующее заявление, которое должно рассматриваться совместно с описанием обязанностей аудиторов, содержащемся в представленном на страницах 5-7 аудиторского заключения независимого аудитора, сделано с целью разграничения ответственности аудиторов и руководства в отношении финансовой отчетности АО "Институт развития электроэнергетики и энергосбережения (Казахэнергоэкспертиза)" (далее именуемое Общество) за 2021 год, подготовленной по формам согласно Приказа министра финансов Республики Казахстан № 404 от 28 июня 2017 года и Приказа Первого заместителя Премьер-Министра Республики Казахстан-Министра финансов Республики Казахстан № 665 от 01 июля 2019 года.

Руководство отвечает за подготовку финансовой отчетности, достоверно отражающей во всех существенных аспектах финансовое положение АО "Институт развития электроэнергетики и энергосбережения (Казахэнергоэкспертиза)" по состоянию на 31 декабря 2021 года, а также результаты ее деятельности, движение денежных средств и изменение в капитале за год, закончившийся на эту же дату, в соответствии с Международными стандартами финансовой отчетности (далее по тексту «МСФО») и Законом Республики Казахстан «О бухгалтерском учете и финансовой отчетности».

При подготовке финансовой отчетности руководство несет ответственность за:

- выбор надлежащих принципов бухгалтерского учета и их последовательное применение;
- применение обоснованных оценок и расчетов;
- соблюдение требований законодательства Республики Казахстан в области ведения бухгалтерского учета и составления финансовой отчетности, требований МСФО и раскрытие всех существенных отклонений в примечаниях к финансовой отчетности;
- подготовку финансовой отчетности, исходя из допущения, что АО "Институт развития электроэнергетики и энергосбережения (Казахэнергоэкспертиза)" будет продолжать свою деятельность в обозримом будущем, за исключением случаев, когда такое допущение неправомерно.

Руководство АО "Институт развития электроэнергетики и энергосбережения (Казахэнергоэкспертиза)" несет ответственность за:

- разработку, внедрение и обеспечение функционирования эффективной и надежной системы внутреннего контроля по всему Обществу;
- поддержание системы бухгалтерского учета, позволяющей в любой момент подготовить с достаточной степенью точности информацию о финансовом положении Общества и обеспечить соответствие финансовой отчетности требованиям МСФО и Закона Республики Казахстан «О бухгалтерском учете и финансовой отчетности»;
- ведение бухгалтерского учета в соответствии с законодательством Республики Казахстан;
- принятие мер в пределах своей компетенции для защиты активов АО "Институт развития электроэнергетики и энергосбережения (Казахэнергоэкспертиза)";
- выявление и предотвращение фактов мошенничества и прочих злоупотреблений.

Руководство АО "Институт развития электроэнергетики и энергосбережения (Казахэнергоэкспертиза)" заявляет, что:

- все операции были отражены в данных бухгалтерского учета и финансовой отчетности;
- не было допущено нарушений со стороны руководства или работников, играющих важную роль в функционировании систем бухгалтерского и внутреннего контроля, а также не было допущено нарушений, которые могли бы оказать существенное влияние на финансовую отчетность;
- не имеет никаких планов и намерений, которые могут значительно изменить балансовую стоимость или классификацию активов и обязательств, отраженных в финансовой отчетности;

ТОО "ARIP Consulting group"
БИН 200 140 009 942
Для аудиторских отчётов

- допущения, используемые при подготовке расчетных оценок, включая оценки по справедливой стоимости, являются обоснованными;
- отношения и операции со связанными сторонами надлежащим образом учтены и раскрыты в Примечаниях к финансовой отчетности;
- в отношении всех событий, произошедших после даты финансовой отчетности, для которых Международные стандарты требуют внесения корректировок или раскрытий, были внесены соответствующие корректировки и раскрытия.

От имени АО "Институт развития электроэнергетики и энергосбережения (Казахэнергоэкспертиза)":

Смагулов Б.А.	**Сапарова У.Р.**
Руководитель	**Главный бухгалтер**
24 мая 2022 года	24 мая 2022 года

ТОО "ARIP Consulting group"
БИН 200 140 009 942
Для аудиторских отчётов

«ARIP Consulting group»
ЖАУАПКЕРШІЛІГІ
ШЕКТЕУЛІ СЕРІКТЕСТІГІ

ТОВАРИЩЕСТВО С
ОГРАНИЧЕННОЙ
ОТВЕТСТВЕННОСТЬЮ
«ARIP Consulting group»

010000, Республика Казахстан, г. Нур-Султан, Е 491, дом 7, тел:8/701/257-11-14, e-mail: acgarip@gmail.com

Утверждаю:
Директор ТОО «ARIP Consulting group»
Жуматов М.К.

24 мая 2022 года

Руководству АО "Институт развития электроэнергетики и энергосбережения (Казахэнергоэкспертиза)"

АУДИТОРСКОЕ ЗАКЛЮЧЕНИЕ НЕЗАВИСИМОГО АУДИТОРА

Мнение с оговоркой

Мы провели аудит финансовой отчетности АО "Институт развития электроэнергетики и энергосбережения (Казахэнергоэкспертиза)", состоящей из бухгалтерского баланса по состоянию на 31 декабря 2021 года, отчета о прибылях и убытках, отчета о движении денежных средств, отчета об изменениях в капитале и пояснительной записки, включая краткий обзор основных положений учетной политики.

По нашему мнению, за исключением влияния вопросов, изложенных в разделе «Основание для выражения мнения с оговоркой» нашего заключения, прилагаемая финансовая отчетность отражает достоверно во всех существенных аспектах финансовое положение АО "Институт развития электроэнергетики и энергосбережения (Казахэнергоэкспертиза)" по состоянию на 31 декабря 2021 года, а также ее финансовые результаты и движение денежных средств за год, закончившийся на указанную дату, в соответствии с Международными стандартами финансовой отчетности (МСФО).

Основание для выражения мнения с оговоркой

Мы были назначены аудиторами для выполнения аудита финансовой отчетности АО "Институт развития электроэнергетики и энергосбережения (Казахэнергоэкспертиза)" в мае 2022 года, после отчетной даты и не могли наблюдать за инвентаризацией запасов и долгосрочных активов, проведенной Обществом в конце отчетного периода, а также не могли убедиться в их количестве на конец отчетного периода с помощью других альтернативных средств. Поскольку оценка запасов и долгосрочных активов на отчетную дату влияют на результаты деятельности и нераспределенную прибыль Общества, мы не смогли определить, необходимо ли вносить корректировки в результаты деятельности за отчетный период.

Мы не подтверждаем входящее сальдо по счету 2810 «Отложенные налоговые активы по корпоративному подоходному налогу» в размере 20 205 256 тенге и исходящее сальдо по счету 4310 «Отложенные налоговые обязательства по корпоративному подоходному налогу» в размере 12 275 775 тенге в связи с некорректным расчетом отложенного налога (пояснение смотреть в Письме руководству).

ТОО "ARIP Consulting group"
БИН 200 140 009 942
Для аудиторских отчётов

Мы провели аудит в соответствии с Международными стандартами аудита (МСА). Наши обязанности в соответствии с этими стандартами описаны далее в разделе «Ответственность аудитора за аудит финансовой отчетности» нашего заключения. Мы независимы по отношению к Обществу в соответствии с Кодексом этики профессиональных бухгалтеров Совета по международным стандартам этики для бухгалтеров (Кодекс СМСЭБ), и нами выполнены прочие этические обязанности в соответствии с Кодексом СМСЭБ. Мы полагаем, что полученные нами аудиторские доказательства являются достаточными и надлежащими, чтобы служить основанием для выражения нашего мнения.

Ответственность руководства и лиц, отвечающих за корпоративное управление, за финансовую отчетность

Руководство несет ответственность за подготовку и достоверное представление указанной финансовой отчетности в соответствии с МСФО и за систему внутреннего контроля, которую руководство считает необходимой для подготовки финансовой отчетности, не содержащей существенных искажений вследствие недобросовестных действий или ошибок.

При подготовке финансовой отчетности руководство несет ответственность за оценку способности Общества продолжать непрерывно свою деятельность, за раскрытие в соответствующих случаях сведений, относящихся к непрерывности деятельности, и за составление отчетности на основе допущения о непрерывности деятельности, за исключением случаев, когда руководство намеревается ликвидировать Общества, прекратить ее деятельность или когда у него отсутствует какая-либо иная реальная альтернатива, кроме ликвидации или прекращения деятельности.

Лица, отвечающие за корпоративное управление, несут ответственность за надзор за подготовкой финансовой отчетности Общества.

Ответственность аудитора за аудит финансовой отчетности

Наша цель состоит в получении разумной уверенности в том, что финансовая отчетность не содержит существенных искажений вследствие недобросовестных действий или ошибок, и в выпуске аудиторского заключения, содержащего наше мнение. Разумная уверенность представляет собой высокую степень уверенности, но не является гарантией того, что аудит, проведенный в соответствии с Международными стандартами аудита, всегда выявляет существенные искажения при их наличии. Искажения могут быть результатом недобросовестных действий или ошибок и считаются существенными, если можно обоснованно предположить, что в отдельности или в совокупности они могут повлиять на экономические решения пользователей, принимаемые на основе этой финансовой отчетности.

В рамках аудита, проводимого в соответствии с Международными стандартами аудита, мы применяем профессиональное суждение и сохраняем профессиональный скептицизм на протяжении всего аудита. Кроме того, мы выполняем следующее:

• выявляем и оцениваем риски существенного искажения финансовой отчетности вследствие недобросовестных действий или ошибок; разрабатываем и проводим аудиторские процедуры в ответ на эти риски; получаем аудиторские доказательства, являющиеся достаточными и надлежащими, чтобы служить основанием для выражения нашего мнения. Риск необнаружения существенного искажения в результате недобросовестных действий выше, чем риск необнаружения существенного искажения в результате ошибки, так как недобросовестные действия могут включать сговор, подлог, умышленный пропуск, искаженное представление информации или действия в обход системы внутреннего контроля;

• получаем понимание системы внутреннего контроля, имеющей значение для аудита, с целью разработки аудиторских процедур, соответствующих обстоятельствам, но не с целью выражения мнения об эффективности системы внутреннего контроля Общества;

• оцениваем надлежащий характер применяемой учетной политики и обоснованность бухгалтерских оценок и соответствующего раскрытия информации, подготовленного руководством;

• делаем вывод о правомерности применения руководством допущения о непрерывности деятельности, а на основании полученных аудиторских доказательств – вывод о том, имеется ли существенная неопределенность в связи с событиями или условиями, в результате которых могут возникнуть значительные сомнения в способности Общества продолжать непрерывно свою деятельность. Если мы приходим к выводу о наличии существенной неопределенности, мы должны

ТОО "ARIP Consulting group"
БИН 200 140 009 942
Для аудиторских отчётов

привлечь внимание в нашем аудиторском заключении к соответствующему раскрытию информации в финансовой отчетности или, если такое раскрытие информации является ненадлежащим, модифицировать наше мнение. Наши выводы основаны на аудиторских доказательствах, полученных до даты нашего аудиторского заключения. Однако будущие события или условия могут привести к тому, что Общество утратит способность продолжать непрерывно свою деятельность;

• проводим оценку представления финансовой отчетности в целом, ее структуры и содержания, включая раскрытие информации, а также того, представляет ли финансовая отчетность лежащие в ее основе операции и события так, чтобы было обеспечено их достоверное представление.

Мы осуществляем информационное взаимодействие с лицами, отвечающими за корпоративное управление, доводя до их сведения, помимо прочего, информацию о запланированном объеме и сроках аудита, а также о существенных замечаниях по результатам аудита, в том числе о значительных недостатках системы внутреннего контроля, которые мы выявляем в процессе аудита.

Мы также предоставляем лицам, отвечающим за корпоративное управление, заявление о том, что мы соблюдали все соответствующие этические требования в отношении независимости и информировали этих лиц обо всех взаимоотношениях и прочих вопросах, которые можно обоснованно считать оказывающими влияние на независимость аудитора, а в необходимых случаях – о соответствующих мерах предосторожности.

Из тех вопросов, которые мы довели до сведения лиц, отвечающих за корпоративное управление, мы определяем вопросы, которые были наиболее значимыми для аудита финансовой отчетности за текущий период и, следовательно, являются ключевыми вопросами аудита. Мы описываем эти вопросы в нашем аудиторском заключении, кроме случаев, когда публичное раскрытие информации об этих вопросах запрещено законом или нормативным актом, или, когда в крайне редких случаях мы приходим к выводу о том, что информация о каком-либо вопросе не должна быть сообщена в нашем заключении, так как можно обоснованно предположить, что отрицательные последствия сообщения такой информации превысят общественно значимую пользу от ее сообщения.

Руководитель аудита, по результатам которого выпущено настоящее аудиторское заключение независимого аудитора

Жуматов М.К. /Аудитор РК

Квалификационное свидетельство аудитора
№ 0000555 от 02 февраля 2018 года

Бисенгалиева А.Б. /Аудитор

Квалификационное свидетельство аудитора
№ МФ-0001421 от 05 марта 2021 года

Адрес аудитора: Республика Казахстан,
г. Нур-Султан, ул. Е 491, дом 7
сот.тел. 87012571114

Государственная лицензия юридического
лица № 20001708 от 30 января 2020 года

Республика Казахстан, г.Нур-Султан
24 мая 2022 года

ТОО "ARIP Consulting group"
БИН 200 140 009 942
Для аудиторских отчётов

Приложение 1
к приказу Первого заместителя Премьер-Министра
Республики Казахстан
от 01 июля 2019 года № 665

Приложение 2
к приказу Министра финансов
Республики Казахстан
от 28 июня 2017 года № 404

Форма 1

Бухгалтерский баланс

отчетный период 2021г.

Индекс: № 1 - Б (баланс)
Периодичность: годовая
Представляют: организации публичного интереса по результатам финансового года
Куда представляется: в депозитарий финансовой отчетности в электронном формате посредством программного обеспечения
Срок представления: ежегодно не позднее 31 августа года, следующего за отчетным
Примечание: пояснение по заполнению отчета приведено в приложении к форме, предназначенной для сбора административных данных "Бухгалтерский баланс".

Наименование организации: АО "Институт развития электроэнергетики и энергосбережения (Казахэнергоэкспертиза)"

по состоянию на 31.12.2021 года

(в тысячах тенге)

Активы	Код строки	На ко ец отчетного периода	На начало отчетного периода
I. Краткосрочные активы:			
Денежные средства и их эквивалент	010	466 622	568 853
Краткосрочные финансовые активы, оцениваемые по амортизированной стоимости	011		
Краткосрочные финансовые активы, оцениваемые по справедливой тоимости через прочий совокупный доход	012		
Краткосрочные финансовые активы, учитыв емые по справед ивой стоимости через прибыли или убытки	013		
Краткосрочные производные финансовые инструменты	014		
Прочие краткосрочные финансовые активы	015	5 385	10 115
Краткосрочная торговая и прочая дебиторская задолженность	016	1 413	167
Краткосрочная дебиторская задолженность по аренде	017		
Краткосрочные активы по договорам с покупателями	018		
Текущий подоходный налог	019	36 152	27 876
Запасы	020	5 318	6 122
Биологические активы	021		
Прочие краткосрочные активы	022	72 486	48 985
Итого краткосрочных активов (сумма строке 010 по 022)	100	**587 376**	**662 118**
Активы (или выбывающие группы), предназначенные для продажи	101		
II. Долгосрочные активы			
Долгосрочные финансовые активы, оцениваемые по амортизированной стоимости	110		

ТОО "ARIP Consulting group"
БИН 200 140 009 942
Для аудиторских отчётов

Долгосрочные финансовые активы, оцениваемые по справедливой стоимости через прочий совокупный доход	111		
Долгосрочные финансовые активы, учитываемые п справедливой стоимости через прибыли или убытки	112		
Долгосрочные производные финансовые инструменты	113		
Инвестиции, учитываемые по первоначальной стоимости	114		
Инвестиции, учитываемые методом долевого участия	115		
Прочие долгосрочные финансовые активы	116		
Долгосрочная торговая и прочая кредиторская задолженность	117		
Долгосрочная дебиторская задолженность по аренде	118		
Долгосрочные активы по договорам с покупателями	119		
Инвестиционное имущество	120		
Основные средства	121	31 509	21 133
Актив в форме права пользования	122		
Биологические активы	123		
Разведочные и оценочные активы	124		
Нематериальные активы	125	430	855
Отложенные налоговые активы	126		20 205
Прочие долгосрочные активы	127		
Итого долгосрочных активов (сумма строк с 110 по 127)	**200**	**31 939**	**42 193**
Баланс (строка 100 + строка 101 + строка 200)		**619 315**	**704 311**
Обязательства и капитал	Код строки	На конец отчетного периода	На начало отчетного периода
III. Краткосрочные обязательства			
Краткосрочные финансовые обязательства, оцениваемые по амортизированной стоимости	210		
Краткосрочные финансовые обязательства, оцениваемые по справедливой стоимости через прибыль или убыток	211		
Краткосрочные производные финансовые инструменты	212		
Прочие краткосрочные финансовые обязательства	213		
Краткосрочная торговая и прочая кредиторская задолженность	214	8 270	9 141
Краткосрочные оценочные обязательства	215	8 138	5 198
Текущие налоговые обязательства по подоходному налогу	216		
Вознаграждения работникам	217	415	263
Краткосрочная задолженность по аренде	218		
Краткосрочные обязательства по договорам покупателями	219		
Государственные субсидии	220		
Дивиденды к оплате	221		
Прочие краткосрочные обязательства	222	736	528
Итого краткосрочных обязательств (сумма строк с 210 по 222)	**300**	**17 559**	**15 130**
Обязательства выбывающих групп, предназначенных для продажи	301		
IV. Долгосрочные обязательства			
Долгосрочные финансовые обязательства, оцениваемые по амортизированной стоимости	310		

ТОО "ARIP Consulting group"
БИН 200 140 009 942
Для аудиторских отчётов

Долгосрочные финансовые обязательства, оцениваемые по справедливой стоимости через прибыль или убыток	311		
Долгосрочные производные финансовые инструменты	312		
Прочие долгосрочные финансовые обязательства	313		
Долгосрочная торговая и прочая кредиторская задолженность	314		
Долгосрочные оценочные обязательства	315		
Отложенные налоговые обязательства	316	12 276	0
Вознаграждения работникам	317		
Долгосрочная задолженность по аренде	318		
Долгосрочные обязательства по договорам с покупателями	319		
Государственные субсидии	320		
Прочие долгосрочные обязательства	321	136 677	223 119
Итого долгосрочных обязательств (сумма строк с 310 по 321)	**400**	**148 953**	**223 119**
V. Капитал			
Уставный (акционерный) капитал	410	69 069	69 069
Эмиссионный доход	411		
Выкупленные собственные долевые инструмен ы	412		
Компоненты прочего совокупного дохода	413	7 180	8 343
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	414	376 554	388 650
Прочий капитал	415		
Итого капитал, относимый на собственников (сумма строк с 410 по 415)	420	**452 803**	**466 062**
Доля не контролирующих собственников	421		
Всего капитал (строка 420 + строка 421)	**500**	**452 803**	**466 062**
Баланс (строка 300 +строка 301+строка 400 + строка 500)		**619 315**	**704 311**

Руководитель _____ **Смагулов Б.А.**

Главный бухгалтер _____ **Сапарова У.Р.**

Место печати

ТОО "ARIP Consulting group"
БИН 200 140 009 942
Для аудиторских отчётов

Приложение 2
к приказу Первого заместителя Премьер-Министра
Республики Казахстан от 01 июля 2019 года № 665

Приложение 3
к приказу Министра финансов
Республики Казахстан
от 28 июня 2017 года № 404

Форма 2

Отчет о прибылях и убытках

отчетный период 2021г.

Индекс: № 2 – ОПУ

Периодичность: годовая

Представляют: организации публичного интереса по результатам финансового года

Куда представляется: в депозитарий финансовой отчетности в электронном формате посредством программного обеспечения

Срок представления: ежегодно не позднее 31 августа года, следующего за отчетным

Примечание: пояснение по заполнению отчета приведено в приложении к форме, предназначенной для сбора административных данных «Отчет о прибылях и убытках»

Наименование организации: АО "Институт развития электроэнергетики и энергосбережения (Казахэнергоэкспертиза)"

за год, заканчивающийся 31 декабря 2021 года

(в тысячах тенге)

Наименование показателей	Код строки	**На конец отчетного периода**	**На начало отчетного периода**
Выручка от реализации товаров, работ и услуг	010	429 661	437 815
Себестоимость реализованных товаров, работ и услуг	011	390 000	388 632
Валовая прибыль (убыток) (строка 010 – строка 011)	012	**39 661**	**49 183**
Расходы по реализации	013	17 760	0
Административные расходы	014	28 323	35 268
Итого операционная прибыль (убыток) (+/- строки с 012 по 014)	020	**(6 422)**	**13 915**
Финансовые доходы	021	27 889	22 208
Финансовые расходы	022		
Доля организации в прибыли (убытке) ассоциированных организаций и совместной деятельности, учитываемых по методу долевого участия	023		
Прочие доходы	024	16 176	3 331
Прочие расходы	025	263	2 113
Прибыль (убыток) до налогообложения (+/- строки с 020 по 025)	**100**	**37 380**	**37 341**
Расходы (-) (доходы (+)) по подоходному налогу	101	32 481	11 394
Прибыль (убыток) после налогообложения от продолжающейся деятельности (строка 100 - строка 101)	200	**4 899**	**25 947**
Прибыль (убыток) после налогообложения от прекращенной деятельности	201		
Прибыль за год (строка 200 + строка 201) относимая на:	300	**4 899**	**25 947**
собственников материнской организации			
долю неконтролирующих собственников			
Прочий совокупный доход, всего (сумма 420 и 440):	400		
в том числе:			
переоценка долговых финансовых инструментов, оцениваемых по справедливой стоимости через прочий совокупный доход	410		
доля в прочем совокупном доходе (убытке) ассоциированных организаций и совместной деятельности, учитываемых по методу долевого участия	411		
эффект изменения в ставке подоходного налога на отсроченный налог	412		
хеджирование денежных потоков	413		
курсовая разница по инвестициям в зарубежные организации	414		

ТОО "ARIP Consulting group"
БИН 200 140 009 942
Для аудиторских отчётов

хеджирование чистых инвестиций в зарубежные операции	415		
прочие компоненты прочего совокупного дохода	416		
корректировка при реклассификации в составе прибыли (убытка)	417		
налоговый эффект компонентов прочего совокупного дохода	418		
Итого прочий совокупный доход, подлежащий реклассификации в доходы или расходы в последующие периоды (за вычетом налога на прибыль) (сумма строк с 410 по 418)	420		
переоценка основных средств и нематериальных активов	431		
доля в прочем совокупном доходе (убытке) ассоциированных организаций и совместной деятельности, учитываемых по методу долевого участия	432		
актуарные прибыли (убытки) по пенсионным обязательствам	433		
налоговый эффект компонентов прочего совокупного дохода	434		
переоценка долевых финансовых инструментов, оцениваемых по справедливой стоимости через прочий совокупный доход	435		
Итого прочий совокупный доход, не подлежащий реклассификации в доходы или расходы в последующие периоды (за вычетом налога на прибыль) (сумма строк с 431 по 435)	440		
Общий совокупный доход (строка 300 + строка 400)	500	**4 899**	**25 947**
Общий совокупный доход, относимый на:			
собственников материнской организации			
доля неконтролирующих собственников			
Прибыль на акцию	600	7,1	37,57
в том числе:			
Базовая прибыль на акцию:			
от продолжающейся деятельности			
от прекращенной деятельности			
Разводненная прибыль на акцию:			
от продолжающейся деятельности			
от прекращенной деятельности			

Руководитель _____ **Смагулов Б.А.**

Главный бухгалтер _____ **Сапарова У.Р.**

Место печати

ТОО "ARIP Consulting group"
БИН 200 140 009 942
Для аудиторских отчётов

Приложение 3
к приказу Первого заместителя Премьер-Министра
Республики Казахстан
от 01 июля 2019 года № 665

Приложение 4
к приказу Министра финансов
Республики Казахстан
от 28 июня 2017 года № 404

Форма 3

Отчет о движении денежных средств (прямой метод)

отчетный период 2021г.

Индекс: № 3 - ДДС-П
Периодичность: годовая
Представляют: организации публичного интереса по результатам финансового года
Куда представляется: в депозитарий финансовой отчетности в электронном формате посредством программного обеспечения
Срок представления: ежегодно не позднее 31 августа года, следующего за отчетным
Примечание: пояснение по заполнению отчета приведено в приложении к форме, предназначенной для сбора административных данных "Отчет о движении денежных средств (прямой метод)"
Наименование организации: АО "Институт развития электроэнергетики и энергосбережения (Казахэнергоэкспертиза)"

за год, заканчивающийся 31 декабря 2021 года

(в тысячах тенге)

Наименование показателей	Код строки	**На конец отчетного периода**	**На начало отчетного периода**
I. Движение денежных средств от операционной деятельности			
1. Поступление денежных средств, всего (сумма строк с 011 по 016)	010	**508 833**	**508 317**
в том числе:			
реализация товаров и услуг	011	481 302	487 411
прочая выручка	012		
авансы, полученные от покупателей, заказчиков	013		
поступления по договорам страхования	014		
полученные вознаграждения	015		
прочие поступления	016	27 531	20 906
2. Выбытие денежных средств, всего (сумма строк с 021 по 027)	020	**468 334**	**487 460**
в том числе:			
платежи поставщикам за товары и услуги	021	56 903	64 120
авансы, выданные поставщикам товаров и услуг	022		
выплаты по оплате труда	023	270 988	261 409
выплата вознаграждения	024		
выплаты по договорам страхования	025		
подоходный налог и другие платежи в бюджет	026	132 178	155 680
прочие выплаты	027	8 265	6 251
3. **Чистая сумма денежных средств от операционной деятельности (строка 010 – строка 020)**	030	**40 499**	**20 857**
II. Движение денежных средств от инвестиционной деятельности			
1. Поступление денежных средств, всего (сумма строк с 041 по 052)	040	**0**	**1 548**
в том числе:			
реализация основных средств	041		
реализация нематериальных активов	042		
реализация других долгосрочных активов	043		
реализация долевых инструментов других организаций (кроме дочерних) и долей участия в совместном предпринимательстве	044		
реализация долговых инструментов других организаций	045		

ТОО "ARIP Consulting group"
БИН 200 140 009 942
Для аудиторских отчётов

возмещение при потере контроля над дочерними организациями	046		
изъятие денежных вкладов	047		
реализация прочих финансовых активов	048		
фьючерсные и форвардные контракты, опционы и свопы	049		
полученные дивиденды	050		
полученные вознаграждения	051		
прочие поступления	052		1 548
2. Выбытие денежных средств, всего (сумма строк с 061 по 073)	060		**294**
в том числе:			
приобретение основных средств	061		
приобретение нематериальных активов	062		
приобретение других долгосрочных активов	063		
приобретение долевых инструментов других организаций (кроме дочерних) и долей участия в совместном предпринимательстве	064		
приобретение долговых инструментов других организаций	065		
приобретение контроля над дочерними организациями	066		
размещение денежных вкладов	067		
выплата вознаграждения	068		
приобретение прочих финансовых активов	069		
предоставление займов	070		
фьючерсные и форвардные контракты, опционы и свопы	071		
инвестиции в ассоциированные и дочерние организации	072		
прочие выплаты	073		294
3. Чистая сумма денежных средств от инвестиционной деятельности (строка 040 – строка 060)	**080**		**1 254**
III. Движение денежных средств от финансовой деятельности			
1. Поступление денежных средств, всего (сумма строк с 091 по 094)	**090**	**1 687 784**	**803 197**
в том числе:			
эмиссия акций и других финансовых инструментов	091		
получение займов	092		
полученные вознаграждения	093		
прочие поступления	094	1 687 784	803 197
2. Выбытие денежных средств, всего (сумма строк с 101 по 105)	**100**	**1 818 348**	**648 310**
в том числе:			
погашение займов	101		
выплата вознаграждения	102		
выплата дивидендов	103	18 163	
выплаты собственникам по акциям организации	104		
прочие выбытия	105	1 800 185	648 310
3. **Чистая сумма денежных средств от финансовой деятельности (строка 090 – строка 100)**	110	**(130 564)**	**154 887**
4. Влияние обменных курсов валют к тенге	120	(12 166)	
5. Влияние изменения балансовой стоимости денежных средств и их эквивалентов	130		
6. Увеличение +/- уменьшение денежных средств (строка 030 +/- строка 080 +/- строка 110 +/- строка 120 +/- строка 130)	140	**(102 232)**	**176 998**
7. Денежные средства и их эквиваленты на начало отчетного периода	150	**568 853**	**391 855**
8. Денежные средства и их эквиваленты на конец отчетного периода	160	**466 622**	**568 853**

Руководитель _____ **Смагулов Б.А.**

Главный бухгалтер _____ **Сапарова У.Р.**

Место печати

ТОО "ARIP Consulting group"
БИН 200 140 009 942
Для аудиторских отчётов

Приложение 5
к приказу Первого заместителя Премьер-Министра
Республики Казахстан
от 01 июля 2019 года № 665

Приложение 6
к приказу Министра финансов
Республики Казахстан
от 28 июня 2017 года №404

Отчет об изменениях в капитале

отчетный период 2021г.

Индекс: № - 5-ИК

Периодичность: годовая

Представляют: организации публичного интереса по результатам финансового года

Куда представляется: в депозитарий финансовой отчетности в электронном формате посредством программного обеспечения

Срок представления: ежегодно не позднее 31 августа года, следующего за отчетным

Примечание: пояснение по заполнению отчета приведено в приложении к форме, предназначенной для сбора административных данных "Отчет об изменениях в капитале"

Наименование организации: АО "Институт развития электроэнергетики и энергосбережения (Казахэнергоэкспертиза)"

за год, заканчивающийся 31 декабря 2021 года

(в тысячах тенге)

Наименование компонентов	Код строки	Капитал, относимый на собственников						Доля неконтролирующих собственников	Итого капитал
		Уставный (акционерный) капитал	Эмиссионный доход	Выкупленные собственные долевые инструменты	Компоненты прочего совокупного дохода	Нераспределенная прибыль	Прочий капитал		
Сальдо на 1 января предыдущего года	010	**69 069**			**8 343**	**366 034**			**443 446**
Изменение в учетной политике	011								
Пересчитанное сальдо (строка 010 +/- строка 011)	100	69 069			8 343	366 034			443 446
Общий совокупный доход, всего (строка 210 + строка 220):	200					**25 947**			**25 947**
Прибыль (убыток) за год	210					25 947			25 947
Прочий совокупный доход, всего (сумма строк с 221 по 229):	220								
в том числе:									
переоценка долговых финансовых инструментов, оцениваемых по справедливой стоимости через прочий совокупный доход (за минусом налогового эффекта)	221								
переоценка долевых финансовых инструментов, оцениваемых по справедливой стоимости через прочий совокупный доход (за минусом налогового эффекта)	222								
переоценка основных средств и нематериальных активов (за минусом налогового эффекта)	223								

ТОО "ARIP Consulting group"
БИН 200 140 009 942
Для аудиторских отчётов

доля в прочем совокупном доходе (убытке) ассоциированных организаций и совместной деятельности, учитываемых по методу долевого участия	224								
актуарные прибыли (убытки) по пенсионным обязательствам	225								
эффект изменения в ставке подоходного налога на отсроченный налог	226								
хеджирование денежных потоков (за минусом налогового эффекта)	227								
хеджирование чистых инвестиций в зарубежные операции	228								
курсовая разница по инвестициям в зарубежные организации	229								
Операции с собственниками, всего (сумма строк с 310 по 318):	300					**(1 571)**			**(1 571)**
в том числе:									
Вознаграждения работников акциями:	310								
в том числе:									
стоимость услуг работников									
выпуск акций по схеме вознаграждения работников акциями									
налоговая выгода в отношении схемы вознаграждения работников акциями									
Взносы собственников	311								
Выпуск собственных долевых инструментов (акций)	312								
Выпуск долевых инструментов, связанный с объединением бизнеса	313								
Долевой компонент конвертируемых инструментов (за минусом налогового эффекта)	314								
Выплата дивидендов	315					(1 571)			(1 571)
Прочие распределения в пользу собственников	316								
Прочие операции с собственниками	317								
Изменения в доле участия в дочерних организациях, не приводящей к потере контроля	318								
Прочие операции	319					(1 760)			(1 760)
Сальдо на 1 января отчетного года (строка 100 + строка 200 + строка 300+строка 319)	400	**69 069**			**8 343**	**388 650**			**466 062**
Изменение в учетной политике	401				(1 163)	1 163			
Пересчитанное сальдо (строка 400 +/- строка 401)	500	**69 069**			**7 180**	**389 813**			**466 062**
Общий совокупный доход, всего (строка 610 + строка 620):	600					**4 899**			**4 899**
Прибыль (убыток) за год	610					4 899			4 899
Прочий совокупный доход, всего (сумма строк с 621 по 629):	620								
в том числе:									
переоценка долговых финансовых инструментов, оцениваемых по справедливой стоимости через прочий совокупный доход (за минусом налогового эффекта)	621								
переоценка долевых финансовых	622								

ТОО "ARIP Consulting group"
БИН 200 140 009 942
Для аудиторских отчётов

инструментов, оцениваемых по справедливой стоимости через прочий совокупный доход (за минусом налогового эффекта)									
переоценка основных средств и нематериальных активов (за минусом налогового эффекта)	623								
доля в прочем совокупном доходе (убытке) ассоциированных организаций и совместной деятельности, учитываемых по методу долевого участия	624								
актуарные прибыли (убытки) по пенсионным обязательствам	625								
эффект изменения в ставке подоходного налога на отсроченный налог	626								
хеджирование денежных потоков (за минусом налогового эффекта)	627								
хеджирование чистых инвестиций в зарубежные операции	628								
курсовая разница по инвестициям в зарубежные организации	629								
Операции с собственниками всего (сумма строк с 710 по 718)	700					**(18 164)**			**(18 164)**
в том числе:									
Вознаграждения работников акциями	710								
в том числе:									
стоимость услуг работников									
выпуск акций по схеме вознаграждения работников акциями									
налоговая выгода в отношении схемы вознаграждения работников акциями									
Взносы собственников	711								
Выпуск собственных долевых инструментов (акций)	712								
Выпуск долевых инструментов связанный с объединением бизнеса	713								
Долевой компонент конвертируемых инструментов (за минусом налогового эффекта)	714								
Выплата дивидендов	715					(18 164)			(18 164)
Прочие распределения в пользу собственников	716								
Прочие операции с собственниками	717								
Изменения в доле участия в дочерних организациях, не приводящей к потере контроля	718								
Прочие операции	719					6			6
Сальдо на 31 декабря отчетного года (строка 500 + строка 600 + строка 700 + строка 719)	800	**69 069**			**7 180**	**376 554**			**452 803**

Руководитель _____ **Смагулов Б.А.**

Главный бухгалтер _____ **Сапарова У.Р.**

Место печати

ТОО "ARIP Consulting group"
БИН 200 140 009 942
Для аудиторских отчётов

ПРИМЕЧАНИЯ К ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ ЗА ГОД, ЗАКОНЧИВШИЙСЯ 31 ДЕКАБРЯ 2021 года

1. Общие сведения

АО "Институт развития электроэнергетики и энергосбережения (Казахэнергоэкспертиза)" (далее-Общество) было создано на основании постановления Правительства Республики Казахстан № 91 от 23 января 2002 года «О реорганизации Республиканского государственного предприятия «Госэнергоэкспертиза» Комитета по государственному энергетическому надзору Министерства энергетики и минеральных ресурсов Республики Казахстан», далее Общество переименовано в АО «Институт развития электроэнергетики и энергосбережения (Казахэнергоэкспертиза)» в соответствии с Постановлением Правительства Республики Казахстан от 30 ноября 2013 года № 1294 «О некоторых вопросах акционерного общества «Казахэнергоэкспертиза» и в соответствии с Законом Республики Казахстан «Об акционерных обществах» в форме акционерного общества со 100-процентным участием государства в уставном капитале Общества.

«Институт развития электроэнергетики и энергосбережения (Казахэнергоэкспертиза)» является правопреемником всех прав и обязательств ЗАО «Казахэнергоэкспертиза».

Общество является юридическим лицом и осуществляет свою деятельность в соответствии с Уставом. Объявленный уставный капитал Общества составляет 69 069 тыс. тенге, разделенный на 690 690 (шестьсот девяносто тысяч шестьсот девяносто) простых именных акций, номинальной стоимостью 100 (сто) тенге.

Общество зарегистрировано в Управлении Юстиции Алматинского района Департамента юстиции г.Нур-Султан Министерства Юстиции Республики Казахстан. Свидетельство о государственной перерегистрации юридического лица № б/н от 31.01.2014года.

Общество имеет самостоятельный баланс, расчетные и валютные счета в банках, печать с указанием своего наименования на государственном и русском языках.

Деятельность предприятия:

В соответствии с Уставом, предметом деятельности предприятия является оказание услуг и реализация программ в области энергетики.

Целью деятельности является: получение дохода.

Виды деятельности:

1) участие в разработке и реализации программ в области электроэнергетики, энергосбережения и повышения энергоэффективности;
2) участие в разработке и реализации программ по возобновляемым источникам энергии;
3) формирование и ведение государственного энергетического реестра;
4) проведение энергетической экспертизы по 1-категории (в том числе в области энергосбережения и повышения энергоэффективности);
5) оказание информационных, аналитических и консультационных услуг в рамках реализации карты энергоэффективности;
6) проведение анализа заключений энергоаудитов.
7) выдача экспертных заключений и рекомендаций в области энергосбережения и повышения энергоэффективности;
8) формирование и ведение карты энергоэффективности;
9) сотрудничество с международными организациями с целью привлечения информационных, образовательных и финансовых ресурсов для стимулирования развития энергосбережения;
10) проведение курсов повышения профессиональной квалификации в области энергосбережения и повышения энергоэффективности;
11) оказание информационных, аналитических и консультационных услуг в области энергосбережения и повышения энергоэффективности;
12) проведение оценки и анализа эффективности мероприятий по энергосбережению и повышению энергоэффективности, осуществляемых субъектами Государственного энергетического реестра.

ТОО "ARIP Consulting group"
БИН 200 140 009 942
Для аудиторских отчётов

Единственным акционером Общества является Правительство Республики Казахстан в лице ГУ Комитет государственного имущества и приватизации Министерства финансов Республики Казахстан. Государственным органом, осуществляющим право владения и пользования 100% (сто процентным) государственным пакетом акций Общества, на основании акта приема-передачи в соответствии с постановлением Правительства Республики Казахстан от 27 мая 1999 года №659, является Комитет индустриального развития Министерства индустрии и инфраструктурного развития Республики Казахстан, который является уполномоченным органом соответствующей отрасли и представляет интересы государства как акционера по вопросам, отнесенным к компетенции Единственного акционера. Права владения и пользования государственным пакетом акций принадлежат Государственному учреждению «Министерство индустрии и инфраструктурного развития Республики Казахстан».

Общество в своей деятельности руководствуется:
- Конституцией Республики Казахстан;
- Гражданским кодекса Республики Казахстан;
- Предпринимательским кодексом Республики Казахстан;
- Законом Республики Казахстан «Об акционерных обществах»;
- иными нормативными правовыми актами Республики Казахстан;
- Уставом Общества.

Органами Общества являются:
1) высший орган – Единственный акционер;
2) орган управления – Совет директоров;
3) исполнительный орган – Правление;
4) орган, осуществляющий контроль за финансово-хозяйственной деятельностью общества – служба внутреннего аудита.

Согласно статье 8 Закона Республики Казахстан «О бухгалтерском учете и финансовой отчетности» от 28 февраля 2007 года № 234-III, руководство может в зависимости от объема учетной работы:
1) учредить бухгалтерскую службу как структурное подразделение, возглавляемое главным бухгалтером;
2) ввести в штат должность главного бухгалтера.

Руководителем бухгалтерской службы (главным бухгалтером) является главный бухгалтер или другое должностное лицо, обеспечивающее ведение бухгалтерского учета, составление и представление финансовой отчетности, формирование учетной политики.

Система бухгалтерского учета и внутреннего контроля

Бухгалтерский учет в Обществе ведется в соответствии со следующими нормативными документами:
- Законом Республики Казахстан «О бухгалтерском учете и финансовой отчетности» от 28 февраля 2007 года № 234 - III;
- Международными стандартами финансовой отчетности (МСФО);
- Типовым планом счетов бухгалтерского учета, утвержденным Приказом Министра финансов Республики Казахстан от 23 мая 2007г. № 185;
- Правилами ведения бухгалтерского учета, утвержденными Приказом Министра финансов Республики Казахстан от 31 марта 2015 года № 241;
- Учетной политикой Общества;
- рабочим ланом счетов бухгалтерского учета Общества;
- методическими рекомендациями, инструкциями и другими нормативными актами по организации бухгалтерского учета, разработанными и утвержденными уполномоченными органами.

Целью бухгалтерского учета и финансовой отчетности Общества является обеспечение заинтересованных лиц полной и достоверной информацией о финансовом положении, результатах деятельности и изменениях в финансовом положении Общества.

ТОО "ARIP Consulting group"
БИН 200 140 009 942
Для аудиторских отчётов

Принципами ведения бухгалтерского учета и составления финансовой отчетности в Обществе являются:

– начисление – согласно которому, результаты операций и прочих событий признаются, когда они возникают и отражаются в учетных записях и включаются в финансовую отчетность тех периодов, к которым они относятся;

– непрерывность – финансовая отчетность составляется на основе допущения, что Общество функционирует непрерывно и будет вести операции в обозримом будущем.

Основными качественными характеристиками финансовой отчетности Общества являются понятность, уместность, надежность и сопоставимость.

Общество должно вносить изменения в учетную политику, только если данное изменение:

1) требуется каким-либо МСФО;

2) приведет к тому, что финансовая отчетность будет содержать надежную и более уместную информацию о влиянии операций, прочих событий или условий на финансовое положение, финансовые результаты или денежные потоки организации.

Потенциальные ошибки в финансовой отчетности текущего периода, обнаруженные в том же периоде, исправляются до одобрения финансовой отчетности к выпуску. Если существенные ошибки остаются необнаруженными до наступления последующего периода, такие ошибки предыдущих периодов исправляются путем пересчета сравнительной информации, представленной в финансовой отчетности за данный последующий период.

Первичные бухгалтерские документы и организация документооборота

Бухгалтерская документация включает в себя первичные документы, регистры бухгалтерского учета, финансовую отчетность и учетную политику.

Бухгалтерские записи производятся на основании первичных документов.

Первичные документы должны быть составлены в момент совершения операции или события либо непосредственно после их окончания.

Формы первичных учетных документов утверждены приказом Министра финансов Республики Казахстан от 20 декабря 2012 года № 562.

Первичные документы как на бумажных, так и на электронных носителях, формы которых или требования к которым не утверждены, Общество разрабатывает самостоятельно либо применяют формы или требования, утвержденные в соответствии с законодательством Республики Казахстан, или применяют к учету формы, представленные физическими лицами - нерезидентами или юридическими лицами - нерезидентами, не зарегистрированными на территории Республики Казахстан, которые должны содержать следующие обязательные реквизиты:

1) наименование документа (формы);

2) дату составления;

3) наименование организации или фамилию и инициалы индивидуального предпринимателя, от имени которых составлен документ;

4) содержание операции или события;

5) единицы измерения операции или события (в количественном и стоимостном выражении);

6) наименование должностей, фамилии, инициалы и подписи лиц, ответственных за совершение операции (подтверждение события) и правильность ее (его) оформления;

7) идентификационный номер.

Согласно ст.12 Закона Республики Казахстан «О бухгалтерском учете и финансовой отчетности», содержание первичных документов и регистров бухгалтерского учета является информацией, составляющей коммерческую тайну, доступ к которой предоставляется лишь лицам, которые имеют разрешение руководства, а также должностным лицам в соответствии с законами Республики Казахстан.

Руководство определяет лиц, имеющих право подписи бухгалтерских документов.

Общество обязано хранить первичные документы, регистры бухгалтерского учета на бумажных и (или) электронных носителях, финансовую отчетность, учетную политику, программы электронной

ТОО "ARIP Consulting group"
БИН 200 140 009 942
Для аудиторских отчётов

обработки учетных данных в течение периода, установленного законодательством Республики Казахстан.

Ответственными лицами Общества за финансовую отчетность являются:
Руководитель – Председатель Правления Смагулов Бауржан Амиржанович;
Главный бухгалтер – Сапарова Улболсын Рахмановна

2. Основы подготовки финансовой отчетности

Настоящая финансовая отчетность подготовлена в соответствии с Международными стандартами финансовой отчетности (далее – МСФО).
Данная финансовая отчетность Общества отражает конкретные принципы, основы, общепринятые условия, правила и практические подходы, применяемые Обществом при подготовке и представлении финансовой отчетности в соответствии с требованиями законодательства Республики Казахстан о бухгалтерском учете и финансовой отчетности, МСФО.
Общество ведет учет в функциональной валюте. Функциональной валютой Общества является казахстанский тенге (далее «тенге» или «казахстанский тенге»), которая наиболее правдиво отражает экономические последствия операций. Настоящая финансовая отчетность представлена в тысячах тенге.
Основные принципы, лежащие в основе финансовой отчетности – это принцип начисления и принцип непрерывности деятельности.
Финансовая отчетность Общества подготовлена по принципу начисления за исключением отчета о движении денежных средств. Учет по методу начисления отражает последствия операций, а также прочих событий и обстоятельств, на экономические ресурсы Общества и предъявленные к ней требования в тех периодах, в которых данные последствия имеют место быть, даже если являющиеся их следствием денежные поступления и выплаты происходят в другом периоде.
Финансовая отчетность составлена на основании допущения о том, что Общество осуществляет свою деятельность непрерывно и продолжит осуществлять ее в обозримом будущем. Общество не имеет ни намерения, ни необходимости прекратить свое существование или существенно сократить объем своей деятельности. Общество учитывает всю имеющуюся информацию на обозримое будущее, охватывающее двенадцать месяцев с отчетной даты, но не ограничивается этим сроком.
Подготовка финансовой отчетности в соответствии с МСФО предполагает использование руководством Общества оценок и предположений, которые оказывают влияние на приводимые в отчетности суммы активов и обязательств, доходов и расходов и раскрытие условных активов и обязательств. В силу неопределенности, присущей таким оценкам, фактические результаты, отраженные в будущих отчетных периодах, могут основываться на суммах, отличающихся от данных оценок.
Подготовка финансовой отчетности в соответствии с МСФО предполагает использование руководством Общества оценок и предположений, которые оказывают влияние на приводимые в отчетности суммы активов и обязательств, раскрытие условных активов и обязательств на дату финансовой отчетности и приводимые в отчетности активы, обязательства, доходы и расходы, а также раскрытие условных активов и обязательств в течение отчетного периода. Наиболее существенные оценки рассмотрены ниже.
Критические суждения также используются при учете определенных статей, таких как оценка финансовых инструментов, резервов по сомнительным долгам, износа и амортизации, обесценения долгосрочных активов, налогов и условных обязательств. В процессе применения учетной политики руководство приняло следующие суждения, которые оказали существенное влияние на суммы, отраженные в финансовой отчетности (кроме вопросов, касающихся оценок, которые рассматриваются ниже).
Сроки полезной службы основных средств
Общество должно рассматривать сроки полезной службы основных средств на конец каждого отчетного периода и, если ожидаемые результаты отличаются от предыдущих оценок, учитывать изменения как изменения в учетных оценках в соответствии с IAS 8 «Учетная политика, изменения в расчетных бухгалтерских оценках и ошибки».

Обесценение активов

ТОО "ARIP Consulting group"
БИН 200 140 009 942
Для аудиторских отчётов

На каждую отчетную дату Общество оценивает наличие любых признаков, указывающих на возможное обесценение активов. В случае выявления любого такого признака Общество осуществляет оценку возмещаемой стоимости активов, что требует оценки потребительской стоимости актива. При оценке потребительской стоимости Общество оценивает будущие потоки денежных средств от использования актива.

Условные активы и обязательства
Характер условных активов и обязательств предполагает, что они будут реализованы только при возникновении или отсутствии одного, или более будущих событий. Оценка таких условных активов и обязательств неотъемлемо связана с применением значительной доли субъективного суждения и оценок результатов будущих событий.

Налогообложение
Общество является объектом налогообложения в Республике Казахстан. Определение суммы налогов к уплате является предметом субъективного суждения в связи с непоследовательным применением, толкованием и исполнением налогового законодательства. Общество признает обязательства по налогам, которые могут возникнуть в результате налоговых проверок, на основе оценки потенциальных дополнительных налоговых обязательств. В случае если итоговый результат подобных вопросов будет отличаться от отраженных сумм, данная разница может оказать влияние на суммы подоходного налога, налоги кроме подоходного налога и резервы по отсроченным налогам в том периоде, в котором она будет выявлена.

Общество использует субъективные суждения в классификации между временными и постоянными разницами, между текущими суммами активов и обязательств, представленными в финансовой отчетности, и отчетах, подготовленных для целей налогового учета.

3. Основные принципы учетной политики

Денежные средства и их эквиваленты

Денежные средства включают денежные средства на банковских счетах и депозиты до востребования.
Классификация денежных средств и их эквивалентов в Обществе включает:

1) денежные средства на расчетных счетах в тенге: используются для отражения информации о наличии и движении денежных средств в тенге на текущих счетах Общества;
2) денежные средства на валютных счетах: используются для отражения информации о наличии и движении денежных средств в иностранной валюте на текущих счетах Общества;
3) денежные средства на депозитных счетах в тенге: используются для отражения информации о наличии и движении средств в тенге на депозитных счетах;
4) денежные средства на депозитных счетах в иностранной валюте: используются для отражения информации о наличии и движении средств в иностранной валюте на депозитных счетах;
5) прочие.

Эквиваленты денежных средств предназначены для урегулирования краткосрочных денежных обязательств, а не для инвестирования или иных целей.
Общество раскрывает вместе с комментариями сумму значительных остатков денежных средств и их эквивалентов, имеющихся у Общества, но недоступных для использования.
Порядок осуществления платежей в Обществе, а также последующего контроля за отправкой денежных средств с расчетных счетов Общества и конвертацией валют осуществления платежей с расчетных счетов Общества определен Правилами движения денежных средств Общества.

Суммы денежных средств и их эквивалентов, ограниченные для использования в течение срока менее двенадцати месяцев после даты отчета о финансовом положении, отражаются в составе краткосрочных активов.

Операции в иностранной валюте подлежат отражению в учете по рыночному курсу на дату совершения операции.

ТОО "ARIP Consulting group"
БИН 200 140 009 942
Для аудиторских отчётов

Остатки по счетам в иностранной валюте подлежат переоценке по рыночному курсу на дату составления отчетности.

В отчете о движении денежных средств денежные потоки за период классифицируются как потоки от операционной, инвестиционной и финансовой деятельности.
Общество представляет денежные потоки от операционной деятельности, используя прямой метод, в соответствии с которым раскрывается информация об основных видах валовых денежных поступлений и выплат.
Общество раскрывает компоненты денежных средств и их эквивалентов и представляет сверку сумм, содержащихся в отчете о движении денежных средств, с аналогичными статьями, представленными в отчете о финансовом положении.
Денежные и приравненные к ним средства являются финансовым активом Общества.
Общество признает финансовый актив в своем отчете о финансовом положении тогда и только тогда, когда Общество становится стороной по договору, определяющему условия соответствующего инструмента.

Когда Общество впервые признает финансовый актив, оно должно классифицировать финансовые активы как оцениваемые впоследствии по амортизированной стоимости, справедливой стоимости через прочий совокупный доход или справедливой стоимости через прибыль или убыток, исходя из:

1) бизнес-модели, используемой Обществом для управления финансовыми активами, и
2) характеристик финансового актива, связанных с предусмотренными договором денежными потоками.

Финансовый актив должен оцениваться по амортизированной стоимости, если выполняются оба следующих условия:

1) финансовый актив удерживается в рамках бизнес-модели, целью которой является удержание финансовых активов для получения предусмотренных договором денежных потоков, и
2) договорные условия финансового актива обусловливают получение в указанные даты денежных потоков, являющихся исключительно платежами в счет основной суммы долга и процентов на непогашенную часть основной суммы долга.

Финансовый актив должен оцениваться по справедливой стоимости через прочий совокупный доход, если выполняются оба следующих условия:

1) финансовый актив удерживается в рамках бизнес-модели, цель которой достигается как путем получения предусмотренных договором денежных потоков, так и путем продажи финансовых активов, и
2) договорные условия финансового актива обусловливают получение в указанные даты денежных потоков, являющихся исключительно платежами в счет основной суммы долга и процентов на непогашенную часть основной суммы долга.

Финансовый актив должен оцениваться по справедливой стоимости через прибыль или убыток, за исключением случаев, когда он оценивается по амортизированной стоимости или по справедливой стоимости через прочий совокупный доход.

После первоначального признания Общество должно оценивать финансовый актив по:

1) амортизированной стоимости;
2) справедливой стоимости через прочий совокупный доход; или
3) справедливой стоимости через прибыль или убыток.

Общество прекращает признание финансового актива тогда и только тогда, когда:

1) истекает срок действия предусмотренных договором прав на денежные потоки от этого финансового актива;
2) Общество передает этот финансовый актив, и данная передача соответствует требованиям для прекращения признания.

Запасы

ТОО "ARIP Consulting group"
БИН 200 140 009 942
Для аудиторских отчётов

Порядок учета запасов, указания по определению первоначальной стоимости и ее последующему признанию в качестве расходов, включая любое списание до чистой возможной цены продажи, установлены в Обществе в соответствии с МСФО (IAS) 2 «Запасы».
Запасы – это активы, находящиеся в виде сырья или материалов, которые будут потребляться в процессе

Все запасы в Обществе оцениваются по методу ФИФО.

Запасы отражаются в учете в качестве актива только при наличии следующих критериев признания:
1) при наличии вероятности получения экономической выгоды по данному активу в будущем;
2) при возможности оценки фактических затрат на приобретение или производство актива.

Общество оценивает запасы по наименьшей из двух величин: фактической себестоимости и возможной чистой цене реализации.
Фактическая себестоимость запасов включает все фактические затраты на приобретение, затраты на переработку и прочие затраты, понесенные с целью приведения запасов к настоящему состоянию и местонахождению.

Затраты на приобретение запасов включают цену покупки, импортные пошлины, акцизы и прочие невозмещаемые налоги, транспортные, транспортно-экспедиторские и другие расходы, непосредственно относимые на приобретение готовой продукции, материалов и услуг. Полученные торговые скидки, возвраты и прочие аналогичные статьи вычитаются при определении затрат на приобретение.

При списании и реализации на сторону оценка выбывших запасов и конечного сальдо производится по методу средневзвешенной стоимости. Сумма любых списаний до чистой стоимости реализации и все потери запасов признаются как расход в течение того отчетного периода, в который произошло списание.

Финансовая отчетность Общества раскрывает:
1) принципы учетной политики, принятые для оценки запасов;
2) общую балансовую стоимость запасов и балансовую стоимость запасов по видам;
3) величину запасов, признанную в качестве расхода в течение отчетного периода.

Основные средства

Порядок учета основных средств в Обществе установлен в соответствии с МСФО (IAS) 16 «Основные средства».

Для целей составления финансовой отчетности Общество применяет следующую классификацию основных средств по группам:
- здания и сооружения;
- машины и оборудование;
- офисное оборудование и оргтехника
- транспортные средства
- прочие основные средства

В зависимости от характера участия в процессе производства основные средства подразделяются на производственные и административные.
По принадлежности основные средства подразделяются на собственные и арендованные.

Объект основных средств признается как актив, если только удовлетворяет следующим условиям (критериям признания):
1) представляется вероятным, что Общество получит связанные с данным объектом будущие экономические выгоды;
2) затраты на приобретение данного объекта могут быть надежно оценены;

ТОО "ARIP Consulting group"
БИН 200 140 009 942
Для аудиторских отчётов

Объект основных средств, удовлетворяющий критериям признания в качестве актива, оценивается по первоначальной стоимости. Необходимым условием для включения любых затрат в первоначальную стоимость является их непосредственная связь с приобретением объекта или доведением его до рабочего состояния и месторасположения.

Основные средства, полученные на безвозмездной основе, оцениваются по справедливой стоимости полученного актива на дату признания в бухгалтерском учете, определенной экспертным путем.

Первоначальная стоимость объекта основных средств, полученных в качестве вклада в уставный капитал, определяется исходя из его справедливой стоимости, определенной экспертом на дату внесения вклада.

Первоначальной стоимостью объекта основных средств, приобретенного в обмен на другой актив, признаётся справедливая стоимость полученного актива, кроме случаев, когда:

– операция обмена не имеет коммерческого содержания;

– справедливая стоимость ни полученного, ни переданного актива, не поддается достоверной оценке.

Затраты, не изменяющие качественные характеристики основных средств, относятся на расходы текущего периода и признаются в прибыли и убытках по мере их несения.

Амортизируемая стоимость объекта основных средств должна быть систематически списана в течение срока полезной службы объекта основных средств через амортизацию.

Обществом для погашения амортизируемой величины актива на протяжении срока его полезного использования применяется метод линейной амортизации.

Амортизация объекта основных средств начинается, когда объект готов к использованию, то есть, когда он находится в нужном месте и приведен в состояние, которое позволяет его использовать по мощности и назначению.

Срок полезной службы и ликвидационная стоимость объекта основных средств могут пересматриваться в конце отчетного периода, и, если ожидания от использования существенно отличаются от предыдущих оценок, сумма изменения должна корректироваться как изменение учетных оценок, амортизационные отчисления за текущий месяц и все последующие месяцы корректируются соответственно.

При подготовке финансовой отчетности Общество применяет следующие сроки полезного использования:

	Срок службы (количество лет)
Земля	не амортизируется
Здания и сооружения	10-100 лет
Машины и оборудование	4- 20 лет
Транспортные средства	4-10 лет
Компьютеры	2,5 года
Копировально-множительная техника	4 года
Мебель	6,7 лет
Оборудование административных помещений	6,7 лет
Прочие основные средства	6,7 лет

В финансовой отчетности Общества раскрывается следующая информация по каждому классу основных средств:

1) базы оценки, используемые для определения валовой балансовой стоимости;

2) применяемые методы амортизации;

3) применяемые сроки полезного использования или нормы амортизации;

4) валовая балансовая стоимость и сумма накопленной амортизации (в совокупности с накопленными убытками от обесценения) на начало и на конец отчетного периода; и

5) сверка балансовой стоимости на дату начала и дату окончания соответствующего периода.

ТОО "ARIP Consulting group"
БИН 200 140 009 942
Для аудиторских отчётов

Нематериальные активы

Порядок учета нематериальных активов в Обществе, порядок оценки балансовой стоимости нематериальных активов и требуемой к раскрытию определенной информации о нематериальных активах, установлен в соответствии с МСФО (IAS) 38 «Нематериальные активы».

В Обществе для принятия к учету актива в качестве нематериального актива необходимо единовременное выполнение следующих условий:

1) идентифицируемость;
2) контроль;
3) будущие экономические выгоды.

Нематериальный актив, удовлетворяющий критериям признания в качестве актива, оценивается по первоначальной стоимости.
Первоначальная стоимость нематериального актива формируется в зависимости от варианта приобретения нематериального актива Обществом.
Основой для учета нематериального актива является срок его полезной службы. Общество оценивает срок полезной службы нематериального актива и определяет, является ли он ограниченным или неограниченным.
Амортизируемая стоимость нематериальных активов с ограниченным сроком использования списывается на систематической основе в течение наилучшей оценки срока полезной службы. Амортизируемая стоимость актива определяется как разница между первоначальной стоимостью и ожидаемой ликвидационной стоимостью.
Общество исходит из предположения, что экономические выгоды от использования нематериальных активов потребляются равномерно в течение срока полезной службы объектов и использует метод линейной амортизации для амортизации нематериальных активов.

Для целей формирования финансовой отчетности Общество использует срок полезной службы.
Объект нематериальных активов исключается из отчета о финансовом положении Общества при его выбытии или в том случае, когда принято решение о прекращении использования актива, и от его выбытия далее не ожидается экономических выгод.
В финансовой отчетности Общество раскрывает следующую информацию по каждому классу нематериальных активов, с разграничением между самостоятельно созданными нематериальными активами и прочими нематериальными активами:

1) является ли срок полезного использования соответствующих активов неопределенным или конечным и, если конечный, срок полезного использования или примененные нормы амортизации;
2) методы амортизации, использованные в отношении нематериальных активов с конечным сроком полезного использования;
3) валовую балансовую стоимость и накопленную амортизацию (объединенную с накопленными убытками от обесценения) на начало и конец соответствующего периода;
4)статью (статьи) отчета о совокупном доходе, в которую (которые) включена амортизация нематериальных активов;
5) сверку балансовой стоимости на начало и конец соответствующего периода.

Учет труда и заработной платы

Правила учета и раскрытия информации о вознаграждениях работникам в Обществе установлены в соответствии с МСФО (IAS) 19 «Вознаграждения работникам».

Вознаграждения работникам в Обществе включают:

1) краткосрочные вознаграждения работникам, выплата которых в полном объеме ожидается до истечения двенадцати месяцев после окончания годового отчетного периода, в котором работники оказали соответствующие услуги;
2) вознаграждения по окончании трудовой деятельности;
3) прочие долгосрочные вознаграждения работникам;
4) выходные пособия.

ТОО "ARIP Consulting group"
БИН 200 140 009 942
Для аудиторских отчётов

Работник может оказывать Обществу услуги на основе полной занятости, частичной занятости, на постоянной, разовой или временной основе.

Если работник оказывает Обществу услуги в течение отчетного периода, Общество должно признать не дисконтированную величину краткосрочных вознаграждений работникам, которая, как ожидается, будет выплачена в обмен на эти услуги:

1) в качестве обязательства (начисленного расхода), после вычета уже выплаченной суммы. Если уже выплаченная сумма превышает не дисконтированную величину выплат, Общество должно признать это превышение в качестве актива (предоплаченного расхода) в той мере, в какой соответствующая предоплата приведет, например, к сокращению будущих платежей или возврату денежных средств;
2) в качестве расхода.

Общество должно оценить ожидаемые затраты на оплату накапливаемого оплачиваемого времени отсутствия как дополнительную сумму, которую оно предполагает выплатить работнику за неиспользованное оплачиваемое время отсутствия, накопленное по состоянию на конец отчетного периода.

Общество признает ожидаемые затраты на участие в прибыли и выплату премий только в случае, если:

1) у Общества есть существующее юридическое либо обусловленное практикой обязательство произвести такие выплаты в результате прошлых событий;
2) обязательство можно надежно оценить.

Существующее обязательство возникает только в том случае, если у Общества нет реалистичной альтернативы выплатам.

Условия оплаты труда, общие правила разработки системы оплаты труда, материального стимулирования и социальной поддержки работников Общества устанавливаются Положением об оплате труда, материальном стимулировании и социальной поддержке работников Общества.

В финансовой отчетности Общество раскрывает информацию о суммах краткосрочных вознаграждений и суммах, признанных в качестве расходов:

1) сумма расходов по фонду оплаты труда за отчетный период;
2) сумма выплаченной заработной платы работникам;
3) сумма задолженности по оплате труда работников на начало и конец отчетного периода.

Учет расчетов с дебиторами

Дебиторская задолженность – это финансовые активы, создаваемые Обществом путем предоставления денежных средств, товаров или услуг непосредственно дебитору.

Существуют следующие виды дебиторской задолженности:

– дебиторская задолженность, возникающая при реализации товаров и предоставлении услуг;
– дебиторская задолженность, возникающая при расчетах с подотчетными лицами;
– налоги, оплаченные авансом;
– авансы, выданные поставщикам;
– прочая дебиторская задолженность.

По срокам погашения дебиторская задолженность Общества делится на краткосрочную, которая, как ожидается, будет оплачена, в течение одного года от отчетной даты; и долгосрочную – задолженность, сроком погашения более одного года.

В финансовой отчетности Общество раскрывает расшифровку дебиторской задолженности по видам и суммам.

Учет обязательств

Кредиторская задолженность – это задолженность Общества перед другими юридическими и физическими лицами (кредиторами), за оказанные услуги, предоставленный в пользование товар или заем.

ТОО "ARIP Consulting group"
БИН 200 140 009 942
Для аудиторских отчётов

С точки зрения МСФО (IAS) 32 «Финансовые инструменты: представление» кредиторская задолженность является финансовым обязательством.

Оценка кредиторской задолженности осуществляется в соответствии с МСФО (IFRS) 9 «Финансовые инструменты».

Финансовое обязательство – обязательство, представляющее собой:

1) предусмотренную договором обязанность:

– передать денежные средства или иной финансовый актив другой организации; или

– обменяться финансовыми активами или финансовыми обязательствами с другой организацией на условиях, потенциально невыгодных для Общества; или

2) договор, расчеты по которому будут или могут быть осуществлены собственными долевыми инструментами Общества и который является:

– непроизводным инструментом, по которому Общество обязано или может стать обязано передать переменное количество своих собственных долевых инструментов; или

– производный инструмент, расчеты по которому будут или могут быть урегулированы иным способом, чем путем обмена фиксированной суммы денежных средств или иного финансового актива на фиксированное количество собственных долевых инструментов Общества.

Когда Общество впервые признает финансовое обязательство, оно классифицирует все финансовые обязательства как оцениваемые впоследствии по амортизированной стоимости, за исключением:

1) финансовых обязательств, оцениваемых по справедливой стоимости через прибыль или убыток. Такие обязательства, включая являющиеся обязательствами производные инструменты, впоследствии оцениваются по справедливой стоимости;

2) финансовых обязательств, которые возникают в том случае, когда передача финансового актива не соответствует требованиям для прекращения признания или, когда применяется принцип учета продолжающегося участия;

3) договоров финансовой гарантии;

4) обязательств по предоставлению займа по процентной ставке ниже рыночной;

5) условного возмещения, признанного приобретателем при объединении бизнесов.

После первоначального признания Общество оценивает финансовое обязательство в соответствии с классификацией.

Общество должно исключить финансовое обязательство (или часть финансового обязательства) из своего отчета о финансовом положении тогда и только тогда, когда оно погашено, т. е. когда предусмотренная договором обязанность исполнена, аннулирована или прекращена по истечении срока.

Разница между балансовой стоимостью погашенного или переданного другой стороне финансового обязательства (или части финансового обязательства) и суммой выплаченного возмещения, включая переданные неденежные активы или принятые на себя обязательства, признается в составе прибыли или убытка.

Налогообложение

Порядок учета налогов на прибыль определяется в Обществе в соответствии с МСФО (IAS) 12 «Налоги на прибыль».

Расход по налогу (доход по налогу) включает в себя расход (доход) по текущему налогу и расход (доход) по отложенному налогу.

Текущий налог – сумма налогов на прибыль, подлежащих уплате в отношении налогооблагаемой прибыли за период, определяемой в соответствии с правилами, установленными налоговыми органами. Неоплаченные суммы текущего налога за текущий и предыдущие периоды признаются в качестве обязательства. Если сумма, которая уже была уплачена в отношении текущего и предыдущих периодов, превышает сумму, подлежащую уплате в отношении этих периодов, то сумма превышения признается в качестве актива.

Отложенное налоговое обязательство признается в отношении всех налогооблагаемых временных разниц.

ТОО "ARIP Consulting group"
БИН 200 140 009 942
Для аудиторских отчётов

Сам факт признания актива предполагает, что возмещение его балансовой стоимости будет иметь форму экономических выгод, которые поступят в Общество в будущих периодах. Если балансовая стоимость актива превышает его налоговую стоимость, то сумма налогооблагаемых экономических выгод будет превышать сумму, которую разрешено будет принять к вычету в налоговых целях. Эта разница представляет собой налогооблагаемую временную разницу, а обязанность по уплате возникающих в результате налогов на прибыль в будущих периодах – отложенное налоговое обязательство. По мере того, как будет происходить возмещение балансовой стоимости актива, указанная налогооблагаемая временная разница будет восстанавливаться, и Общество получит налогооблагаемую прибыль. В результате становится вероятным отток из организации экономических выгод в форме налоговых платежей. Вследствие этого требуется признание всех отложенных налоговых обязательств.
Некоторые временные разницы возникают в том случае, когда доход или расход включается в бухгалтерскую прибыль в одном периоде, а в налогооблагаемую прибыль – в другом периоде.

Само признание обязательства предполагает, что его балансовая стоимость будет погашена в будущих периодах через отток из организации ресурсов, заключающих в себе экономические выгоды. Когда происходит отток ресурсов из организации, возможно, что их стоимость, частично или полностью, будет приниматься к вычету при определении налогооблагаемой прибыли более позднего периода, чем тот, в котором было признано это обязательство. В таких случаях возникает временная разница между балансовой стоимостью обязательства и его налоговой стоимостью. Следовательно, возникает отложенный налоговый актив в отношении налогов на прибыль, которые будут возмещены в будущих периодах, в которых соответствующую часть обязательства можно будет вычесть при определении налогооблагаемой прибыли.
Отложенные налоговые активы и обязательства должны оцениваться по тем ставкам налога, которые применяются в периоде реализации актива или погашения обязательства, исходя из ставок налога и налогового законодательства, действующих на конец отчетного периода.
Отложенный подоходный налог учитывается по методу балансовых обязательств по временным разницам между балансовой стоимостью активов и обязательств для целей финансовой отчетности и налоговой стоимостью этих активов и обязательств, определенной для целей налогообложения.

Текущий и отложенный налоги признаются в качестве дохода или расхода и включаются в состав прибыли или убытка за период.

Пенсионные и прочие обязательства

В соответствии с требованиями законодательства Республики Казахстан Общество осуществляет платежи в размере 10% от заработной платы работников в качестве отчислений в накопительные пенсионные фонды. Эти суммы относятся на расходы в момент их возникновения. Платежи в пенсионные фонды удерживаются из заработной платы работников и включаются в общие расходы по заработной плате в отчете о совокупном доходе. Общество не имеет других обязательств, связанных с пенсионным обеспечением своих работников.

Признание дохода и расхода

Принципы, которые применяет Общество при отражении информации о характере, величине, сроках и неопределенности возникновения выручки и денежных потоков, обусловленных договором с покупателем, установлены в Обществе в соответствии с МСФО (IFRS) 15 «Выручка по договорам с покупателями».

Общество признает выручку для отображения передачи обещанных товаров или услуг покупателю в сумме, отражающей возмещение, право на которое Общество ожидает получить в обмен на такие товары или услуги.

Общество признает выручку, когда Общество выполняет обязанность к исполнению путем передачи обещанного товара или услуги покупателю.

Расходы признаются по мере возникновения и отражаются в финансовой отчетности на основе метода начисления в том периоде, к которому они относятся.

ТОО "ARIP Consulting group"
БИН 200 140 009 942
Для аудиторских отчётов

Расходы включают в себя расходы, необходимые для получения дохода (себестоимость), административные расходы и прочие операционные расходы, возникающие в ходе обычной деятельности Общества.

Общие затраты, являющиеся и административными расходами, и себестоимостью услуг, такие как транспортные и типографские расходы, расходы на интернет, арендная плата, услуги связи, информационные услуги, расходы по налогам, представительские расходы, износ и другие, учитываются путем распределения их в процентном соотношении. Размер соотношения определяется ежегодно внутренними документами Общества.

Раскрытие информации о связанных сторонах

Общество должно раскрывать информацию о связанных сторонах в соответствии с требованиями МСФО (IAS) 24 «Раскрытие информации о связанных сторонах».
Связанная сторона – частное лицо или организация, связанная с Обществом, составляющим свою финансовую отчетность.
Операция со связанной стороной – передача ресурсов, услуг или обязательств между Обществом и связанной с ней стороной, независимо от того, взимается ли при этом плата.
Отношения со связанными сторонами могут влиять на прибыль или убыток и на финансовое положение организации, даже если операции со связанными сторонами не осуществляются. Само наличие таких отношений может быть достаточным для того, чтобы повлиять на операции организации с другими сторонами.
При рассмотрении каждого случая отношений, которые могут оказаться отношениями со связанными сторонами, принимается во внимание сущность таких отношений, а не только их юридическая форма.
Связанными сторонами Общества являются ключевой персонал Общества, а также единственный акционер Общества.

Оценочные и условные обязательства, условные активы

Оценочное обязательство – обязательство с неопределенным сроком исполнения или обязательство неопределенной величины. Оценочные обязательства отличаются от других обязательств наличием неопределенности относительно сроков или величины будущих затрат, требуемых для проведения расчетов.
Условное обязательство:

1) возможная обязанность, которая возникает из прошлых событий и наличие которой будет подтверждено только наступлением или не наступлением одного или нескольких будущих событий, в наступлении которых нет уверенности и которые не полностью находятся под контролем Общества; или

2) существующая обязанность, которая возникает из прошлых событий, но не признается, так как:

– не является вероятным, что для урегулирования обязанности потребуется выбытие ресурсов, содержащих экономические выгоды; или

– величина обязанности не может быть оценена с достаточной степенью надежности.

Общество не признает условные обязательства. Информация об условном обязательстве раскрывается в примечаниях к финансовой отчетности.
Условный актив – возможный актив, который возникает из прошлых событий, и наличие которого будет подтверждено только наступлением или не наступлением одного, или нескольких будущих событий, в наступлении которых нет уверенности и которые не полностью находятся под контролем Общества.

Общество не признает условные активы. Информация об условном активе раскрывается в примечаниях к финансовой отчетности.

События после отчетной даты

В каких случаях Общество корректирует финансовую отчетность с учетом событий после отчетного периода, определяется в соответствии с МСФО (IAS) 10 «События после отчетного периода».

ТОО "ARIP Consulting group"
БИН 200 140 009 942
Для аудиторских отчётов

События после отчетного периода – события, как благоприятные, так и неблагоприятные, которые происходят в период между концом отчетного периода и датой одобрения финансовой отчетности к выпуску. Различают два типа таких событий:

1) события, подтверждающие условия, существовавшие на отчетную дату (корректирующие события после отчетного периода); и

2) события, свидетельствующие о возникших после отчетного периода условиях (не корректирующие события после отчетного периода).

Учет собственного капитала

Капитал в отчете о финансовом положении классифицируется по следующим статьям:

1) Уставный (акционерный) капитал;
2) Компоненты прочего совокупного дохода;
2) Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток).

Объявленный уставный капитал Общества составляет 69 069 тыс. тенге, разделенный на 690 690 (шестьсот девяносто тысяч шестьсот девяносто) простых именных акций, номинальной стоимостью 100 (сто) тенге.

На отчетную дату каких- либо обременений на простые акции Общества не существует.

Органом управления является Комитет индустриального Министерства индустрии и инфраструктурного развития по инвестициям и развитию Республики Казахстан.

Применение новых и пересмотренных Международных стандартов финансовой отчетности и интерпретаций с 01 января 2021 года.

Поправки к МСФО (IFRS) 3 «Определение бизнеса»

В поправках к МСФО (IFRS) 3 «Определение бизнеса» поясняется, что, чтобы считаться бизнесом, интегрированная совокупность видов деятельности и активов должна включать как минимум вклад и принципиально значимый процесс, которые вместе в значительной мере могут способствовать созданию отдачи. Данные поправки не оказали влияние на финансовую отчетность Общества.

Поправки к МСФО (IFRS) 7, МСФО (IFRS) 9, и МСФО (IAS) 39 – «Реформа базовой процентной ставки»

Поправки к МСФО (IFRS) 7, МСФО (IFRS) 9, и МСФО (IAS) 39 «Финансовые инструменты: признание и оценка» предусматривает ряд освобождений, которые применяются ко все отношениям хеджирования, на которые реформа базовой процентной ставки оказывает непосредственное влияние. Реформа базовой процентной ставки оказывает влияние на отношения хеджирования, если в результате ее применения возникают неопределенности в отношении сроков возникновения и/или величины денежных потоков, основанных на базовой процентной ставке, по объекту хеджирования или по инструменту хеджирования. Данные поправки не оказали влияние на финансовую отчетность Общества.

Поправки к МСФО (IAS) 1 и МСФО (IAS) 8 «Определение существенности»

Поправки предлагают новое определение существенности, согласно которому «информация является существенной, если можно обоснованно ожидать, что ее пропуск, искажение или маскировка повлияют на решения основных пользователей финансовой отчетности общего назначения, принимаемые ими на основе данной финансовой отчетности, предоставляющей финансовую информацию о конкретной отчитывающейся организации». В поправках поясняется, что существенность будет зависеть от характера или количественной значимости информации (взятой в отдельности либо в совокупности с другой информацией) в контексте финансовой отчетности, рассматриваемой в целом. Искажение информации является существенным, если можно обоснованно ожидать, что это повлияет на решения основных пользователей финансовой отчетности. Данные поправки не оказали существенного влияния на финансовую отчетность Общества.

«Концептуальные основы представления финансовых отчетов», выпущенные 29 марта 2018 года.

Концептуальные основы не являются стандартом, и не одно из положений Концептуальных основ не имеет преимущественной силы над каким-либо положением или требованием стандарта. Цели Концептуальных основ заключаются в следующем: содействовать Совету по МСФО в разработке стандартов; содействовать составителям финансовых отчетов при разработке положений учетной политики, когда ни один из стандартов не регулирует определенную операцию или другое событие; и

ТОО "ARIP Consulting group"
БИН 200 140 009 942
Для аудиторских отчётов

содействовать всем сторонам в понимании и интерпретации стандартов. Данный документ окажет влияние на организации, которые разрабатывают свою учетную политику в соответствии с положениями Концептуальных основ. Пересмотренная редакция Концептуальных основ содержит несколько новых концепций, обновленные определения активов и обязательств и критерии для их признания, а также поясняет некоторые существенные положения. Пересмотр данного документа не оказал влияние на финансовую отчетность Общества.

Поправки к МСФО (IFRS) 16 – «Уступки по аренде, связанные с пандемией COVID-19».

28 мая 2020 года Совет по МСФО выпустил поправку к МСФО (IFRS) 16 «Аренда» - «Уступки по аренде, связанные с пандемией COVID-19». Данная поправка подразумевает освобождение для арендаторов от применения требований МСФО (IFRS) 16 в части учета модификаций договоров аренды в случае уступок по аренде, которые возникают в качестве прямого следствия пандемии COVID-19. В качестве упрощения практического характера арендатор может принять решение не анализировать, является ли уступка по аренде, предоставленная арендатором в связи с пандемией COVID-19, модификацией договора аренды. Арендатор, который принимает такое решение, должен учитывать любое изменение арендных платежей, обусловленное уступкой по аренде, связанной с пандемией COVID-19, аналогично тому, как это изменение отражалось бы в учете согласно МСФО (IFRS) 16, если бы оно не являлось модификацией договора аренды.

Данная поправка применяется в отношении годовых отчетных периодов, начинающихся 1 июня 2020 года или после этой даты. Допускается досрочное применение. Поправка не оказала влияния на финансовую отчетность Общества.

Поправки к МСФО (IFRS) 9, МСФО (IFRS) 7, МСФО (IFRS) 4 и МСФО (IFRS) 16 «Реформа базовой процентной ставки - Этап 2»

В 2018 году Совет по МСФО добавил в свою повестку проект по рассмотрению последствий реформы для финансовой отчетности. Он выявил две группы вопросов бухгалтерского учета, которые могут иметь последствия для финансовой отчетности. Это были:

• Этап 1: последствия до замены - вопросы, влияющие на финансовую отчетность за период до замены, существующей базовой процентной ставки на альтернативный базовой процентной ставки. • Этап 2: последствия замены - вопросы, которые могут повлиять на финансовую отчетность, когда существующая базовая процентная ставка заменяется альтернативной базовой процентной ставкой.

Совет по МСФО уделил первоочередное внимание вопросам Этапа 1, поскольку они были более срочными, и в сентябре 2019 года Совет выпустил для их решения Реформа базовой процентной ставки, Поправки к МСФО 9 и МСФО 7 (поправки Этана 1)». Поправки Этапа 1 предусматривают ряд временных исключений из применения определенных требований к учету хеджирования как в МСФО (IFRS) 9 «Финансовые инструменты», но также добавили некоторые дополнительные требования к раскрытию информации в МСФО (IFRS) 7 «Финансовые инструменты: раскрытие информации».

В августе 2020 года Совет по МСФО выпустил Этап 2 Реформ базовой процентной ставки, Поправки к МСФО 9, МСФО 7, МСФО 4 и МСФО 16 (поправки Этапа 2). Поправки Этапа 2 предусматривают следующие изменения в отношении финансовых инструментов, которые напрямую требуются Реформой:

• практическое средство при учете изменений в основе определения договорных денежных потоков по финансовым активам и обязательствам, требующее корректировки эффективной процентной ставки

• освобождение от прекращения отношений хеджирования;

• временное освобождение от необходимости выполнять отдельно идентифицируемое требование, когда инструмент базовой процентной ставки определен в качестве хеджирования компонента риска;

• дополнительные раскрытия информации в соответствии с МСФО 7.

Поправки Этапа 2 также затронули МСФО 16 «Аренда» и МСФО 4 «Страховые обязательства». Поправки Этапа 2 вступают в силу для годовых периодов, начинающихся 1 января 2021 года или после этой даты, и досрочное применение разрешено. Поправки не оказали существенного влияния на Общество.

Стандарты, которые были выпущены, но еще не вступили в силу.

Ниже проводятся новые стандарты, поправки и разъяснения, которые были выпущены, но еще не вступили в силу на дату выпуска финансовой отчетности Общества.

МСФО (IFRS) 17 «Договоры страхования»

ТОО "ARIP Consulting group"
БИН 200 140 009 942
Для аудиторских отчётов

В мае 2017 года Совет по МСФО выпустил МСФО (IFRS) 17 «Договоры страхования», новый всеобъемлющий стандарт финансовой отчётности для договоров страхования, который рассматривает вопросы признания и оценки, представления и раскрытия информации. Когда МСФО (IFRS) 17 вступит в силу, он заменит собой МСФО (IFRS) 4 «Договоры страхования», который был выпущен в 2005 году. МСФО (IFRS) 17 применяется ко всем видам договоров страхования (т.е. страхование жизни и страхование, отличное от страхования жизни, прямое страхование и перестрахование) независимо от вида организации, которая выпускает их, а также к определенным гарантиям и финансовым инструментам с условиями дискреционного участия. Имеется несколько исключений из сферы применения. Основная цель МСФО (IFRS) 17 заключается в предоставлении модели учёта договоров страхования, которая является более эффективной и последовательной для страховщиков. В отличие от требований МСФО (IFRS) 4, которые в основном базируются на предыдущих местных учётных политиках, МСФО (IFRS) 17 предоставляет всестороннюю модель учёта договоров страхования, охватывая все уместные аспекты учёта. В основе МСФО (IFRS) 17 лежит общая модель, дополненная следующим:

• определенные модификации для договоров страхования с условиями прямого участия (метод переменного вознаграждения);

• упрощенный подход (подход на основе распределения премии) в основном для краткосрочных договоров.

МСФО (IFRS) 17 вступает в силу в отношении отчётных периодов, начинающихся 1 января 2021 года или после этой даты, при этом требуется представить сравнительную информацию. Допускается досрочное применение при условии, что организация также применяет МСФО (IFRS) 9 и МСФО (IFRS) 15 на дату первого применения МСФО (IFRS) 17 или до нее. Данный стандарт не применим к Обществу.

Поправки к МСФО (IAS) 1 - «Классификация обязательств как краткосрочных или долгосрочных»

В январе 2020 года Совет по МСФО выпустил поправки к пунктам 69-76 МСФО (IAS) 1, в которых поясняются требования в отношении классификации обязательств как краткосрочных или долгосрочных. В поправках разъясняется следующее: • что понимается под правом отсрочить урегулирование обязательств; • право отсрочить урегулирование обязательств должно существовать на конец отчетного периода; • на классификацию обязательств не влияет вероятность того, что организация исполнит свое право отсрочить урегулирование обязательства; • условия обязательства не будут влиять на его классификацию, только если производный инструмент, встроенный в конвертируемое обязательство, сам по себе является долевым инструментом.

Данные поправки вступают в силу в отношении годовых отчетных периодов, начинающихся 1 января 2023 года или после этой даты, и применяются ретроспективно. В настоящее время Общество анализирует возможное влияние данных поправок на текущую классификацию обязательств.

Поправки к МСФО (IFRS) 3 - «Ссылки на Концептуальные основы»

В мае 2020 года Совет по МСФО выпустил поправки к МСФО (IFRS) 3 «Объединения бизнесов» - «Ссылки на концептуальные основы». Цель данных поправок — заменить ссылки на «Концепцию подготовки и представления финансовой отчетности», выпущенную в 1989 году, на ссылки на «Концептуальные основы представления финансовых отчетов», выпущенные в марте 2018 года, без внесения значительных изменений в требования стандарта. Совет также добавил исключение из принципа признания в МСФО (IFRS) 3, чтобы избежать возникновения потенциальных прибылей или убытков «2-го дня», для обязательств и условных обязательств, которые относились бы к сфере применения МСФО (1AS) 37 или Разъяснения КРМФО (IFRIC) 21 «Обязательные платежи», если бы они возникали в рамках отдельных операций. В то же время Совет решил разъяснить существующие требования МСФО (IFRS) 3 в отношении условных активов, на которые замена ссылок на «Концепцию подготовки и представления финансовой отчетности» не окажет влияния.

Данные поправки вступают в силу в отношении годовых отчетных периодов, начинающихся 1 января 2022 года или после этой даты, и применяются перспективно.

Поправки к МСФО (IAS) 16- «Основные средства: поступления до использования по назначению»

В мае 2020 года Совет по МСФО выпустил документ «Основные средства: поступления до использования по назначению», который запрещает организациям вычитать из первоначальной

ТОО "ARIP Consulting group"
БИН 200 140 009 942
Для аудиторских отчётов

стоимости объекта основных средств какие-либо поступления от продажи изделий, произведенных в процессе доставки этого объекта до местоположения и приведения его в состояние, которые требуются для его эксплуатации в соответствии с намерениями руководства. Вместо этого организация признает поступления от продажи таких изделий, а также стоимость производства этих изделий в составе прибыли или убытка.

Данные поправки вступают в силу в отношении годовых отчетных периодов, начинающихся 1 января 2022 года или после этой даты, и должны применяться ретроспективно к тем объектам основных средств, которые стали доступными для использования на дату начала (или после нее) самого раннего из представленных в финансовой отчетности периода, в котором организация впервые применяет данные поправки.

Ожидается, что данные поправки не окажут существенного влияния на Общество.

Поправки к МСФО (IAS) 37 - «Обременительные договоры - затраты на исполнение договора»

В мае 2020 года Совет по МСФО выпустил поправки к МСФО (IAS) 37, в которых разъясняется, какие затраты организация должна учитывать при оценке того, является ли договор обременительным или убыточным.

Поправки предусматривают применение подхода, основанного на «затратах, непосредственно связанных с договором». Затраты, непосредственно связанные с договором на предоставление товаров или услуг, включают как дополнительные затраты на исполнение этого договора, так и распределенные затраты, непосредственно связанные с исполнением договора. Общие и административные затраты не связаны непосредственно с договором и, следовательно, исключаются, кроме случаев, когда они явным образом подлежат возмещению контрагентом по договору.

Данные поправки вступают в силу в отношении годовых отчетных периодов, начинающихся 1 января 2022 года или после этой даты.

Поправка к МСФО (IFRS) 1 «Первое применение Международных стандартов финансовой отчетности» - дочерняя организация, впервые применяющая Международные стандарты финансовой отчетности

В рамках процесса ежегодных усовершенствований МСФО, период 2018-2020 годов, Совет по МСФО выпустил поправку к МСФО (IFRS) 1 «Первое применение Международных стандартов финансовой отчетности». Согласно данной поправке, дочерняя организация, которая решает применить пункт D16(a) МСФО (IFRS) 1, вправе оценивать накопленные курсовые разницы с использованием сумм, отраженных в финансовой отчетности материнской организации, исходя из даты перехода материнской организации на МСФО. Данная поправка также применима к ассоциированным организациям и совместным предприятиям, которые решают применять пункт D 16(a) МСФО (IFRS) 1. Поправка вступает в силу в отношении годовых отчетных периодов, начинающихся 1 января 2022 года или после этой даты. Допускается досрочное применение.

Поправка к МСФО (IFRS) 9 «Финансовые инструменты» - комиссионное вознаграждение при проведении «теста 10%» в случае прекращения признания финансовых обязательств

В рамках процесса ежегодных усовершенствований МСФО, период 2018-2020 годов, Совет по МСФО выпустил поправку к МСФО (IFRS) 9. В поправке поясняются суммы комиссионного вознаграждения, которые организация учитывает при оценке того, являются ли условия нового или модифицированного финансового обязательства существенно отличающимися от условий первоначального финансового обязательства. К таким суммам относятся только те комиссионные вознаграждения, которые были выплачены или получены между определенным кредитором и заемщиком, включая комиссионное вознаграждение, выплаченное или полученное кредитором, или заемщиком от имени другой стороны. Организация должна применять данную поправку в отношении финансовых обязательств, которые были модифицированы или заменены на дату начала (или после нее) годового отчетного периода, в котором организация впервые применяет данную поправку. Данная поправка вступает в силу в отношении годовых отчетных периодов, начинающихся 1 января 2022 года или после этой даты.

Допускается досрочное применение. Ожидается, что данная поправка не окажет существенного влияния на Общество.

4. Денежные средства

ТОО "ARIP Consulting group"
БИН 200 140 009 942
Для аудиторских отчётов

(в тыс. тенге)

Наименование	31.12.2021г.	31.12.2020 г.
Денежные средства на текущих и депозитных банковских счетах:	**466 621**	**568 853**
АО First Heartland Jysan Bank	*30 007*	*50 000*
АО Народный Банк Казахстана	*61 933*	*242 495*
АО Евразийский банк	*80 000*	
АО Bank RBK	*40 006*	
АО АТФБанк		*86 000*
АО Сбепбанк	*80 000*	*50 000*
АО ForteBank	*134 675*	*104 358*
АО БанкЦентрКредит	*40 000*	*36 000*
Денежные средства на текущих счетах в банках, в отношении которых начаты процедур ликвидации:	**164 278**	**164 278**
АО Астана банк	*43 700*	*43 700*
АО Qazaq bank	*120 578*	*120 578*
Оценочный резерв под убытки обесценения ДС	**(164 278)**	**(164 278)**

12 декабря 2018 года вступило в законную силу решение Специализированного межрайонного экономического суда города Алматы от 24 октября 2018 года о принудительной ликвидации АО «Qazaq Banki». Банк признает требования Общества в части указанных денежных средств и включает Общество в шестую очередь реестра требований кредиторов Банка и 09 января 2019 года вступило в законную силу решение Специализированного межрайонного экономического суда г. Алматы от 26 ноября 2018 года о принудительной ликвидации Акционерного общества «Банк Астаны. Банк признает требования Общества в части указанных денежных средств и включает Общество в шестую очередь реестра требований кредиторов Банка.

5. Краткосрочная торговая и прочая дебиторская задолженность, и финансовые активы

(в тыс. тенге)

Наименование	31.12.2021г.	31.12.2020 г.
Задолженность по выплаченной заработной плате	743	113
Прочая краткосрочная задолженность	670	
Краткосрочная задолженность подотчетных лиц		2
Задолженность покупателей и заказчиков		52
Итого	**1 413**	**167**
Краткосрочные финансовые активы: процентные вознаграждения к получению	**5 385**	**10 115**

6. Текущий подоходный налог

(тыс. тенге)

Наименование	31.12.2021г.	31.12.2020г.
Корпоративный подоходный налог	36 152	27 876
Итого	**36 152**	**27 876**

7. Запасы

Учет товарно-материальных запасов осуществляется в соответствии с МСБУ (IAS) 2 «Запасы».

Товарно-материальные запасы учитываются по наименьшей из двух величин: себестоимости и возможной чистой стоимости реализации. Себестоимость товарно-материальных запасов включает затраты на приобретение запасов и затраты связанные с их приобретением. Учет товарно-материальных запасов производится на непрерывной систематической основе. Товарно-материальные запасы списываются по методу ФИФО.

Тестирование остатков ТМЗ на обесценение производится ежегодно на момент составления финансовой отчетности одновременно с проведением инвентаризации. «Резерв по списанию запасов» является контрсчетом к счетам «Запасы». По неликвидным ТМЗ производится обесценение до 100%.

ТОО "ARIP Consulting group"
БИН 200 140 009 942
Для аудиторских отчётов

(тыс. тенге)

Наименование	31.12.2021г.	31.12.2020г.
Сырье и материалы	3 997	4 516
Товары	33 346	33 631
Резерв по списанию товаров	(32 025)	(32 025)
Итого	**5 318**	**6 122**

Изменение запасов Общества в отчетном периоде было следующим:

	2021год (тыс. тенге)
На 01 января	**6 122**
Приобретено	3 021
Израсходовано	3 329
Выбыло по иску	496
На 31 декабря	**5 318**

8. Прочие краткосрочные активы

(тыс. тенге)

Наименование	31.12.2021г.	31.12.2020г.
Краткосрочные авансы выданные	194	333
Расходы будущих периодов	433	312
Прочие налоги и другие обязательные платежи в бюджет	273	547
НДС к возмещению	71 586	47 792
Итого	**72 486**	**48 985**

9. Основные средства

Принцип учета основных средств определяет МСФО (IAS) 16 «Основные средства». Основные средства отражены в учете по первоначальной стоимости за вычетом накопленной амортизации и накопленных убытков от обесценения.

Амортизация основных средств распределяется систематически на протяжении их срока полезного использования с использованием метода равномерного начисления амортизации. Срок эксплуатации и ликвидационная стоимость определяется постоянно-действующей комиссией в момент поступления основного средства на баланс предприятия и указывается в обязательном порядке в акте приема-передачи и утверждается руководителем, которые при необходимости могут пересматриваться.

В отчетном периоде имели место следующие существенные сделки с имуществом:

(тыс. тенге)

	Земля	Здания и сооружения	Машины и оборудование	Транспорт	Прочие активы	ИТОГО
Стоимость на 01 января 2021 г.	**2 880**	**11 675**	**2 004**	**13 680**	**33 408**	**63 647**
Приобретено	-	-		-	15 616	15 616
Выбыло	-	-	-	-	(250)	(250)
Стоимость на 31 декабря 2021 г.	**2 880**	**11 675**	**2 004**	**13 680**	**48 774**	**79 013**
Амортизация на 01 января 2021 г.	**-**	**4 827**	**1 951**	**6 836**	**28 900**	**42 514**
Начислена амортизация		486		2732	2022	5 240
Амортизация при выбытии		-	-	-	(250)	(250)
Амортизация на 31 декабря 2021 г.	**-**	**5 313**	**1 951**	**9 568**	**30 672**	**47 504**
Балансовая стоимость на 01.01.2021	**2 880**	**6 848**	**53**	**6 844**	**4 508**	**21 133**
Балансовая стоимость на 31.12.2021	**2 880**	**6 362**	**53**	**4 112**	**18 102**	**31 509**

ТОО "ARIP Consulting group"
БИН 200 140 009 942
Для аудиторских отчётов

Информация о движении основных средств в предыдущем периоде представлена в следующей таблице:

	Земля	Здания и сооружения	Машины и оборудование	Транспорт	Прочие активы	ИТОГО
Стоимость на 01.01.2020	**2 880**	**15 217**	**3 254**	**13 680**	**33 255**	**68 286**
Приобретено					262	262
Выбыло в отчетном периоде	-	(1991)	-	-	-	(1991)
Стоимость на 31.12.2020	**2 880**	**11 675**	**2 004**	**13 680**	**33 408**	**63 647**
Амортизация на 01.01.2020	**-**	**5 853**	**3 201**	**4 100**	**26 913**	**40 067**
Начислена амортизация		525	-	2736	2096	5357
Амортизация при выбытии		(1551)	(1250)	-	(109)	(2910)
Амортизация на 31.12.2020	**-**	**4 827**	**1 951**	**6 836**	**28 900**	**42 514**
Балансовая стоимость на 01.01.2020	**2 880**	**9 364**	**53**	**9 580**	**6 342**	**28 219**
Балансовая стоимость на 31.12.2020	**2 880**	**6 848**	**53**	**6 844**	**4 508**	**21 133**

Для учета основных средств Общество применяет модель учета по первоначальной стоимости за вычетом накопленного износа и убытков от обесценения.

10. Нематериальные активы

(тыс. тенге)

	2021 год	2020 год
Первоначальная стоимость на начало периода	9 620	10 128
Накопленная амортизация начало периода	(8 765)	(8 799)
Балансовая стоимость на начало периода	**855**	**1 329**
Приобретено в отчетном периоде	-	-
Выбыло в отчетном периоде	-	(509)
Начислена амортизация за период	(425)	(474)
Балансовая стоимость на конец периода	**430**	**855**

Для учета нематериальных активов Общество применяет модель учета по первоначальной стоимости за вычетом накопленного износа и убытков от обесценения.

11. Отложенные налоговые активы

(тыс. тенге)

Наименование	**31.12.2021г.**	**31.12.2020 г.**
Отложенные налоговые активы по корпоративному подоходному налогу	0	20 205
Итого	**0**	**20 205**

12. Краткосрочная торговая и прочая кредиторская задолженность

Включает в себя краткосрочную задолженность поставщикам и подрядчикам.
Сальдо на 31.12.2021 года составляет 8 270,0 тыс. тенге.
Задолженность является текущей, погашается до 10 января следующего года.

ТОО "ARIP Consulting group"
БИН 200 140 009 942
Для аудиторских отчётов

№	Поставщик	Сумма (тыс.тенге)	Дата возникновения
1	ТОО Mabex Trade	3 311	30.12.2021
2	ТОО Аурика	101	30.12.2021
3	АО Казахтелеком	91	30.12.2021
	АО Казпочта	3277	30.12.2021
	ИП Жас Орда	87	30.12.2021
	ИП Compas	95	30.12/2021
	Задолженность перед подотчетными лицами	197	31.12.2021
	прочие	1 111	30.12.2021

13. Краткосрочные оценочные обязательства

Задолженность по краткосрочным гарантийным обязательствам составила 273,0 тыс.тенге.
Задолженность по оплате труда работникам составило 415,0 тыс.тенге

Изменение оценочных обязательств по выплате вознаграждения работникам было следующим:

(тыс. тенге)

	2021 год
Сальдо резерва на 01 января	5 029
Использован резерв в отчетном периоде	5 029
Создание резерва	7 865
Сальдо резерва на 31 декабря	**7 865**

14. Прочие краткосрочные обязательства

(тыс. тенге)

Наименование	**31.12.2021г.**	**31.12.2020г.**
Социальный налог	387	137
Индивидуальный подоходный налог	20	0
Земельный налог	8	8
Налог на транспортные средства	76	76
Налог на имущество	90	117
Прочие налоги и отчисления	48	52
Обязательства по социальному страхованию	8	8
Обязательства по пенсионным отчислениям	98	94
Авансы полученные	1	37
Итого	**736**	**529**

15. Отложенные налоговые обязательства

Задолженность по отложенным налоговым обязательствам за 2021 год составило 12 275,8 тыс. тенге.

16. Долгосрочные обязательства

Прочие долгосрочные финансовые обязательства представляют собой чистые обязательства Общества по полученным денежным средствам для реализации Проекта. Задолженность на 31.12.2021 года составляют 136 677,1 тыс. тенге.

Между Республикой Казахстан (Получатель) и Международным Банком Реконструкции и развития (Всемирный банк), выступающим в качестве администратора Трастового фонда одного донора для программы по повышению энергоэффективности и развития молодежных объединений было заключено Соглашение от 18 июня 2014 года, согласно которому Всемирный банк дает свое согласие на выделение Получателю, в порядке и на условиях, изложенных или упомянутых в Соглашении, гранта в размере двадцати одного миллиона семисот шестидесяти трех тысяч долларов США (21 763 000 $) (далее - Грант) для оказания содействия в финансировании Проекта. Грант финансируется из средств Трастового фонда, для пополнения которого Всемирный банк получает периодические взносы от донора Трастового фонда. Общество определено Исполнительным Агентом, действующим в

ТОО "ARIP Consulting group"
БИН 200 140 009 942
Для аудиторских отчётов

интересах Правительства Республики Казахстан и обеспечивающим целевое использование полученных средств Гранта.
Долгосрочные обязательства на отчетную дату представляют собой чистые обязательства Общества по полученным денежным средствам для реализации Проекта и включают:

	на 31.12.2021
Денежные средства	31 932
Авансы по НДС, подлежащие возврату из бюджета	98 003
Прочие активы	7 513
Всего активы по проекту	**137 448**
Краткосрочные обязательства перед поставщиками	772
Всего чистые активы по проекту	**136 676**

Изменение обязательств за отчетный период было следующим:

	за 2021 год
Обязательства на 01 января	**223 118**
Корректировка сальдо (списаны обязательства, исполненные в прошлых периодах)	0
Скорректированное сальдо на 01 января	**223 118**
Получены денежные средства в USD (тыс. USD)	3 620
Тенговый эквивалент полученных средств (тыс. тенге)	1 544 580
средний курс 1 USD/тенге	426,68
Всего получено (тыс. тенге)	**1 544 580**
Использованы средства на реализацию Проекта	(1 624 276)
Возмещение неустойки/пени поставщиками услуг	5 110
Курсовая разница от обменных операций	(11 855)
Всего использованы средства (тыс. тенге)	**(1 631 021)**
Обязательства на 31 декабря	**136 677**

В целях реализации проекта в отчетном периоде были понесены следующие расходы:

	за 2021 год
Расходы на капитальный ремонт объектов по Проекту	1 326 747
Расходы на энергоаудит	62 012
Расходы на услуги консультантов Проекта	52 756
Расходы на экспертизу и технический надзор	24 467
Расходы на консультационные услуги сторонних организаций	97 664
Услуги по организации форума	34 777
Аудиторские услуги	6 161
Услуги анализа рынка	6 429
Расходы на аренду	7 371
Услуги по публикации объявления	767
Расходы на обучение работников	0
Расходы на командировки	1 735
Расходы на материалы	1 059
Услуги банка	318
Расходы на связь	560
Расходы на обслуживание программ	0
Прочие расходы	110
Всего	**1 622 933**

ТОО "ARIP Consulting group"
БИН 200 140 009 942
Для аудиторских отчётов

Данные затраты не являются расходам Общества, так как Общество является исполнительным агентом Проекта, действующим интересах Правительства Республики Казахстан. По всем произведенным затратам и освоению бюджета гранта Общество ежеквартально отчитывается перед Всемирным банком, ежегодно проводится аудит сторонней аудиторской компанией.

17. Капитал

Объявленный уставный капитал Общества составляет 69 069 тыс. тенге, разделенный на 690 690 (шестьсот девяносто тысяч шестьсот девяносто) простых именных акций, номинальной стоимостью 100 (сто) тенге.

На отчетную дату каких- либо обременений на простые акции Общества не существует.

(тыс. тенге)

Наименование	**31.12.2021г.**	**31.12.2020г.**
Уставный капитал	69 069	69 069
Резерв на переоценку	7 180	8 343
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток) отчетного года	376 554	388 650
Итого	**452 803**	**466 062**

За 2021 год резерв на переоценку основных средств по сравнению с 2020 годом уменьшился и составил 7 180 тыс.тенге, в связи с реализацией недвижимого имущества .

18. Выручка

(тыс. тенге)

Наименование	**31.12.2021г.**	**31.12.2020г.**
Доходы от государственного заказа	411 813	425 183
Доходы от коммерческой деятельности	17 489	12 632
Итого	**429 662**	**437 815**

19. Себестоимость реализованных товаров и услуг

(тыс. тенге)

Наименование	**31.12.2021г.**	**31.12.2020 г.**
Расходы на оплату труда	297 353	297 451
Налоги и отчисления по заработной плате	30 638	30 584
Резерв по отпускам	7 865	5 029
Расходы по операционной аренде	33 590	31 899
Расходы на командировки	1 870	1 228
Расходы на связь и интернет	5 828	5 032
Расходы на почтовые услуги	5 776	6 996
Материалы	1 944	1 587
Услуги документолога	1 389	-
Информационные услуги	976	2 071
Расходы на типографские услуги	867	1 011
Услуги банка	151	176
Расходы на оплату услуг по договорам возмездного оказания услуг		4 200
Прочие расходы	1 753	1368
Всего:	**390 000**	**388 632**

20. Административные расходы

(тыс. тенге)

Наименование	**31.12.2021г.**	**31.12.2020 г.**
Расходы на оплату труда	16 095	19 538
Налоги и отчисления	914	2 009

ТОО "ARIP Consulting group"
БИН 200 140 009 942
Для аудиторских отчётов

Расходы на командировки	248	2 512
Амортизация активов	5 665	5 832
Коммунальные услуги	0	20
Расходы по аренде	2 437	2 280
Профессиональные услуги	200	200
Расходы на материалы	280	346
Расходы на аудит	490	340
Членский взнос	306	411
Расходы на страхование	167	220
Комиссия банка	172	150
Прочие расходы	1 3 49	1 408
Всего:	**28 323**	**35 268**

21. Расходы по реализации

(тыс. тенге)

Наименование	**31.12.2021г.**	**31.12.2020г.**
Расходы на оплату труда	16 238	0
Налоги и отчисления	1 522	0
Всего:	**17 760**	0

22. Финансовые доходы

(тыс. тенге)

Наименование	**31.12.2021г.**	**31.12.2020г.**
Доход по вознаграждениям	27 889	22 208
Итого	**27 889**	**22 208**

23. Прочие доходы

(тыс. тенге)

Наименование	**31.12.2021г.**	**31.12.2020г.**
Доход от выбытия активов		1 382
Безвозмездно полученное имущество	15 616	
Прочие доходы	560	1 949
Итого	**16 176**	**3 331**

24. Прочие расходы

(тыс. тенге)

Наименование	**31.12.2021г.**	**31.12.2020г.**
Списание ДЗ	263	
Расходы от выбытия активов		2 108
Прочие убытки		5
Итого	**263**	**2 113**

25. Расходы по подоходному налогу

(тыс. тенге)

Наименование	**31.12.2021г.**	**31.12.2020г.**
Текущий налог на прибыль	0	27 496
Корректировка отложенных налоговых обязательств (+расход/-уменьшение расходов)	32 481	(16 102)
Итого	**32 481**	**11 394**

ТОО "ARIP Consulting group"
БИН 200 140 009 942
Для аудиторских отчётов

26. Условные обязательства

Налогообложение

Налоговое законодательство страны может иметь более чем одно толкование. Также существует риск принятия налоговыми органами произвольных суждений, относящихся к деловой деятельности. В случае такого рода оспаривания налоговыми органами суждений руководства касательно деловой деятельности Общества, могут возникнуть дополнительные налоги, штрафы и пени.

Руководство Общества считает, что все необходимые налоговые начисления произведены, и, соответственно, начисление соответствующих резервов в финансовой информации не требуется.

Экономическая ситуация

Экономическая деятельность Общества осуществляется в Республике Казахстан в условиях умеренной инфляции и общей финансовой нестабильности. Деятельность Общества подвержена экономическим, политическим и социальным рискам, присущим ведению бизнеса в Республике Казахстан. Вследствие чего существуют значительные неопределенности, которые могут оказать влияние на будущую деятельность, восстанавливаемость активов и возможность Общества обслуживать свои долги. Данная финансовая отчетность не содержит каких-либо корректировок, учитывающих это влияние.

27. Справедливая стоимость и управление рисками

(а) Справедливая стоимость

Руководство считает, что справедливая стоимость финансовых активов и финансовых обязательств Общества приближена к их балансовой стоимости ввиду их характера и, в первую очередь, вследствие короткого срока погашения вышеуказанных активов и обязательств.

(б) Управление финансовыми рисками

Использование финансовых инструментов подвергает Общество следующим видам риска:

- кредитный риск;
- риск ликвидности;
- рыночный риск;
- валютный риск.

В данном примечании представлена информация о подверженности Общества каждому из указанных рисков, о целях Общества, ее политике и процедурах оценки и управления данными рисками, и о подходах Общества к управлению капиталом. Дополнительная информация количественного характера раскрывается по всему тексту данной финансовой отчетности.

Основные принципы управления рисками

Руководство несет общую ответственность за организацию системы управления рисками Общества и надзор за функционированием этой системы, а также разработку политики по управлению рисками Общества и надзор за ее проведением.

Общество устанавливает стандарты и процедуры обучения и управления с целью создания упорядоченной и действенной системы контроля, в которой все работники понимают свою роль и обязанности.

Руководство контролирует соблюдение политик и процедур Общества по управлению рисками, и анализирует адекватность системы управления рисками применительно к рискам, которым подвергается Общество.

Кредитный риск

Кредитный риск – это риск возникновения у Общества финансового убытка, вызванного неисполнением покупателем или контрагентом по финансовому инструменту своих договорных обязательств, и возникает, главным образом, в связи с имеющейся у Общества дебиторской задолженностью покупателей и денежными средствами.

Денежные средства Общества не содержат ограничения в использовании или обеспечении каких-либо долгосрочных гарантий. Общество не имеет в учете денежные средства от кредитных учреждений. Общество уверено, что справедливая стоимость ее денежных средств равна их балансовой стоимости.

В отношении кредитного риска, связанного с денежными средствами, риск связан с возможностью дефолта банка, в котором размещены средства, при этом максимальный риск в таком случае будет равен балансовой стоимости данных инструментов.

ТОО "ARIP Consulting group"
БИН 200 140 009 942
Для аудиторских отчётов

Риск ликвидности

Риск ликвидности – это риск того, что у Общества возникнут сложности при выполнении обязанностей, связанных с финансовыми обязательствами, расчеты по которым осуществляются путем передачи денежных средств или другого финансового актива. Подход Общества к управлению ликвидностью заключается в том, чтобы обеспечить, насколько это возможно, постоянное наличие у Общества ликвидных средств, достаточных для погашения своих обязательств в срок, как в обычных, так и в стрессовых условиях, не допуская возникновения неприемлемых убытков и не подвергая риску репутацию Общества.

Рыночный риск

Рыночный риск – это риск того, что изменения рыночных цен, например, обменных курсов иностранных валют, ставок вознаграждения и цен на акции, окажут негативное влияние на прибыль Общества или на стоимость имеющихся у нее финансовых инструментов. Цель управления рыночным риском заключается в том, чтобы контролировать подверженность рыночному риску и удерживать ее в допустимых пределах, при этом добиваясь оптимизации доходности инвестиций.

Валютный риск

Рыночный риск – это риск того, что изменения рыночных цен, например, обменных курсов иностранных валют, ставок вознаграждения и цен на акции, окажут негативное влияние на прибыль Общества или на стоимость имеющихся у нее финансовых инструментов. Цель управления рыночным риском заключается в том, чтобы контролировать подверженность рыночному риску и удерживать ее в допустимых пределах, при этом добиваясь оптимизации доходности инвестиций.

Общество не подвержено существенному валютному риску, так как операции Общества выражены в основном в функциональной валюте, казахстанском тенге.

Управление капиталом

Общество не имеет официальной политики по управлению капиталом, однако руководство предпринимает меры по поддержанию собственного капитала на уровне, достаточном для удовлетворения операционных и стратегических потребностей Общества, а также для поддержания доверия участников рынка. Это достигается посредством эффективного управления денежными средствами, постоянного мониторинга выручки и прибыли Общества. Осуществляя данные меры, Общество стремится обеспечить устойчивый рост прибыли.

28. Прибыль на акцию.

Базовая прибыль на акцию рассчитывается посредством деления чистой прибыли, приходящейся на обыкновенные акции, на средневзвешенное число обыкновенных акций в течение года:

На 31 декабря 2021г. и 31 декабря 2020г. объявленный, выпущенный и полностью оплаченный капитал состоял:

	2021 год	**2020 год**
Чистая прибыль\(убыток) за период (тыс. тенге)	4 899	25 947
Средневзвешенное количество обыкновенных акций в обращении (шт.)	690 690	690 690
Базовая\разводненная прибыль/(убыток) на акцию (в тенге)	7,1	37,57

Информация об акционерах Общества по состоянию на 31 декабря 2021 года и 31 декабря 2020 года:

Наименование	**на 31.12.2021г.**		**на 31.12.2020г.**	
	кол-во акций (штук)	**Доля владения**	**кол-во акций (штук)**	**Доля владения**
ГУ Комитет государственного имущества и приватизации Министерства финансов Республики Казахстан	690 690	100%	690 690	100%

ТОО "ARIP Consulting group"
БИН 200 140 009 942
Для аудиторских отчётов

В 2021 году Обществом операции по выпуску и размещению акций не проводились.

Объявленные и выплаченные дивиденды:

(тыс. тенге)

Наименование	**2021 год**	**2020 год**
Задолженность на 01 января	-	-
Объявлены дивиденды	18 164	1 571
Выплачены дивиденды	(18 164)	(1 571)
Задолженность на 31 декабря	-	-

29. Связанные стороны

Связанные стороны Общества представлены:

– Единственным акционером Общества;

– ключевым управленческим персоналом.

Общая сумма сделок со связанными сторонами: За 2021год на основании заключенных договоров за №12 и 13 о государственных закупках услуг между Обществом и РГУ "Комитетом индустриального развития Министерства индустрии и инфраструктурного развития Республики Казахстан, были оказаны услуги: по обеспечению развития рынка энергосервисных услуг и услуги по формированию и ведению Государственного энергетического реестра по бюджетной программе 056 на общую сумму 461 230,0 тыс. тенге с НДС.

(тыс. тенге)

Наименование компании	**2021 год (без НДС)**	**2020 год**
РГУ "Комитет индустриального развития и промышленной безопасности Министерства индустрии и инфраструктурного развития Республики Казахстан"	411 813	425 183
Итого	**411 813**	**425 183**

Вознаграждения ключевому управленческому персоналу

На 31 декабря 2021 года ключевой управленческий персонал Общества состоял из членов Правления и членов Совета Директоров. Общая сумма вознаграждения ключевому, управленческому персоналу за отчетный период составила 52 066,0 тысяч тенге (в 2020 году – 46806,4 тысяч тенге).

30. События после отчетной даты

В январе 2022 года на территории Республики Казахстан прошли массовые протесты, которые привели к введению чрезвычайного положения на территории страны. В органах управления страны проведены кардинальные изменения. Новым Правительством Республики Казахстан разрабатывается пакет мер по стабилизации экономики и сокращению инфляции.

Начавшиеся военные действия в Украине еще больше повысили уровень экономической неопределенности в Казахстане. Санкции стран Евросоюза и США против России также имеют определенный эффект. На дату утверждения финансовой отчетности курс тенге составил 427,84 тенге/доллар США.

Руководитель _____ **Смагулов Б.А.**

Главный бухгалтер _____ **Сапарова У.Р.**

Место печати

ТОО "ARIP Consulting group"
БИН 200 140 009 942
Для аудиторских отчётов

8. ГЛОССАРИЙ

ААЖ – Автоматтандырылған ақпараттық жүйе
ЖІӨ – жалпы ішкі өнім
МЖӘ – мемлекеттік-жекешелік әріптестік
МЭТ – Мемлекеттік энергетикалық тізілім
ЕЭК – Еуразиялық экономикалық комиссия
ҚНК – қызметтің негізгі көрсеткіштері
ИИДМ – Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігі
ЖАО – жергілікті атқарушы органдар
ҰЭМ – Ұлттық экономика министрлігі
ШОК – шағын және орта кәсіпкерлік
ЭМ – Энергетика министрлігі
ЭГТРМ – Экология, геология және табиғи ресурстар министрлігі
ҚҚС – қосылған құн салығы
ҰКП – Ұлттық Кәсіпкерлер Палатасы
БҰҰ – Біріккен Ұлттар Ұйымы
ЭЫДҰ – Экономикалық ынтымақтастық және даму ұйымы
БҰҰДБ – БҰҰ Даму Бағдарламасы
РММ – республикалық мемлекеттік мекеме
ҚР – Қазақстан Республикасы
ІАҚ – Ішкі аудит қызметі
ІБҚ – Ішкі бақылау жүйесі
ДК – Директорлар кеңесі
ТМД – Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығы
ТБЖ – Тәуекелдерді басқару жүйесі
АҚШ – Америка Құрама Штаттары
Т.М.Э. – мұнай эквивалентінің тоннасы
Ш.О.Т – шартты отынның тоннасы
ЖЭО – жылу электр орталығы
ЭСКО – Энергия Сервистік келісімшарт